

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Congregationibvs Clericorvm In Commvni Viventivm

Le Mire, Aubert

Coloniæ Agrippinæ, 1632

De Congregationibvs Clericorvm In Commvni viuentium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64608](#)

De
CONGREGATIONIBVS
CLERICORVM
IN COMMVN
vuentium.

C A P V T I.

CONGREGATIO FRATRVM SEU CLERI-
corum vita communis , à Gerardo Magno
Dauentriensi , Canonicō Ultraiectensi &
Aquisgranensi , circa annum 1376. insti-
tuta.

ERARDVS MAGNVS , Da-
uentriæ ad Isalam fl. in Ger-
mania inferiore natus , Fra-
trum seu Clericorū vitæ cō-
munis auctor atque institu-
tor , anno salutis millesimo trecētesimo o-
ctogesimo quarto in Domino obdormi-
uit : cuius vitam Thomas Kempensis co-
piosè descripsit . Fuerat is olim Ultraie-
ctensis & Aquisgranensis Canonicus :
quibus dignitatibus , quamquam opimiis ,
cum maxima patrimonij parto , postmo-
1384

A 2 dum

4 De congregationibus Clericorum

dum sponte relictis, totum se Deo proximorumque saluti procurandae tradidit. De eo sic Christianus Massæus in suo Chronico:

Gerardus, cum esset Parisijs doctissimus, reliquit Sarbonam, Dauentriam rediit, unde erat oriundus. Fratres illic instituit, qui scholas tenerent, & non tantum litteras, sed mores quoque discipulos suos, & bene viuere edocerent. Viuunt autem in communi, secundum instituta primitiæ Ecclesiæ, sine proprio, sine mendicitate, diœcesanis suis simpliciter subditi. Quod autem tunc sincerius sese gesserunt, eò violentius antiquus hostis se illis opposuit. Suscitauit illis detractores multos: quorum unus in Concilio Constantiæ celebrato ausus est dicere, eos esse ex illis, quos dudum Romani Pontifices, Bonifacius, Clemens & Ioannes exterminauerant. Cui calumnia viriliter restitit Ioannes Gerson, Cancellarius Parisiensis, tunc in ipso Concilio præsens, eo que perpulit hominem, ut ipse cum libello famoso, quem senatui legerat, igni adiudicaretur. Tunc fratres qui aderant ad uoluti iudicū pedibus, precabantur veniam reo, ut liber tantum incenderetur, non auctor. Annuitur precibus supplicantium, & incenso volumine iussus est auctor exire prouincia, nec amplius innocentis infamare. Pro quibus in eodem Concilio præfatus Gerson pulcherrimum tractatum edidit, ostendens eos non minus esse religiosos alijs, qui religionis nomine nuncupantur. Quos dictum Concilium, præsidente

In communi viuentium. Caput I. 5

dente Martino Quinto, plurimum corroborauit, modumque viuendi comprobans, hortabatur viriliter agere, scholas erigere, ad pietatem discipulos instituere, quibus Ecclesia Dei fulciretur, quibusq; vel maximè tūc indigebat. Vidi ego ante annos multos, prater dictum volumen Gersonis in Buscoducis, etiam apud Bruxellam multas Eugenij VI. & Pij II. litteras, per pulchra priuilegia ipsis Fratribus indulta continentes. Haec tenus Massæus.

Alibi tamen legi, istud Fratrum in communi, sub regula S. Augustini, viuentium institutum, anno 1367. à Gregorio XI. Pont. Max. fuisse adprobatum. Id disertè in procœmio Officij Ecclesiastici Eremitarum Augustinianorum, Venetijs, Louanij & alibi excusi, vbi Ordines vniuersi sub D. Augustini signis militantes recensentur his verbis exprimitur: *Ordo vita communis à Gerardo Teutonico institutus, & à Gregorio XI approbatus ann 1376. sub regula Sancti Augustini.* Cuius rei (si tamen vera) miror nullam apud Massæum, huius instituti sodalem, nec apud Thomam Kempensem, fieri mentionem.

Ceterum Fratres seu Clerici vitæ communis, in Germania nostra inferiore primi litteras humaniores excitarunt, & plurima olim eaqué celeberrima (vt hodie Patres Soc. Iesu) per Galliam Belgicam, Germania-

A 3 niamque

S De Congregationibus Clericorum

niamque gymnasia habuere; in his *Dauentriense, Suollense, Drusoburgense, Vltraiectense, Groningense & Gaudanum apud Batauos & Frisios, Machiniense, Bruxellense & Siluiducēse*, in Brabantia; *Gandense, Gerardi-montense & Vuinnoci-bergense* in Flandria; *Nouiomagense* in Geldria; *Embricense & Vesaliense* apud Cliuios; *Leodicense item, Cameracense, Coloniense*, aliaque alibi. Hodie, præter Coloniēse, Vesaliense, & alia aliquot Fratrum domicilia, cetera ferè temporum iniquitate desierunt, aut alijs religiosis hominibus sunt attributa, aut in Seminariorum seu collegiorum usum conuersa.

Fuere autem inter Fratres plurimi cum
vitę sanctitate, tum doctrina illustres: quo-
rum res gestas Thomas Kéensis, ipsorum
discipulus, ad posteros trāsmisit. Inter eos,
qui scriptis sibi famam pepererunt, Gerar-
dus Sutphanius, scriptor asceticus, Gabriel
Biel, Theologus Tubingensis, Christianus
Massaeus, Chronographus, & Georgius Ma-
copedius, Comœdus ac Philologus, emi-
nent. Ex ipsorum verò scholis plurimi libris
editis clari, & dignitatibus illustres viri, ut
ex Dauentriensi Thomas Kempensis, Alexan-
der Hegius, Des. Erasmus Roterdamus, & Ioan-
nes Murmillius; Ex Embricensi Matthias &
Tilmannus Bredenbachij; ex Nouiomagensi
Petrus Canisius, & Busai fratres ex Mechliniēsi
Matthias

Matthias Houius, Archiepiscopus Mechliniensis, ex Ultraiectensi Cornelius Valerius, Henricus Cuqius, Episcopus Ruremensis, Franciscus Hareus & Henricus Sedulus; ex Bruxellensi Ioannes Miraeus, Episcopus Antuerpiensis; ex Vuinnoci-bergensi Ioannes Despauterius; ex Silui-ducensi Ioannes Nemius, Simon Verepaus, Christophorus Fladeracus (quorum post rem; & Fratribus in ecclendi iuventute auxilio fuere) aliquique prodierunt.

Ceterum Gerardo Magno & Fratrum vita communis familie, ab ipso instituta, originem ac progressum suum debet Capitulum seu Congregatio Windesimensis, quae est Canonicorum Regularium, hodieque per Germaniam nostram inferiorem ac superiorum celebris: ut Thomas Kempensis in vita eiusdem Gerardi his verbis testatur:

Habuit Gerardus propositum edificandi monasterium clericorum Ordinis Canonicorum regularium, volens quosdam de idoneis clericis sebi adhaerentibus, ad religionis habitum promouere: ut alijs deuotis essent in exemplum, & aduentanib[us] aliunde clericis vel laicis bona conservatio-
nis iter ostenderent.

Ad hunc ordinem regularium instituendum, principio inductus fuit, propter singulariem reuerentiam & amorem venerabilis domini; Ioannis Ruschbrouc, primi prioris Viridis Vallis, & aliorum

8 De congregationibus Clericorum

ibidem religiosè conuersantium probatissimorum
fratrum, in ordine regulari, quos dudum perso-
naliter in Brabantia visitauerat: à quibus ma-
gnam edificationis formam, ob multam ipsorum
humilitatem & simplicis habitus deferentiam,
traxit & annotauit. Cùm igitur pro loco religioni
apto, & monasterio fundando diligenter instaret,
mortalitate praeuentus non potuit perficere, quod
optauit; sed Deo intentum voluntatis sua pro
operis effectu obtulit, ac totum desiderium mona-
sticae constructionis, carissimis discipulis suis, ab
eo conuersis, perficiendum commisit hortans, ne
tantum bonum ipso defuncto sòpiretur, sed pro ho-
nore Dei ampliando, omnes pariter consilium
præstarent, & iuuamen. Ex his fuerunt, qui mo-
nasterium in VVindeshem, & domum S. Agnetis
in monte prope Suollas, primitus, Deo iuuante,
fundauerunt.

Ceterùm quibus potissimum auctori-
bus, ex isto Fratrum seu vitæ communis
clericorum cœtu, Congregatio Windes-
hemensis primùm cœperit, adoleuerit, at-
que ad summam vitæ perfectionem perue-
nerit, accurate describit Arnoldus Busch-
ius, in suo libro de origine virisque illustri-
bus Capituli seu Congregationis win-
deshemensis, Antuerpiæ annis
superioribus edito.

(: :)

CAPVT

C A P V T II.

C O N G R E G A T I O C L E R I C O R V M
regularium, qui post Theatini sunt nuncupati,
a Ioanne Petro Carafa, tunc Episcopo Thea-
tino, post Paulo IV. Pontifice Maximo, insti-
tuta, per Clementem VII. Papam anno 1524.
confirmatum.

CLEMENS Papa VII. venerabili fratri
IoANNI PETRO, Episcopo Thea-
tino, & dilecto filio CAIETANO,
presbytero Vicentino, ac eorum socijs, &
successoribus. Exponi nobis nuper fecistis,
quod vos, & nonnulli alij eiusdem propo-
siti, socij vestri, diuina, ut creditur, inspira-
tione ducti, cupientes cum maiori animi
quiete, Deo seruire, & illi magis pio desi-
derio adhærere posse, tria substantialia re-
ligiosæ vitæ, paupertatis scilicet, castitatis,
& obedientiæ vota emittere, & sub solito
ac communi habitu clericali in vnum ha-
bitantes, & in communi viuentes, ac Deo
humiliter, & deuotè, quantum ipse dede-
rit, seruientes sub nostra, & Apostolicae se-
dis humili & immiediata subiectione, &
speciali protectione, clericalem vitam du-
cere decreuistis, supplicarique nobis feci-
stis, ut de nostræ, atque huius S. Sedis Apo-
stolicæ plenitudine potestatis, solitaq; cle-

A s mentia,

mentia, in præmissis benignè annuentes,
de eis, quæ ad huius vitæ propositum con-
ducere, aut quomodolibet expedire vidē-
tur, vobis socijs, successoribusque vestris
proutidere dignareinur.

Nos, qui omnium Christi fidelium pijs,
& honestis desiderijs libenter annuimus,
vestrum in hac parte laudabile desideriū,
plurimum in Domino commendantes, ve-
strisque huiusmodi supplicationibus incli-
nati, vobis, & cuilibet vestrum, ut quando-
cunq; visum fuerit, possitis tria substancialia
religiosæ vitæ vt petitis, paupertatis, casti-
tatis, & obedientiæ vota publicè emittere
& in manibus cuiuscunque presbyteri se-
cularis, vel cuiusvis ordinis regularis, solé-
niter profiteri, ac sub solito & communī
habitu clericali, subq; nomine & nuncu-
patione Clericorum regularium, in communi-
ac de communi viuētes, in locis religiosis,
aut sacerdotalibus, prout vobis ab illis, quorū
loca ipsa fuerint, concessum fuerit, seu ex-
pedire videbitur, sub nostra & S. huius Se-
dis Apostolicæ immediata subiectione &
speciali protectione, in vnum habitare.

Atque ex vobis, inter vos singulis annis
Superiorem eligere, Prepositum nuncupan-
dum, qui usque ad triennium, & nos ultra
confirmari possit.

Aliosque quoscunq; seculares clericos,
qua-

quauis dignitate fulgentes, seu Laicos, qui,
Deo inspirante, ad huiusmodi vitæ propo-
sitæ, & communem viuendi modum sese
conferre voluerint, recipere, & post annuā
probationem, ad tales trium votorū pro-
fessionem in manibus Superioris, seu Præ-
positi emittendam, & ad huiusmodi com-
munem viuendi modum admittere.

Nec nō statuta quæcunq; ordinationes
& constitutiones de omnibus & singulis,
quæ ad huiusmodi vitæ propositū condu-
core, moresq; & institutum honestæ & de-
uotè clericaliter viuendi concernere vide-
buntur, de Missis præcipue, & alijs diuinis
officijs, seu horis canonicis, prout vobis
melius videbitur, celebrandis, & recitādis,
licita tamē & honesta, rationabilia, & bo-
nis moribus & sacris canonibus nō cōtra-
ria, facere, edere, & pro tépore facta, edita
corriger, reformare, vel in parte, vel in to-
tum immutare, ac de nouo alia, prout vo-
bis expedire videbitur, instituere, & ordi-
nare, ac iuxta illa viuere. Quæ postquam à
vobis condita, edita, reformata, instituta,
aut immutata, & ordinata, ac nobis, seu
successoribus nostris exhibita fuerint Apo-
stolica auctoritate approbata, & confir-
mata sint, & esse censeantur.

Et vt omnibus, & singulis priuilegijs, ex-
emptionibus, immunitatibus, indulgentijs,
facul-

*De congregationibus Clericorum
facultatibus, libertatib⁹, auctoritatib⁹, in-
dultis, fauorib⁹, concessionibus, & gratijs,
Spiritualibus & temporalibus, quibus poti-
untur, & gaudent, ac in futurum potentur
& gaudebunt. Canonici regulares Lateranen-
sis Congregationis; personæ & loca eorum,
vos, personæ, & loca vestra, vti, potiri, &
gaudere possitis. Quorum tenores præsen-
tibus pro sufficienter expressis, & de verbo
ad verbum insertis haberi volumus, ita vt
litteræ Apostolicæ super eisdem priuile-
gijs, exemptionibus, immunitatibus, con-
cessionibus, & gratijs, eisdem concessis,
vel pro tempore concedendis, mutatis
duntaxat nominibus, cognominibus, &
invocationibus & diebus, ad libitum ve-
strum expediri possint, perinde ac si illa
omnia & singula, non solum per clausulas
generales, sed per eorum tenorum de ver-
bo ad verbum expressionem & insertionē,
fuerint vobis per has nostras litteras, sub
hac ipsa die, expressè & specialiter conce-
sa, tenore præsentium, ex certa nostra sci-
entia, & ex Apostolicæ plenitudine pote-
statis, vobis ac socijs, & successoribus ve-
stris, in perpetuum concedimus pariter, &
indulgemus, & ad præmissa omnia, & sin-
gula quibuscumque impedimentis, & con-
tradictionibus amotis, liberam plenamq;
auctoritatem, & facultatem clargimur.*

Non

Non obstantibus nomine, dignitate, & officio Episcopali, quæ IOANNI PETRO supradicto per alias nostras litteras reseruauimus, Apostolicisque aut alijs generalibus, aut specialibus constitutionibus, ordinationibus, etiam iuramento, aut alia quauis firmitate roboratis, etiam si quæ specialiter, seu de verbo ad verbum exprimenda essent, quæ pro expressis haberi, & quibus, quo ad effectum præsentium duntaxat specialiter, & expressè derogamus, alijsque contrarijs non obstantibus quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub an-

1524.

nulo Piscatoris, die 24. Iunij 1524. Pontifi-

catus nostri anno primo.

NOTATIO.

Ioannes Petrus Carafa anno 1476. nobilissimo genere natus, primum aulae Pontificie Cubicularius, post Theatinus in regno Neapolitana Episcopus, ac demum Paulus IV. Pontifex Maximus, anno 1560. decepsit. Is Theatinus Episcopus tum esset, cum Caietano Thieneo, Bonifacio à Colle, & Paulo Consiliario Ordinem Clericorum regularium 1524. instituit. Horum quattuor Vitas Antonius Caracciolum, eiusdem Congregationis regularis, scripsit, & Colonia anno 1612. publicauit.

CA.

C A P V T III.

C O N G R E G A T I O C L E R I C O R U M

regularium, qui postea S. Pauli cognomenum
induerunt, & vulgo Barnabitæ dicuntur, à
Bartholomeo Ferrario, eiusque socijs in urbe
Mediolanensi instituta, per Clementem VII.
Anno 1533. confirmatur.

CLEMENS Papa VII. dilectis filijs BARTHOLOMÆO FERRARIO, & ANTONIO MARIE ZACHARIAE, presbyteris,
Mediolanensi & Cremonensi. Vota, per
quæ vos, in humilitatis Spiritu, perennis
vitæ præmijs digniores effici, vestræque &
aliorum animarum saluti consulere possi-
tis, libenter ad exauditionis gratiâ admit-
timus, eaque fauoribus prosequimur op-
portunitis.

Exponi siquidem nobis fecistis, quod,
vos, cù tribus alijs vestræ voluntatis socijs,
ut liberius diuinis beneplacitis insistere, &
quæ Dei sunt perquirere possitis, cupitis
professionem trium votorum substantia-
lium Religionis, in manibus venerabilis
fratri Archiepiscopi Mediolanensis, seu
eius in spiritualibus vicarij generalis, emit-
tere, & insimul in aliquo loco ciuitatis seu
Dioecesis Mediolanensis, per vos eligi do-
morari, & permanere. Quare nobis fecistis
humiliter supplicari, ut piæ vestre intentio-
ni hu-

Hi huiusmodi paternè annuere, de benignitate Apostolica, dignaremur.

Nos huiusmodi supplicationibus inclinati, vobis & vestrū singulis, ut professio-
nem ipsam in eiusmodi Archiepiscopi seu
Vicarij, qui verò de cætero ad vos conuerti
voluerint, inalterius vestrum, seu Præposi-
ti vestræ Congregationis, pro tempore exi-
stentis, manibus professionem trium voto-
rum eorumdem emittere, & insimul sub o-
bedientia tamen Ordinarij loci, in ipso loco
per vos ligendo, cohabitare, ac in com-
muni viuere.

Nec non pro vestro, & rerum vestrarum
salabri statu & directione, quæcunque sta-
tuta, & ordinationes, rationabilia & hone-
sta, ac sacris canonibus non contraria con-
dere, & facere, illaque, ut vobis pro tempo-
rum qualitate expedire videbitur, murare,
& in totum tollere, aliaq; illorum loco de
novo facere, liberè & licite valeatis.

Apostolicis ac in Prouincialibus, & Sy-
nodalibus Concilijs editis, generalibus vel
specialibus constitutionibus, & ordinatio-
nibus, cæterisque contrarijs nequaquam ob-
stantibus; Apostolica auctoritate, tenore
præsentium, de specialis dono gratiæ con-
cedimus, & indulgemus; eisdē præsentibus
perpetuis futuris temporibus valiturs.

Datum Bononiæ, sub annulo Piscatoris,
die

16 De congregationibus Clericorum
die 18. Februarij, 1533. Pontificatus nostri
anno decimo.

CAPUT IV.

CONGREGATIO SVPRADICTA

Clericorum regularium à Clemente VII. ap-
probata, per Paulum III. titulo S. Pauli dona-
tur & varijs priuilegijs augetur. anno 1535.

P A V L U S Episcopus, seruus seruorum
Dei, dilectis filijs ANTONIO MARIAE
DE ZACHARIIS, & BARTHOLOMÆ O DE
FERRARIIS presbyteris, Cremonensi &
Mediolanensi, salutem & Apostolicam be-
nedictionem.

Dudum felicis recordationis CLEMEN-
TI Papæ septimo, prædecessori nostro, pro
parte vestra expositum, quod vos cum tri-
bus alijs vestræ voluntatis socijs, vt libe-
rius diruinis beneplacitis insistere, & quæ
Dei erant perquirere possetis, cupiebatis
professionem trium votorum substantia-
lium Religionis in manibus tunc Archie-
piscopi Mediolanensis, seu eius tunc Vic-
arij in Spiritualibus generalis, emittere, &
insimul in aliquo loco ciuitatis, seu diœce-
sis Mediolanensis, per vos eligendo, mora-
ri ac remanere, idem prædecessor vestris in
ea parte supplicationibus inclinatus, vobis
& vestrum singulis, vt professionem ipsam
in eiusdem Archiepiscopij seu Vicarij. qui
verè

verò ad vos de cætero conueriti vellent, in alterius vestrum, seu Præpositi vestræ Congregationis pro tempore existentis, manibus professionem trium votorum eorumdem emittere, ac insimul, sub obediētia tamē Ordinarij loci, in ipso loco per vos eligendo cohabitare, & in communi viuere, nec non pro vestro, & rerū vestrarū salubri statu ac directione, quæcunq; statuta & ordinationes, rationabilia & honesta, ac sacris canonibus non contraria condere & facere, illaque, vt vobis pro temporū qualitate expedire videretur, mutare, & in totum tollere, aliaque, illorum loco de nouo facere, liberè & licitè valeretis, concessit, & indulxit; prout in eiusdē prædecessoris litteris desuper, in forma Brevis confectis, quas perpetuis futuris temporibus valere voluit, pleniūs continetur.

Cum autem, sicut nobis nuper exponi fecistis, vos & nonnulli alij eiusdem voluntatis socij vestri, qui professionem aliquam nondum emisistis, diuina, vt creditur, inspiratione ducti cupientes, cum maiori animi quiete Deo seruire, & illi magis adhærere posse, tria substantialia religiosæ vitæ, paupertatis scilicet, & castitatis, & obedientiæ vota emittere, & sub solito & cōmuni habitu clericali in vnum habitantes, & in cōmuni ac de cōmuni viuentes, necnon Deo

B humi-

humiliter & deuotè, quantum ipse dederit,
seruientes, sub nostra & Apostolicæ sedis
humili & immediata subiectione, & specia-
li protectione, clericalem vitam ducere, ac
prædicationi verbi Dei, audientiæ confes-
sionum, & administrationi Sacramentorū,
sacræq; Theologiæ, & sacrorum canonum
studijs, ad vestrarum & aliorum Christi fi-
delium animarum profectum, vacare, de-
creueritis, nobis humiliter supplicari feci-
stis, vt vobis in præmissis benignè annuere,
ac oportunè prouidere, de benignitate A-
postolica dignaremur.

Nos igitur, qui omnium Christi fideliū
pijs & honestis desiderijs libenter annui-
mus, vestrū in hac parte laudabile deside-
rium plurimum in Domino commendan-
tes, vestrīsque huiusmodi supplicationibus
inclinati, vobis & cuilibet vestrū, vt quā-
documque vobis visum fuerit, possitis tria
substantialia religiosæ vitæ, vt petitis, pau-
pertatis, castitatis & obediētiæ vota, publi-
cè emittere, in manibus cuiuscunque pres-
byteri secularis, vel cuiusvis ordinis regula-
ris solemniter profiteri.

Ac sub solito & communī habitu cle-
ricali, subq; nomine & nuncupatione
Clericorum regularium, in communī ac de
communī viuentes, in locis religiosis aut
secularibus, prout vobis ab illis, quorū lo-
ca ipsa

ca ipsa fuerint, concessum fuerit, seu expedire videbitur, sub nostra & huius S. Sedis Apostolicæ immediata subiectione, & speciali protectione, ad quinquennium dumtaxat, in vnum habitare.

Atque ex vobis, & inter vos singulis annis Superiorem, Præpositum nuncupandum, qui usque ad triennium, & non ultra, confirmari possit, eligere.

Acalios quoscunque seculares clericos, quauis dignitate fulgentes, Episcopo tamē inferiores, ac etiam laicos, qui Deo aspirante ad huiusmodi vitæ frugem, & communem viuendi modum sese conferre voluerint, recipere, & post annuam probationem, ad tales trium votorum professionem, in manibus ipsius Superioris emitendam, & ad huiusmodi communem viuendi modum admittere.

Ac horas canonicas diurnas, pariter & nocturnas, nec non Missas, & alia diuina officia, simul & diuisim, secundum usum & morem Romanæ Ecclesiæ, etiam iuxta Breuiarium nouiter compilatum, ita tamen, quod cum publicè ea recitaueritis, vos inuicem conformetis, in ecclesia dicere & recitare.

Nec non quibuscunque fidelibus verè pœnitentibus & confessis, ad vestrā ecclesiam pro tempore accendentibus, quocunq;

B 2 anni

annī tempore, præterquā in festo Pascha-
tis, Resurrectionis Dominicę, Eucharistię,
& alia ecclesiastica Sacramēta ministrare,
liberè & licitè valeatis, & ad aliū vsum
super huiusmodi Horis, Missis, & officijs
dicendis obseruādum minimē teneamini,
nec ad id à quoquā inuiti cōpelli valeatis.

Necnon vt dictus Superior vester pro
tempore existens, Clerici & socij vestri, qui
infirmitate grauati, aut circa infirmorum,
in domībus vestris morātium, curationem
adeò impediti fuerint, vt congruum eis tē-
pus, ad diuinorum officiorum recitationē
non supersit; vt infirmitate, aut circa infir-
mos occupatione huiusmodi durante, cer-
tum psalmorum, per ipsum Superiorem eis
assignandorū, numerum, non minus septē,
aut sex, cum divisione, & Orationem Do-
minicam septies, ac symbolum Apostolorū
bis, grauiter autem ægrotantibus Orationē
Dominicam semel, & Salutationem Ange-
licam septies, in die recitando, septē Horis
canonicis, & toto diuino officio satisfecisse
censeantur, & eum quibusuis Clericis, &
socijs vestris, super præventione, vel post-
positione temporis recitationis Horarum
canonicarum, aliqua subsistente caussa le-
gitima, dispensare.

Quodque tempore iejunij, etiā de præ-
cepto, & iam tempore Quadragesimæ, cū
his

his qui indiguerint, quorum cōscientiæ ac-
quiescant, vt collationem etiam cum pane
facere possint, & valeant, auctoritate no-
stra dispensare.

Ac quod vos inter vos mutuas, seu etiā
alij sacerdotes, seculares vel regulares, à
vobis, de Superiorum vestrorum licentia,
ad hoc pro tempore eligendi, vestras, ac
vos dum illi confessores vestri fuerint, eo-
rum confessiones audientes in absolutio-
nibus, congrua tamen satisfactione præ-
missa faciendis, sic inter vos faciendis, hac
forma uti possitis, & illi possint, videlicet
post Misereatur &c. & Indulgentiam &c. Do-
minus noster Iesus Christus te absoluat, & ego au-
ctoritate ipsius, & Beatorum Apostolorum Petri
& Pauli mihi commissa, absoluo te ab omni vin-
culo excommunicationis, maioris vel minoris, su-
spensionis & interdicti, præterquam Apostolica
auctoritate latè vel lati, necnon ab omni irregu-
laritate, præterquam occasione homicidij, aut ex
causa à beneficijs ecclesiasticis quocumque modo
dependente, & restituo te Sanctis Sacramentis
Ecclesiae, vnioniq; & participationi fidelium, In
nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti,
Amen. Iterum auctoritate Apostolica &c.

Vobisq; insuper, qui speciali deuotionis
affectu, ducti, erga doctorem gentiū P A V-
L U M, ecclesiam, sub eius nomine, etiā Apo-
stolica auctoritate insignitā habere cupi-

tis , vt primum templum , quod construi feceritis , quod tamen sine alicuius præiudicio vos facere volumus , sub ipsius *Pauli* nomine ac inuocatione habere licet , & denominare , ac de alijs denominari & appellari mandamus .

Nec non vt omnibus & singulis priuilegijs , exemptionibus , immunitatibus , indulgentijs , facultatibus , libertatibus , auctoritatibus , indultis , fauoribus , concessionibus & gratijs , spiritualibus & temporalibus , quibus potiūtur & gaudent , ac in futurum potentur & gaudebunt Canonici regulares Congregationis Lateranensis , ac personæ , & loca eorum , quorum tenores præsentibus pro sufficiēter expressis , ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus , ita vt litteræ Apostolicæ super eisdem priuilegijs exemptionibus , immunitatibus , concessionibus , & gratijs eisdem concessis , vel pro tempore concedendis , mutatis dūtaxat nominibus , cognominibus , inuocationibus , & diebus ad libitum vestrū expediti possint , perinde ac si omnia illa & singula , nō solū per clausulas generales , sed per eorum tenorem de verbo ad verbum , expressionem & insertionem fuissent , vos , personæ , & loca vestra , vti , potiri , & gaude-re possitis , vobis per has nostras illas , tenore præsentium , ex certa scientia , ac de Apostolicæ

stolicæ potestatis plenitudine, cōcedimus
pariter & indulgemus.

Non obstantibus præmissis & Aposto-
licis, ac in prouincialibus & synodalibus
Cōcilijs editis; generalibus vel specialibus,
constitutionibus & ordinationibus, etiam
iuramento, confirmatione Apostolica, vel
quavis firmitate alia roboratis; etiā si qua
specialiter, seu de verbo ad verbum expri-
menda essent, quæ pro expressis haberi, &
quibus quo ad effectum præsentium dum-
taxat, specialiter & expressè derogamus,
cæterisque contrarijs quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Marcum, anno
millesimo quingentesimo trigesimo quin-
to, VIII. Kalend. Augusti, Pontificatus no-
stri anno primo.

1535.

CAP V T V.
MONASTERIA SEV COLLEGIA
Barnabitarum, siue Clericorum regularium
S. Pauli.

N	Ouariense.	Nouara.
	Mediolanense.	Milano.
P	papiense seu Ticinense.	Pavia.
M	Monzense.	Monzana.
C	Cremonense.	Cremona.
M	Montuense.	Montu.
C	Casalense.	Casale di Monferrato.
L	Landense.	Lodi.

24 *De congregationibus Clericorum*

Casalense maius. *Casal maggiore.*

Taurinense. *Turino.*

Arbiense. *Arbi.*

Anessiacense in Sabaudia cum collegio literario. *Anesßij.*

Tononiensis domus probationis,

Tononen Sauoye.

Tortonense. *Tortona.*

Aquense. *Aiqui.*

Vigleuanense. *Vigeuani.*

Genuense. *Genoua.*

Bononiense. *Bologna.*

Pisanum. *Pisa.*

S.Seuerini. *San Seuerino.*

Fuligniense. *Foligno.*

Perusinum. *Perugia.*

Spoletinum. *Spoleti.*

Aquilense. *Aquila.*

Zagarolense. *Zagarolo.*

Neapolitanum. *Napoli.*

Romanum S.Caroli. *S.Carlo de Catinari.*

Romanū S.Pauli. *S.Paolo di piazza Colonna.*

Mont-Argisense in regno Franciæ,

Mont-Argis.

Notet Lector, Congregationem istam
Clericorum regularium, temporibus Cle-
mentis VII. Papæ, cum primum fuit exor-
ta, possedisse ecclesiam S. Barnabæ in
(suburbano Mediolanensi, & inde dictos
fuisse BARNABITAS.

CA-

C A P V T VI.

SOCIETAS IESV , A S.IGNATIO LOIOLA
instituta, per Paulum III. confirmatur, an.
1540.

PAULVS Episcopus , seruus seruorum
Dei, ad perpetuam rei memoriam. Re-
gimini militantis Ecclesiæ, meritis licet im-
paribus, disponente Domino, præsidentes,
& animarum salutem, prout ex debito
pastoralis officij tenemur , sollicitis studijs
exquirentes, fideles quoslibet, qui vota sua
in id exponunt , Apostolici fauoris gratia
confouemus , aliasque desuper disponi-
mus, prout temporum & locorum quali-
tate pensata , id in Domino conspicimus
salubriter expedire.

Nuper siquidem accepimus, quod dile-
cti filij Ignatius de Loyola, & Petrus Faber, ac
Iacobus Laynez, nec non Claudio Layus, &
Paschafius Broet, ac Franciscus Xauierre, nec
non Alphonsus Salmeron, & Simon Rodericus,
ac Ioannes Coduri , & Nicolaus de Bobadilla,
presbyteri Pampilonensis, Gebennensis,
Seguntinensis , Toletanensis , Visensis
Ebredunensis & Palentinæ, ciuitatum &
Diœcesum , respectiuè, in Artibus Magi-
stri in Vniuersitate Parisiensi graduati, &
in Theologicis studijs per plures annos ex-

B 5 ercitati,

ercitati, Spiritu Sancto (vt piè creditur) afflati, iam dudum è diuersis mundi regionibus descendentes, in vnum conuenerunt, & socij effecti, abdicatis huius saeculi illecebribus, eorum vitam perpetuo Domini nostri Iesu Christi, atque nostro, & aliorum successorum nostrorum Romanorum Pontificum seruitio dedicarunt, & iam quam pluribus annis laudabiliter in vinea Domini se exercuerunt, Verbum Dei, prævia sufficienti licentia, publicè prædicando, fideles priuatim ad benè beatèque viuendū exhortando, hospitalibus inseruiendo, pueros & personas rudes ea, quæ ad Christianam hominis institutionem sunt necessaria, docendo, & demum omnia caritatis officia, & quæ ad animarum consolationem faciunt, vbique terrarum, ubi peregrinati sunt, multa eum laude obeundo.

Cumque ad hanc aliam Vrbem se contulerint, & in caritatis vinculo persistentes, ad perficiendam & conseruandam eorum Societatis in Christo unionem, quandam viuendi formulam, iuxta ea, quæ ad propositum sibi finem conducere vsu didicerunt, Euangelicis consilijs, & Canonicis Patrum sanctionibus conformem ediderint, factum est, vt ipsorum sociorum vitae institutum, sub dicta formula comprehensum,

non

non solùm à multis probis viris, & Deum
zelantibus laudetur, verùm etiam à quibus-
dam ita approbetur, vt illud etiam sequi-
velint.

Formulæ autem prædictæ Tenor seque-
tur, & est talis.

Quicunque in Societate nostra, quam
Iesu nomine insigniri cupimus, vult sub
Crucis vexillo Deo militare, & soli Domi-
no, atque Romano Pontifici, eius in terris
Vicario seruire, post solemne perpetuæ ca-
stitatis votum, proponat sibi in animo se
partem esse Societatis, ad hoc potissimum
institutæ, vt ad profectum animarum in
vita & doctrina Christiana, & ad fidei pro-
pagationem, per publicas prædicationes,
& verbi Dei ministerium, spiritualia exer-
citia, & caritatis opera, & nominatim per
puerorum acrudium in Christianismo in-
stitutionem, ac Christi fidelium in confes-
sionibus audiendis spiritualem consolatio-
nem præcipue intendat, curetque primò
Deum, deinde huius sui instituti rationem,
quæ via quædam est ad illum semper ante
oculos habere, & finem hunc sibi à Deo
propositum totis viribus assequi. Vnusquis-
que tamen secundum gratiam sibi à Spiritu
Sancto subministratam, & vocationis suæ
proprium gradum, ne quis fortè zelo,
vtatur, sed non secundum scientiam,
cuius

cuius proprij cuiusque gradus iudicium & officiorum discretio, ac distributio tota sit in manu Præpositi seu Prælati per nos elegendi, ut congruus ordo seruetur in omni bene instituta Communitate necessarius.

Qui quidem Præpositus de consilio consociorum Constitutiones, ad constructionem huius Præpositi nobis finis conducentes, in concilio condendi auctoritatem habeat, maiori suffragiorum parte semper statuendi ius habente. Concilium vero intelligatur esse in rebus quidem gravioribus ac perpetuis, maior pars totius Societatis, quæ à Præposito commodè conuocari poterit; in leuioribus autem & temporaneis, omnes illi, quos in loco, ubi Præpositus noster residebit, præsentes esse contigerit. Iubendi autem ius totum penes Præpositum erit.

Sciant omnes socij, & non solum in primis professionis suæ foribus, sed quoad vixerint quotidie animo voluant, Societatem hanc vniuersam, & singulos sub sanctissimi Domini nostri Papæ, & aliorum Romanorum Pontificum, successorum eius, fideli obedientia Deo militare. Et quamvis Euangeli doceatur, & fide orthodoxa cognoscamus, ac firmiter profiteamur, omnes Christi fideles Romano Pontifici, tamquam capiti, ac Iesu Christi

Vica-

Vicario subesse , ad maiorem tamen nostræ Societatis humilitatem , ac perfectam vniuersusque mortificationem , & voluntatum nostrarum abnegationem , summo pere conducere iudicauimus , singulos nos , ultra illud commune vinculum , speciali voto astringi . Ita ut quicquid modernus , & alij Romani Pontifices pro tempore existentes iussent , ad profectum animarum & fidei propagationem pertinens , & ad quascunque prouincias nos mittere voluerit , sine vlla tergiuersatione aut excusatione , illicò quantum in nobis fuerit , exequi teneamur , siue miserit nos ad Turcas , siue ad quoscunque alias infideles , etiam in partibus , quas Indias vocant , existentes , siue ad quoscunque hæreticos , seu schismaticos , seu etiam ad quosvis fideles .

Quamobrem qui ad nos accessuri sunt , & antequam huic oneri humeros supponant , diu multumque meditentur , an tantum pecuniæ spiritualis in bonis habeant , vt turrem hanc , iuxta consilium Dominicū , possint consummare , hoc est an Spiritus S. qui illos impellit , tantum illis gratia pollicetur , vt huius vocationis pondus , illo adiuuante , se laturos sperent : & postquam Domino inspirante , huic Iesu Christi militiæ nomen dederint , die noctuque succincti lumbos , & ad tam grandis debiti
solutio-

Ne qua autem possit esse inter nos missionum ac prouinciarum huiuscemodi aut ambitio, vel detractio, profiteantur singuli, se nunquam directe aut indirecte de huiusmodi missionibus quidquam cum Romano Pontifice curaturos, sed omnem hanc curam Deo, & ipsi Pontifici, tamquam eius Vicario, & Societatis Præposito dimissuros. Qui Præpositus, sicut ceteri etiam profiteatur, se nihil de suimet ipsius missione in alterutram partem, nisi de Societatis consilio, cum dicto Pontifice esse curaturum.

Voueant singuli, se in omnibus quæ ad Regulæ huius nostræ obseruationem faciunt, obedientes fore Societatis Præposito.

Ille autem iubeat ea, quæ ad constructionem propositi sibi à Deo & à Societate finis cognoverit esse oportuna. In prælatione autem sua benignitatis ac manuetudinis, caritatisque Christi, Petri Paulique formulæ semper sit memor, & tam ipse, quam Concilium ad normam hanc assidue spectent. Et nominatim commendatam habeant institutionem puerorum ac rudiū in Christiana doctrina decem præceptorum, atque aliorum similium rudimentorum, quæcunque secundum circumstanrias personarum, locorum ac temporum illis

illis congrua videbuntur. Etenim maximè necessarium, circa prouidentiam huius rei diligenter Præpositum & Concilium inuigilare, cum & in proximis ædificium fidei sine fundamento non possit consurge-re, & in nostris periculum sit, ne ut quisque erit doctior, ita prouinciam hanc, tamquam primo aspectu minus speciosam for-sitan detrectare conetur, cum tamen re vera nulla sit fructuosior, vel proximis ad ædificationem, vel nostris ad caritatis & humilitatis simul officia exercenda. Sub-diti verò, tum propter ingentes Ordinis vtilitates, tum propter numquam salutis laudatum humilitatis assiduum exerci-tum, Præposito, in omnibus ad institutum Societatis pertinentibus, parere semper teneantur, & in illo Christum veluti præ-sentem agnoscant, & quantum decet vene-rentur.

Cùm autem experti fuerimus iucundio-rem, puriorem, & ad proximi ædifica-tionem aptiorem esse vitam ab omni a-uaritiæ contagione quam remotissimam, & Euangelicæ paupertati quam similli-mam; cumq; sciamus Dominum nostrum Iesum Christum seruis suis regnum Dei solum inquirentibus necessaria ad viçtum & vestitum esse subministraturum; vœat singuli & vniuersi perpetuam paupertatem de-

tem, declarantes quod non solum priuatim, sed neque etiam communiter possint pro Societatis sustentatione , aut v̄su ad bona aliqua stabilia , aut ad prouentus seu introitus aliquos, ius aliquod ciuile acquirere, sed sint contenti v̄sum tantum rerum sibi donatarum , ad necessaria sibi comparaanda recipere.

Possint tamen habere in Vniuersitatibus Collegium seu Collegia habentia redditus,census seu possessiones, v̄sibus & necessarijs Studentium applicandas, retentas penes Præpositum & Societatem omnimoda gubernatione, seu superintendentia super dicta Collegia & prædictos studentes, quo ad Gubernatoris seu Gubernatorum, ac Studentium electionem, ac eorumdem admissionem, emissionem, receptionem, exclusionem, statutorum ordinacionem,circa studentium instructionem,ædificationem ac correctionem, victus, vestitusque eis ministrandi modum , atque aliam omnimodam gubernationem, regimen accuram.

Sic tamen ut neque studentes dictis bonis abuti, neque Societas in proprios v̄sus conuertere possit , sed studentium necessitati subuenire.Qui quidem,post cognitum in spiritu & litteris eorum profectum, & post sufficientem probationem in Societatem

tatem nostram admitti possint.

Socij omnes, quicunque in sacris fuerint, quamvis beneficia ecclesiastica, aut eorum redditus non habeant, teneantur tamen singuli, priuatim ac particulariter, & non communiter ad dicendum officiū, secundum Ecclesiæ ritum.

Hæc sunt, quæ sub priuati domini nostri P A V L I, & Sedi Apostolicæ beneplacito de nostra professione typo quodam explicare potuimus. Quod nunc fecimus, ut summatim scriptione hac informaremus, tum illos, qui nos de nostro vitæ instituto interrogant, tum etiam posteros nostros, si quos, Dœ volente, imitatores vñquam habebimus huius vitæ. Quam cum multas magnasque habere annexas difficultates fuerimus experti, oportunum iudicauimus etiam statuere; Ne quis in hac Societate recipiatur, nisi diu ac diligentissime fuerit probatus. Cumque prudens in Christo, & vel doctrinā, seu vitæ Christianæ puritate apparuerit conspicuus, tunc demum admittatur ad I E S U Christi militiam, qui tenuibus cœptis nostris fauere dignetur, ad Gloriam Dei Patris, cui soli sit semper decus, & honor in sæcula, Amen.

Cum autem nil in præmissis reperiatur, quod pium non sit, aut sanctum, Nos, vt

C

ijdem

34 *De congregationibus Clericorum*

ijdem socij, (qui nobis super hoc humili-
mè supplicari fecerunt) in eorum pio vi-
uendi proposito eò promptiores existant,
quò se maiori Sedis Apostolicæ gratia
complecti cognouerint , ex præmissa per
nos approbari viderint, præmissa omnia &
singula, tamquam ad spiritualem profectū
eorumdem sociorum, & reliqui Christiani
gregis oportuna Apostolica auctoritate, te-
nore præsentiu, ex certa sciētia approbam',
confirmamus & benedicimus, ac perpetuæ
firmitatis munimine roboramus, ipsosque
socios sub nostra, & huius Sanctæ Sedis
Apostolicæ protectione suscipimus; eis
nihilominus concedentes, quod particula-
res inter eos constitutiones, quas ad Socie-
tatis huiusmodi finem, & Iesu Christi Do-
mini nostri gloriam, ac proximi utilitatem
cōformes esse iudicauerint, condere liberè
& licitè valeant.

Non obstantibus generalis Concilij, &
felicis recordationis GREGORII Papæ X.
prædecessoris nostri, ac quibusvis alijs con-
stitutionibus, & ordinationibus Apostoli-
cis cæterisque contrarijs quibuscumque.

Volumus autem, quod in Societate hu-
iusmodi usque ad numerum sexaginta per-
sonarum, normulam viuendi huiusmodi
profiteri cupientium, & non ultra admit-
ti, & Societati præfata aggregari dum-

taxat

taxat valeant. Nulli ergo, &cæt.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum,
anno Incarnationis Dominicæ millesimo 1540.
quingentesimo quadragesimo V. Kalend.
Octobris, pontificatus nostri anno sexto.

N O T A T I O .

Societatis Iesu, (qua inter omnes Clericorum
in communi viuentium Congregationes est am-
plissima, adeoque per vniuersum orbem Christia-
num dispersa) Historiam eleganti stilo scripsere
Nicolaus Orlandinus & Franciscus Sacchinus:
ad quos Lectorem remitto.

C A P V T VII.

CATALOGVS PROVINCIARVM, DO-
morum, Collegiorum, Seminariorum, ac Re-
sidentiarum Societatis Iesu, ann. 1627.
publicatus.

In Italia Provinciæ sex.

P R O V I N C I A R O M A N A .

Romæ	Domus Professa.	Roma:
	Collegium Romanum.	
	Domus Probationis.	
	Collegium Pœnitentia- riæ.	
	Collegium Germani- cum.	
	Collegium Anglica- num,	

Roma. | Seminariū Ronianum. | Romæ.
 | Collegium Gr̄ecorum.
 | Collegium Marronita-
 rum.
 | Collegium Scotorum.

Residentia Tusculana. Frascati.

Collegium Tiburtinum. Tivoli.

Collegium Lauretanum. Loreto.

Collegium Illyricorum. Perugia.

Collegium Perusinum. Fiorenza.

Collegium Florentinum. Siena.

Collegium Senense. Macerata.

Collegium Maceratense. Recanati.

Collegium Recinetense. Sezza.

Collegium Setinum. Ancona.

Collegium Anconitanum. Monte Santo.

Collegium Montis sancti. Mōte Pulciano.

Collegium Montis Palitiani. Fermo.

Collegium Firmanum. Città di Castello.

Collegium Tifernaten. Ascoli.

Collegium Asculanum. Sora.

Collegium Soranum. Spoleto.

Collegium Spoletinum. Viterbo,

Collegium Viterbiense. Terni.

Collegium Interamnense. Camerino.

Collegium Camerinense. Oruieto.

Residentia Vrbeuetana. Ragusa.

Residentia Ragusina. Residentiæ Fiastræ, & Panicalis.

Sunt in hac Prouincia Socij 810.

PRO-

PROVINCIA SICULA OCCIDENTALIS.

Panormi.	Domus Professa	Palerino.
	Collegium Panormitanum.	
	Dom⁹ Probationis	
	Collegium Montis Regalis.	Monreale.
	Collegium Biuonense.	Biuona.
	Collegium Drepanitanum.	Trapani.
	Collegium Marsalense.	Marsala.
	Collegium Caltanissettense.	Caltanissetta.
	Collegium Saccense.	Sciacca.
	Collegium Narense.	Naro. (ni.
	Collegium Ennense.	Castrogiouan-
	Collegium Termitanum.	Termini.
	Sunt in hac Prouincia Socij	365.

PROVINCIA SICULA ORIENTALIS.

Messanę.	Domus Professa.	Meſſina.
	Collegium Messanense.	
	Domus Probationis.	
	Collegium Syracusanum.	Siracusa.
	Collegium Catanense.	Catania.
	Collegium Caltaieronense.	Caltagirone.
	Collegium Mineense.	Mineo.
	Collegium Melitense.	Malta.
	Collegium Platiense.	Piazza.
	Collegium Netinum.	Noto.
	Sunt in hac Prouincia Socij	296.

PROVINCIA NEAPOLITANA,

	Domus Professa.	Neapol.
	Collegium Neapolitanum.	
	Domus Probationis	
	Collegium S. Ignatij.	
	Collegium S. Francisci Xauerij.	
	Collegium Sancti Iosephi.	
	Collegium Catacense.	Catanzaro.
	Collegium Nolanum.	Nola.
	Collegium Reginum.	Reggio.
	Collegium Aletinum.	Lecco.
	Collegium Bariense.	Bari.
	Collegium Salernitanum.	Salerno.
	Collegium Cosentinum.	Cosenza.
	Collegium Barolitanum.	Barletta.
	Collegium Theatinum.	Chieti.
	Collegium Aquilano.	Aquila.
	Collegium Beneuentanum.	Beneuento.
	Domus Probationis Adriensis.	Atri.
	Collegium Bouinense.	Bouino.
	Collegium Tropeense.	Tropea.
	Collegium Massense.	Massa.
	Collegium Stabiense.	Castellamare.
	Collegium Capuanum.	Capua.
	Collegium Molfettanum.	Molfetta.
	Collegium Amanteanum.	Amantea.
		Colle-

Collegium Vibonense. Monteleone.
Collegium Tarentinum. Taranto.
Residentia Paulæ. Paola.

Sunt in hac Prouincia Socij 610.

PROVINCIA MEDIANENSIS.

Mediolani. { Domus Professa.
Collegium Brera- } Milano.
num.

Genuæ. { Domus Professa.
Collegium Genu- } Genoua.
ense.
Domus Probatio-
nis.

Collegium Taurinense. Turino.
Collegium Comense. Como.
Collegium Vercellense. Vercelli.
Collegium Montis regalis. Mondeui.
Collegium Cremonense. Cremona.
Domus Probationis Aronensis. Arona.
Collegium Bastiense. Bastia.
Collegium Niciense. Nizza.
Collegium Alexandrinum. Alessandria.
Collegium Castrinoui. Castelnuovo
Collegium Nouariense. Nouara.
Collegium Adiacense. Aiaccio.
Collegium Sauonense. Sauona.
Residentia Papiensis. Pavia.
Residentia Pinaroli. Pinarolo.

40 De Congregationibus Clericorum

Residentia S.Romuli. S.Remo.
Residentia Ponti in Valtellina. Ponte.
Sunt in hac Prouincia Socij. 431.

PROVINCIA VENETA.

Domus Professa Veneta. *	Venetia.
Collegium Patauinum. *	Padoua.
Collegium Ferrarensis.	Ferrara.
Collegium Bononiense.	Bologna.
Collegium Brixense. *	Brescia.
Collegium Foroliense.	Forli.
Collegium Mutinense.	Modena.
Collegium Parmense. ¶	Parma.
Parmæ Collegium Nobilium. ¶	Parma.
Collegium Placentinum.	Piacenza.
Collegium Veronense. *	Verona.
Collegium Mantuanum.	Mantona.
Domus Probationis Nouellariæ.	Nouellara.
Collegium Imolense.	Imola.
Collegium Mirandulanum.	Mirandula.
Collegium Regiense.	Reggio.
Collegium Fauentinum.	Faenza.
Collegium Castilionense.	Castiglione
Collegium Rauennatense.	Rauenna.
Residentia Cretensis, *.	Candia.
Residentia Vicentina, *.	Vicenza.
Domus Probationis Buxetana.	Buffeto.
Residentia Carpensis.	Carpi.

Sunt in hac Prouincia Socij 405.

In

In Lusitania Prouincia vna.

Domus Professa.

Collegium S. Antonij.

Olisipone^s Domus Probationis
Seminarium Hibernorum.

Lisboa.

Collegium Conimbricēse. *Coimbra.*

Collegium Eborense. *Euora.*

Collegium Purificationis. B.V.

Da Purificação.

Collegium Portuense. *Porto.*

Collegium Bracarense. *Braga.*

Collegium Brigantinum. *Bragança*

Collegium Pharense. *Pharo.*

Dom^o Professa Villauicose. *Villauicosa.*

Collegium Scalabitanum. *Santarem.*

Collegium Fungalense. *Madeira.*

Collegium Angrense. *Angra.*

Collegium S. Michaelis. *San Miguel.*

Collegium Portalegrense. *Portalegre.*

Residentia S. Felicis. *Sam Fins.*

Residentia Canalensis. *Canal.*

Collegiū in regno Angolæ. *Angola.*

Residentia Massanganēsis. *Massangano.*

Collegium in regno Cōgi. *Congo.*

Residentia Insularum Hesperidum.

Cabo verde.

Sunt in hac prouincia Socij 660.

C s

In

In India Orientali Prouinciae duæ.

PROVINCIA GOANA.

Domus Professa.

Collegium vetus S. Pauli.

Goæ Goa.
Notocomium SS. Regum.

Collegium nouū S. Pauli.

Domus Probationis.

Seminarium sanctæ Fidei.

Collegium Salsetanum cum 19. Residentijs.
Salsete.

Collegium Chaulense. Chaul.

Collegium Tanaense cum 3. Residentijs.
Tana.

Collegium Bazainense cum 4. Residentijs.
Bazaim.

Collegium Damanense. Daman.

Collegium Moxambiquum cum Residentijs. Moçambique.

Residentia Taraporensis. Tarapor.

Collegium Diense. Dio.

Missio Aethiopica cum 4. Residentijs.
AEthiopia.

Residentia Mogorensis cum 3. Residentijs.
Mogor.

Residentia Bandorensis. Bandora.

Sunt in hac prouincia Socij 320.

PROVINCIA MALABARICA.

Collegium Cochinense cum 5.

Residentijs.

Domus Probationis.

S Cochin.

Resi-

Residentia	S. Jacobi.	Santiago.
	S. Andreæ.	S. Andre.
	Calecutana.	Calecut.
	Tanorensis.	Tanor.

Collegiū Cranganorēse Cranganor.

Seminariū Vaypicotanū. Vaipicota.

Residentia Paliporenſis. Palipor.

Collegium Coulanense. Coulam.

Collegium Piscariæ. Costa da Pescaria.

Collegium Tutucurinense cum Residentijs. Tutucurim.

Collegium Columbanum cum 7. Residentijs. Columbo.

Collegium Nagapatanū Nagapatam.

Collegiū S. Thom. cū 4. Residentijs. S. Thome

Collegium Peguanum. Pegù.

Collegium Bengalense. Bengalā.

Collegium Malacense. Malaca.

Domus Ternatensis cum Residentijs Molucensibus. Ternate, è Malucco.

Residentia Madurensis. madure.

Residentia Golimensis. Golim.

Residentia Manarenſis. Manar.

Residentia Tauanapatensis. Tauanapatan.

Residentia S. Michaelis. S. Miguel.

Residētia Insularū Mori. Ilhas de Moro.

Residentia Insulæ Siao. Ilha Siao.

In regno Infanapentensi Residentiæ sex.

Iafanapatam.

Sunt in hac prouincia Socij 190.

In

In Iaponia Prouincia vna.

Collegium
Nangasaci* } Domus Pro- } Nangasachi.
bationis }

Residentia Xenodochij. do Hospital.
Residentia misericordiæ Domus. Casa da
misericordia.

Collegium Arimense
Arimæ* } Seminarium Ari- } Arima.
mense }

Collegium Meacense *	Meaco.
Collegium Macaense.	Macao.
Residentia Vracamensis *	Vracami.
Residentia Tonensis.*	Toni.
Residentia Fudoyamensis.*	Fudoyama.
Residentia Isafayensis.*	Isafay.
Residentia Xiquensis.*	Xiqui.
Residentia Cocuræ. *	Cocura.
Residentia Notçu. *	Notçu.
Residentia Ozacensis.*	Ozaca.
Residentia Firoximensis.*	Firoxima.
Residentia Tacatecensis,	Tacata.
Residentia Ariyensis.	Ariye.
Residentia Cuchinotçu.	Cuchinotçu.
Residentia Conzzuræ.	Conzzura.
Domus Facatensis.	Facata.
Residentia Amaguensis.	Amagui.
Residentia Ianagauensis.	Ianagaua.
Residentia Bungensis.	Bungo.

Resi-

Residentia Xinguensis.	Xinga.
Residentia Fuximensis.	Fuximi.
Residentia Sacaiensis.	Sacai.
Residentia Foccocensis.	Foecocu.

Sunt in hac prouincia Socij 140.

IN CONCINCINA.

Taifoensis.	Taifo.
Residentia. <i>P</i> ullocambiensis, eū alijs duabus.	Pullocambi.

In regno Sinarum Viceprouincia vna.

Collegium Pachinense.	Paquim.
Collegium Nanchinense.	Nanquim.
Residentia Xauchensis.	Xauceo.
Residentia Kiatiensis.	Kiatim.
Residentia Hancheuensis.	Hanchen.
Residentia Kamtzaiensis.	Kamhai.

Sunt in hac prouincia Socij 30.

In Brasilia prouincia vna.

Collegium Baiense.	Baia.
Residentia S. Spiritus.	Eſperito Santo.
Residentia S. Ioannis.	Sam Ioam.
Residentia S. Antonij.	S. Antonio.
Residentia S. Sebastiani.	S. Sebastian.
Residentia B. Virginis.	B. Virgem.
Collegium Portus securi.	Porto Seguro.
Domus Ilhæorum.	Ilheos.
	Pernam-

	Collegiū Pernā- bucense.	
	Residentia B.V.	
	Conceptæ.	
	Residentia S. Andreas.	
Pernābuci	Residētia S. Mi- chaelis.	Pernābucō.
	Residentia S.Io- annis Baptiste	
	Residentia Ma- ranha.	
	Residentia Ar- recifensis.	
	Collegium Flumi- nis Ianuarij.	
	Residentia S.Bar- nabæ.	
	Domus Spiritus Sancti.	Riode
Fluminis Ianuarij.	Residentia S.Ig- natij.	Ianeiro.
	Residentia B. V.	
	Assumptæ.	
	Residentia Sancto- rum.	
	Residentia S.Pauli.	S.Paulo.
	Domus Piratininge.	Piratininga.
	Domus Sanctorum.	Dos Santos.
	Residentia Capitis frigidi.	Cabo frio.
	Sunt in hac prouincia Socij 180.	In

In Hispania Prouinciæ quinque.

PROVINCIA TOLETANA.

Toleti. { Domus Professa.
Collegium Toleta-
num. } Toledo.

Madriti. { Domus Professa.
Collegium Madrita-
num. } Madrid.
Domus Probationis.
Collegium Anglica-
num.

Collegium Complutense. Alcala.
Collegium Ocainense. Ocaua.
Collegium Placentinum. Placencia.
Collegium Conchense. Cuense.
Collegium Belemontense. Belmonte.
Collegium Murcianum. Murcia.
Collegium Carauacense. Cauaraca.
Collegium Seguritanum. Segura.
Gollegium Huetense. Huete.
Collegium Talabrigense. Talauera.
Collegium Oropesanum. Oropesa.
Collegium Almagrense. Almagro.
Collegium S.Clementis. S.Clemete.
Collegium Almonozilense. Almonozil.
Domus Probationis Villaregien. Villarcuo.
Residentia Naulcarnerensis. Naulcarnero.
Residentia Iesu Montani. Iesus del Monte.
Sunt in hac prouincia Socij 663.

PRO-

PROVINCIA CASTELLANA.

Vallisoletiæ	Collegium S. Ignatij.	Valladolid.
	Collegium S. Ambrosij.	
	Collegium Anglicanū.	
	Collegium Sal- manticense	
	Salmanticae	
Compostellæ	Collegium Hiberno- rum.	Salamāca.
	Collegium Burgense.	
	Collegium Metinense.	
	Collegium Segobiense.	
	Collegium Abulense.	
Compostellæ	Collegium Palentinum.	Burgos. Medina. Segouia. Auila. Palencia.
	Collegium Compostel- lanum.	
	Collegium Hi- bernorum.	
	Collegium Pampilonense.	Pamplona.
	Collegium Legionense.	Leon.
	Collegium Lucroniense.	Logronno.
	Collegium Ouetense.	Ouiedo.
	Collegium Numantinum.	Soria.
	Collegium Santanderense.	Santander.
	Collegium Montis regalis.	Monterei. Colle-

In communi viuentium. Cap. VII. 49

Collegium Montfortense.	Monforte.
Collegium Areualense.	Areualo.
Collegium Vergarense.	Vergara.
Collegium Tudelanum.	Tudela.
Collegium Bilbaense.	Bilbao.
Collegium Bellimarense.	Bellimair.
Collegium Villæfranchæ Gall.	
Collegium S. Sebastiani.	S. Sebastian.
Collegium Orense.	Orense.
Collegium Taurense.	Toro.
Domus Probationis Villagarciensis.	
	Villargarcia.
Residentia Azcoitana.	Azcoitia.
	Sunt in hac prouincia Socij 592.

PROVINCIA ARAGONENSIS.

Domus Professa.	
Valentiæ Collegium Valen-	Valencia.
tinum.	
Collegium Barcinonense.	Barcelona.
Collegium Casaraugstanum.	Carogoca.
Collegium Maioricense.	Mallorca.
Collegium Gerundense.	Girona.
Collegium Gandiense.	Gandia.
Collegium Bilbilitanum.	Calataiud. ¹
Collegium Tarazonense.	Taraçona.
Collegium Vrgellense.	Vrgel.
Dollegium Oscanum.	Huesca.
Collegium Ilerdense.	Lerida.
Collegium Perpinianense.	Perpinnan.
Collegium Manresanum.	Manresa.
	Colle-

50 De Congregationibus Clericorum
Colllegium Vicense. Vique.
Domus Probationis Tarragonensis. Tarr
gona.

Sunt in hac prouincia Socij 444.

PROVINCIA BÆTICA.

Hispaniæ	Donius Professa.	Seuilla.
	Collegium Hispalense.	
	Domus Probationis.	
	Collegium S. Mariæ.	
	Seminariū Anglicanū.	
	Seminarium Hiberno- rum.	
	Collegium Triguerense.	Trigueros.
	Collegium Gaditanum.	Cadiz.
	Collegium Marchenense.	Marchena.
	Collegium Cordubense	Cordoua.
	Collegium Granatense.	Granada.
Baezæ	Collegium Baezanum.	Baeza.
	Domus Probationis.	
	Collegium Malacense.	Malaga.
	Collegium Xerense.	Xerez.
	Collegium Cazorlanum.	Caçorla.
	Collegium Vbedanum.	Vbeda.
	Collegium Astigitanum.	Ezija.
	Collegium Guadixense.	Guadix.
	Collegium Frexenalense.	Freienal.
	Collegium Montellanum.	Montilla.
	Collegium Carmonense.	Carmona.
	Collegium Antiqueranum.	Antequera.
	Colle-	

Collegium Ossunense.	Ossana.
Collegium Anduxarense.	Anduxar.
Collegium Vtrerense.	Vtrera.
Collegium Moronense.	Moron.
Residentia Giennensis.	Iaen.
Residentia Lucenensis.	Lucena.
Sunt in hac prouincia Socij 633.	

PROVINCIA SARDINIÆ.

Sassari	Domus Professa.	Sasser.
	Collegium Sassaritanum.	
	Seminatium S. Antoni.	
Calari	Domus Professa.	Caller.
	Collegium Calaritanū.	
	Domus Probationis.	
	Seminarium Calaritanū.	
	Collegium Ecclesiense.	Iglesias.
	Collegium Algnerense.	Alguer.
Sunt in hac prouincia Socij 210.		

In India Occidentali Prouinciæ quinque.

PROVINCIA PERVANA.

Limæ	Collegium Limense.	Lima.
	Domus Probationis.	
	Seminarium Limense.	
	Residentia S. Iacobi.	Arequipa.
	Collegium Arequipense.	
	Collegium Cuzchense.	
	Seminarium Cuzchense.	Cuzça.
	Collegium Potosinum.	
	D 2	
		Potosi.
		Collè-

§2 De congregatiōnibus Clericorum

Collegium Platense, seu chuqui-
saquense.

Seminarium Chuquisaque*nse.*

Collegium Pacense.

Collegium Guamanganum.

Residentia Iulensis.

Residentia S. Crucis de la Sierra.

S. Crux de la Sierra.

Collegium Orruri.

Collegium Pisquense.

Collegium Callaense.

Collegium Truxillanum.

Sunt in hac prouincia Socij 390.

Viceprouincia Chilensis.

Collegium Chilense.

Chile.

Collegium Conceptionis.

De la Concepcion.

Collegium Mendozanum.

Mendoza.

Domus Probationis Vallis de Bucaleno.

Valle de Bucaleno.

Sunt in hac Viceprouincia Socij 60.

PROVINCIA NOVI REGNI

GRANATENSIS.

In vrbe Collegium S. Fidei.

S. Fidei.

Seminarium S. Bartholomaei.

Santa Fee.

Collegium Quitense.

Domus Probationis.

Seminarium Quitense.

Collegium Carthaginense

Cartagena.

Domus

Domus Probationis Tungensis.	Tunia.
Collegium Pampilonense.	Pamplona.
Residentia Panamana.	Panamà.
Residentia Caxicana.	Caxica.
Residentia Duitamensis.	Duitama.
Residentia S. Annæ.	S. Anna.
Residentia Vndensis.	Onda.

Sunt in hac prouincia Socij 200.

PROVINCIA MEXICANA.

Mexici	Domus Professa.	Mexico.
	Collegium Mexicanū.	
	Domus Probationis.	
	Seminarium Mexicanū.	
	Collegium Guaxacanum.	Guaxaca.
	Collegium Guadalaxarense.	Guadalaxara.
Angelo-	Collegium S. Il-	Puella de los Angeles.
poli.	defonsi.	
	Collegium Spir- itus Sancti.	
	Seminarium An- gelop.	
	Collegium Vallisoletanum.	Valladolid.
	Collegium Pasquarense.	Pazquaro.
	Collegium Tepozotlanum.	Tepozotlam.
	Collegium Guatimalense	Guatimala.
	Collegium Zacatecanum.	Zacatecas.
	Collegium Meridanum.	Merida.
	Collegiu S. Ludouici Potosi.	S. Luis Potosi.
	Collegium Queretarense.	Queretaro.
	Collegium Realexanum.	Realeio.

Veræ Crucis Vera Cruz,
 Residentia { Cinaloensis. Cinaloa.
 Guadianæ. Guadiana.

Residentia Nouæ Granatæ. de la nueua Gra-
 nada.

Residentia Maiensis. de Maio.

Residentia Tepeguana. De Tepeguanes.

Residentia Topiana. de Topia.

Residentia S. Andreæ. de S. Andres.

Sunt in hac prouincia Socij 365.

In Philippinis Insulis Prouincia vna.

Manilæ { Collegium Manilanū } Manil-
 { Seminanriū Manilanū. } la.

Collegium Zebuense. Zebù.

Domus Probationis S. Petri. de S. Pedro.

{ Antipolana. Antipol.

{ Taytayensis. Taytay.

Boolana. Bool.

Residentia { Dulacensis. Dulao.

{ Carigaren sis. Carigara.

Tinagonensis. Tinagon.

Sunt in hac prouincia Socij 128.

PROVINCIA PARAQVARIAÆ.

Cordubæ. { Collegium Cordu-
 bense. Cordoua.

Domus Probationis.

Collegium Assumptionis. de la Assumpcion.
 Colle-

In communi viuentium Cap. VII. 55

Collegium S. Michaelis Tucumanensis.

de S. Miguel de Tucuman.

Collegium Boni-aeris. Buenos Ayres.

Collegium S. Fidei. de Santa Fee.

Collegium S. Iacobi del Estero. Santiago del Estero.

Collegium Estequense. Estero.

Sunt in hac prouincia Socij 121.

In Gallia Prouincia quinque.

PROVINCIA FRANCIAE.

Domus Professa S. Ludo-
douici.

Parisijs Paris;
Collegium Claromont.
Domus Probationis.
Collegium Conuictorū.

Residentia Pontisarensis. Pontoys.

Bituricæ Bourges;
Collegium Bituricæ.
Collegium Conuictorū.

Flexiæ la Flesche.
Collegium Flexiense.
Collegium Conuictorū.

Collegium Rotomag.

Rotomagi Rouen.
Domus Probationis.
Seminarium Ioyeulæ.

Collegium Niuerdense. Nevers.

Collegium Augense. Eu.

Collegium Rhedonense. Rhenes.

Collegium Ambianense. Amiens.

Collegium Molinense. Moulins.

Collegium Aurelianense. Orleans.

Collegium Eudomense. Caen.

D 4 Colle-

36 De congregationibus Clericorum

Collegium Corisopitense. *Quinpercarentin.*

Collegium Blesense. *Blois.*

Residentia Alenconiensis. *Alençon.*

Residentia Dieppensis. *Dieppe.*

Residentia Cannadensis. *Cannadà.*

Sunt in hac prouincia Socij 590.

PROVINCIA AQVITANIAE.

Burdigalæ { Domus Professa
S. Xauerij.
Collegium Bur-
digalense.
Domus Proba-
tionis.
Residentia S. Ma-
carij. } Bordeaux.

Collegium Aginnense. *Agen.*

Collegium Petrocoricense. *Periguex.*

Collegium Lemouicense. *Limoges.*

Collegium Pictauiense. *Poictiers.*

Collegium Xantonense. *Xaintes.*

Collegium Tutellense. *Tulles.*

Collegium Palense. *Pau.*

Collegium Engolisinense. *Engoulesme.*

Sunt in hac prouincia Socij 320.

PROVINCIA LVGDVNENSIS.

Lugdumi { Collegiū Lugdunense.
Domus Probationis. } Lyon.
Collegiū Cōuictorum. }

Aue.

Auenione.	Collegium Auenion-	se. } Auignō.
	Domus Probationis.	
Dolæ.	Collegium Dolanum.	Dole.
	Collegium Conuictorum.	
Collegium Camberiense.	Chambery.	
Collegium Bisuntinum.	Besançon.	
Collegium Viennense.	Vienne.	
Collegium Ebredunense.	Ambrun.	
Collegium Carpentoractense.	Carpentras.	
Collegium Roannense.	Roane.	
Collegium Vesulanum.	Vesoul.	
Collegium Aquense.	Aix.	
Residentia Massiliensis.	Marseille.	
Residentia Gratianopolitana.	Grenoble.	

Sunt in hac Prouincia Socij 476.

PROVINCIA TOLOSANA.

Tolosæ.	Domus Professa S.	Toulouse.
	Ignatij.	
	Collegium Tolosanum.	
	Domus Probationis.	
	Collegium Conuictorum.	
	Collegium Turonense.	Tournon.
	Collegium Billomense.	Billom.
	Collegium Mauriacense.	Mauriac.
	Collegium Ruthenense.	Rodes.
	Collegium Auscitum.	Auchs.
		Colle-

58 De Congregationibus Clericorum

Collegium Aniciense.	Le Puy.
Collegium Biterrense.	Beziers.
Collegium Cadurcense.	Caors.
Collegium Auriliacense.	Aurillac.
Collegium Albenacense.	Aubenas.
Collegium Carcassonense.	Carcassone.
Collegium Albienense.	Alby.

Sunt in hac Provincia Socij 400.

PROVINCIA CAMPANIÆ.

Musiponti.	Collegium Musipontanum. Pont à Mousson.	
Rhemis.	Collegium Conuictorum cum Seminario Metensi.	
Virduni.	Collegium Rhemen- se. Collegium Conuicto- rum. Collegium Virdu- nense. Collegium Conui- ctorum.	Rheims. Verdun.
Nancæi.	Collegium Diuisionense. Collegium Nancæ- ianum. Domus Probationis.	Dijon. Nancy.
	Collegium Carolopolitanum. Charle-ville. Collegium Augustodunense. Autun. Collegium Catalaunense. Chaalons. Collegium Barrense. Barleduc.	Colle-

In communi viuentium. Cap. VII. 59

Collegium Caluomontanum. *Chaumont.*

Collegium Antissiodorensē. *Auxerre.*

Collegium Metense. *Mets.*

Collegium Senonense. *Sens.*

Residentia Lingonenſis. *Langres.*

Sunt in hac Prouincia Socij 370.

In Germania Prouinciae quinque.

PROVINCIA GERMANIAE.

SUPERIORIS.

Ingolstadij. { Collegium Ingolstadiense.
Seminarium S. Ignatij. } Ingolstadt.

Dilingæ. { Collegium Dilinga-
num. } Seminarium S. Hieronymi. } Dilingen-

Collegium Monachienſe. *Munchen.*

Collegium Augustanum. *Augſburg.*

Collegium OEnipontanum. *Insprug.*

Collegium Halense. *Hall.*

Collegium Lucernense. *Lucern.*

Collegium Friburgense Heluetiorum. *Friburg in Schweizerland.*

Collegium Ratisbonenſe. *Regensburg.*

Collegium Bruntrutanum. *Bruntruit.*

Collegium Constantiense. *Costantz.*

Collegium Eystadiense. *Eystat.*

Collegium Enſishemianum. *Enſisheim.*

Colle-

60 Decongregationibus Clericorum

Collegium Neoburgense. Neuburg.

Collegium Mindelheimense. Mindelheim.

Collegium Friburgense Brisgoiae. Friburg
in Brisgavv.

Domus Probationis Landsbergensis.

Landesberg.

Domus Oetingana.

Oetingen.

Residentia Ebespergensis.

Ebersberg.

Residentia Biburgensis.

Biburg.

Residentia Sedunensis.

Sitten.

Residentia Brigensis.

Brigen.

Residentia Donawertana.

Donnowvert.

Residentia Fuessensis.

Fuessen.

Residentia Ambergensis.

Amberg.

Residentia Chamensis.

Chamb.

Residentia Nouofori.

Neumart.

Residentia Tridentina.

Trent.

Residentia S.Morandi.

S.Morand.

Residentia Elwacensis.

Elvagen.

Sunt in hac Prouincia Socij 706.

PROVINCIA RHENI INFE-
RIORIS.

Collegium Coloniense. Cöllen.

Collegium Treui-

Treuiris. { rense.

{ Domus Probationis.

Collegium Confluentinum.

Coblenz.

Collegium Paderbornense.

Paderborn.

Collegium Monasteriense.

Münster.

Colle-

In communi viuentium. Caput VII. 61

Collegium Hildesheimense.	Hildesheim.
Collegium Embricense.	Emmerich.
Collegium Aquisgranense.	Aachen, Aken.
Collegium Dusseldorpense.	Dusseldorf.
Collegium Osnaburgense.	Osenbrug.
Residentia Sigenensis.	Sigen.
Residentia Bonnensis.	Bon.
Residentia Nouesiana.	Nuyse.
Residentia Lipstadiana.	Lipstadt.
Residentia Sanctensis.	Santen.

Sunt in hac Prouincia Socij. 406.

PROVINCIA RHENI SVPERIORIS

Moguntiæ.	Collegium Moguntinum.	Meintz
	Seminarium.	
Heribpoli.	Collegium Heribpolense.	Wirtzburg
	Seminarium.	
Collegium Fuldense.		Fuld:
Seminarium.		
Collegium Heiligenstadiense.	Heiligenstadt.	
Molsheim.	Collegium Molsheimense.	Molsheim.
	Seminarium.	
Bambergæ.	Collegium Bambergense.	Bamberg.
	Seminarium.	
Collegium Wormatiense.		Wormbs.
		Colle-

Collegium Hagenoense.	Hagenavv.
Collegium Erfordianum.	Erfurt.
Collegium Sletstadianum.	Schletstadt.
Collegiū Aschaffenburgense.	Aschaffenburg.
Residentia Badensis.	Baden.
Residentia Rubeacensis.	Ruffach.
Residentia Fridslariensis.	Fridslar.
Residentia Heidelbergensis.	Heidelberg.
Residentia Creutzenacensis.	Creutzenach.
Residentia Neustadiana.	Neustatt.
Residentia Bruchsaal.	

Sunt in hac Prouincia Socij 434.

PROVINCIA AVSTRIÆ.

Viennæ.	Domus Professa.	wien.
	Collegium Viennense.	
	Seminarium Viennen- se.	
Græcij.	Seminarium Hunga- ricum.	Gratz.
	Collegium Græcenſe.	
Tirna- uij.	Seminarium.	Colle-
	Collegium Labacense.	
	Collegium Clagenfurtenſe.	
	Collegium Zagrabieneſe.	
	Collegium Lincense.	
	Collegium Passauienſe.	
	Collegium Hommonenſe.	
	Collegium Tirnauienſe.	
	Seminarium.	

In communi viuentium. Caput VII. 63

Collegium Crembsense.	Crembs.
Collegium Goritiense.	Gortz.
Collegium Iudenburgense.	Iudenburg.
Collegium Tergestinum.	Triest.
Domus Probationis Leobiensis.	Leuben.
Residentia S.Bernardi.	S.Bernhard.
Residentia Millestadiensis.	Milstad.
Residentia Eberndorffensis.	Eberndorff.
Residentia Plettriensis.	Plettria.
Residentia Traunkirchensis.	Traunkirch.
Residentia Posoniensis.	Presburg.
Residentia Iauariensis.	Rab.
In Transil-	{ Collegium Claudiopolita-
uania.	{ num.* Colosvar.
	{ Collegium Alba Iuliense. *
	Fairvar.

Sunt in hac Prouincia Socij 450.

PROVINCIA BOHEMIÆ.

Pragæ.	{ Domus Professa.
	{ Collegium Pragense,
	Seminarium.
Olomuci.	{ Collegium Olomu-
	cense.
	Seminarium.
	{ Olmutz.
Collegium Crumlouiense.	Cromlavy.
Collegium Commotouiense.	Commotavy.
Collegium Nouodomense.	Nevrhauß.
Collegium Glacense.	Glatz.
Collegium Nissense.	Neisse.
	Colle-

64 De Congregationibus Clericorum

Collegium Gicziniense.	Gitschin.
Collegium Znoymense.	Znoim.
Collegium Iglauense.	Igla.
Domus Probationis Brunensis.	Brun.
Residentia Holeshouensis.	Holischavv
Residentia Kuttenbergensis.	Kuttenberg
Residentia Glogouiensis.	Glogavv.

Sunt in hac Prouincia Socij 287.

In Belgio Prouinciæ duæ.

PROVINCIA FLANDRO-

B E L G I C A .

Antuerpiæ.	Domus Professa.	Antvverpē.
	Collegium Ant- uerpiense.	
	Collegium Aldenardense.	Oudenarde.
	Collegium Alostanum.	Aelst.
	Collegium Belliolanum.	Belle.
	Collegium Brugense.	Brugghe.
	Collegium Bruxellense.	Brussel.
	Collegium Casletense.	Casiel.
	Collegium Cortracense.	Cortrych.
	Collegium Gandense.	Gendt.
	Collegium Ippense.	Iperen.
	Collegium Louaniense.	Louen.
	Collegium & Domus Probationis Mech- limensis.	Mechelen.
	Collegium Ruræmondanū.	Ruremonde.
	Collegium Silue-ducense.	Shertogenbosch.
	Collegium Traiectense.	Maestricht.
		Colle-

Collegium winociberg.	S.	Winoxberghen.
Residentia Dunkercana.	Dunkercke.	
Residentia Hallensis.	Halle.	
Residentia Bredana.	Breda.	
Residentia Lyrana.	Lyre.	
Residentiae Hollandicæ.	Hollandt.	
Missiones.	{ Castrensis. Naualis.	

Sunt in hac Prouincia Socij 801.

PROVINCIA GALLO-BEL-

G I C A.

Duaci.	{ Collegium Duacense. Seminarium Scotorum.	{ Douaij. S
Collegium Andomaracense.	Saint Omer.	
Tornac.	{ Collegium Tornacense. Domus Probationis.	{ Tour- nay.
Collegium Leodiense.		Liege.
Collegium Insulense.		Lille.
Montibus.	{ Collegium Montense. Seminarium B. Mariæ.	{ Mons. S
Collegium Valencense.		Valenciennes.
Collegium Atrebatense.		Arras.
Collegium Cameracense.		Cambray.
Collegium Luxemburgense.		Luxemburg.
Collegium Namurcenle.		Namur.
Collegium Dionantense.		Dinant.
Collegium Hesdiniense.		Hesdin.
Collegium Ariense.		Aire.
Domus tertia Probationis Huensis.		Huy.

66 De Congregationibus Clericorum

Collegium Malbodiense.	Maubeuge,
Collegium Bethuniense.	Bethune.
Collegium Niuellense.	Niuelles.
Residentia Athens.	Ath.
Residentia Armenteriana.	Armentiers.
Sunt in hac Prouincia Socij	773.

In Polonia Prouinciæ duæ.

PROVINCIA POLONICA.

Cracoviæ	Domus Professa.	Crakavv, uiense.
	Collegium Craco-	
	Dom' Probationis	
	Collegium Posnaniense.	Poznan.
	Collegium Calissiense.	Kalisz.
	Collegium Leopoliense.	Lvvovv.
	Collegium Sandomiriense.	Sandomirz.
	Collegium Lublinense.	Lublin.
	Collegium Jaroslauiense.	Jaroslavv.
	Collegium Luceoriense.	Lucko.
	Collegium Torunense.	Torun.
	Collegium Kamenece.	Kamienietz.
	Collegium Gedanense.	Gdansk.
	Collegium Rauense.	Ravva.
	Collegium Ostrogiense.	Ostrog.
	Collegium Faustouïense.	Faustovvo.
	Collegium Brestense.	Brzeſe.
	Residentia Choinicensis.	Chojnica.
	Residentia Præmissiensis.	Przemysl.
	Residentia Marieburgensis.	Malburg.
		Reſi-

In communi viuentium. Caput VII. 67

Residentia Crosnensis.	Croſno.
Residentia Graudentinensis.	Grondzionz.
Residentia Vinnicensis.	Winnica.
Residentia Valcensis.	Walez.
Residentia Bydgostiensis.	Bydgoszcz.
Residentia Barenensis.	Bär.

Sunt in hac Provincie Socij. 532.

PROVINCIA LITVANIÆ.

Domus Professa Varsauiensis. Warsawa.

Vilnæ. { Domus Professa.
Collegium Vilnense.
Domus Probationis. } wilno.
Seminarium.

Brans. { Collegium Bransbergense. Brāſ-
bergæ. Seminarium. berg.
Collegium Plutouiense. Plutovvsk.
Collegium Nieswiſiense. Niesviev.
Collegium Lomzenſe. Lomza.
Collegium Polocense. Polock.
Collegium Rigense. Riga.
Collegium Dēpatensē. Derpt.
Collegium Orszense. Orſza.
Collegium Krozense. Kroſa.
Collegium Smolencense. Smolensk.
Collegium Plocense. Plocko.
Collegium Vendensē. Wenda.
Residentia Grodnenſis. Grodno.
Residentia Vorniensis. Wornia.

Sunt in hac Provincie Socij. 468.

E 2

PRO-

PROVINCIA ANGLICANA.

- Collegium Leodiense.
Leodici Seminarium. Liege.
Domus Probationis S. Ignatij.
Collegium S. Xauerij.
Residentia S. Mariæ.
Residentia S. Michaëlis.
Seminarium Audomarense. S. Omer.
Residentia S. Dominici.
Collegium B. Aloysij.
Dom⁹ Probationis Wattenensis. Wattenes.
Residentia S. Annæ.
Residentia S. Georgij.
Domus tertiae Probationis Gandauensis.
Gant.
Residentia S. Stanislai.
Residentia B. Francisci Borgiae.

Sunt in hac Provincia Socij 267.

- In Hibernia sunt aliquot.
In Scotia sunt aliquot.

IN IMPERIO ORIENTALI.

Residentia	Chiensis.	Scio.
	Constantinopolitana. Constantinopoli.	
	Smyrnensis.	Smirna.
	Belgradi.	Belgradus.
Quinque-ecclesiensis. Cinque-chiese.		

Sunt

Sunt omnes Prouinciæ in vniuersa So-
cietate 36. Viceprouinciæ 2 Domus Pro-
fessæ 26. Collegia 444. licet non sint ad-
huc restitura, asterisco notata. Domus Pro-
bationis separatæ 44. Residentiæ 228. &
Seminaria 56. Socij deniq; omnes 15574.

C A P V T VIII.

SOCIEGAS HOSPITALARIA, PRO SVB-
uentione pauperum orphanorum & mulierum
conuectitarum, vt vocant, ab Hieronimo Ä-
miliano instituta, per Paulum III. ann. 1540.
approbatum.

PAVLVS Papa III. ad perpetuam rei me-
moriā. Ex iniuncto nobis desuper, me-
ritis licet imparibus, Apostolicæ seruitutis,
officio, votis, per quæ hospitaliū & aliorum
piorum locorū utilitas, & salubris directio
procuratur, libenter annuimus ; ad illos
quoque dexteram nostram liberalitatis ex-
tendimus, quos ad id propria virtutum
merita multipliciter recommendant.

Sanè pro parte dilectorum filiorum vni-
uersorum pauperum ORPHANORVM S.
MARIAE MAGDALENÆ, in suburbio S.
Leonardi Bergomensis, & Mediolanensis, Ca-
mensis, Ianuensis, Papiensis, Brixienensis, & Vero-
nenensis, ciuitatum ac diœcesum, Hospitalium
Recollectorum nuncupatorū, ac tam ecclesia-
sticarū, quam secularium personarum in eis

E 3 deser-

uentium nobis nuper exhibita petitio
continebat , quod cum alias quondam
HIERONYMYS MIANI , cuius Venetia-
rum , plures pauperes orphanos , propter
bellorum in Italia urgentium tristes even-
tus , & famem urgentem , passim dereli-
ctos vagari videret , idem Hieronymus
deuotionis ferore , & pietate motus ,
prædictum hospitale Sanctæ Mariæ Mag-
dalenæ incohauit , & deinde hospitale præ-
dictum , tam propter ciuium in ciuitate
Bergomensi degentium feruentem carita-
tem , quam prouidam directionem , & sa-
lubre regimen prædicti Hieronymi , in tan-
tum auctore Domino creuit , vt idem Hie-
ronymus , ad alia hospitalia , in alijs Italiz
partibus instituenda animum applicarit .

Ita quod tam in Mediolanensi , quam
Comensi & alijs ciuitatibus , ac diœcesibus
prædictis similia , & in quibusdam ex eis
mulierum conuertitarum hospitalia , dicto
Hieronymo , & nonnullis alijs medianti-
bus , erecta fuerint . Vnde hospitalia ipsa
de bono in melius perducuntur , in dies eo-
rum numerus augetur , & augeri speratur ,
& sicut eadē expositio subiungebat , si in eis
dem hospitalibus , que per dictos Clericos ,
& Laicos insimul gubernari consueuerunt ,
vnius Superior , vel caput , qui inibi pro tem-
pore seruientes congregari facere , & de leco
ad lo-

ad locum mutare valeret, existeret, hospitaliaq; ipsa aliquibus prærogatiis decora-
rentur, profecto salubri ipsius hospitalis, &
illi deseruientium prædictorum directioni,
& quieti, plurimum consuleretur, ac in il-
lis degentes pauperes huiusmodi & me-
lius gubernarentur & pertractarentur, di-
ctæque personæ in eo confouerentur, & ad
solita seruitia inuitarentur.

Quare pro ipsorum pauperum, &
deseruientium personarum parte nobis fuit
humiliter supplicatum, ut in præmissis o-
portunè prouidere, de benignitate Apo-
stolica, dignaremur.

Nos igitur qui caritatis opera vbiq; exerce-
re desideramus affectibus,
quemlibet ex pauperibus personis prædi-
ctis, à quibusvis excommunicationis, su-
spensionis, & interdicti, alijsq; ecclesiasticis
sententijs, censuris, & pœnis, à iure vel ab
homine, quauis occasione vel causa latis, si-
quibus quomodolibet innodat' existit, ad
effectum præsentium dumtaxat consequé-
dum, harum serie absoluentes, & absolutū
fore césentes, huiusmodi supplicationibus
inclinati auctoritate Apostolica, tenore
præsentium, eisdē Hospitalibus, quod pau-
peres, & personæ in eis pro tempore degen-
tes, & deseruientes, vnam ex personis inibi
deseruientibus huiusmodi, ecclesiasticam

E 4

vel

vel secularem, inter eos Superiorum, vel caput, quæ ipsos congregari facere, ac de loco ad locum mutare, & quæcunque statuta, & ordinationes, licita & honesta, ac sacris canonibus non contraria condere, ipsaque statuta, quoties ei videbitur mutare, ac de novo statuere possit, eligere.

Nec non Sacerdotes eisdem pauperibus pro tempore deseruientes, Horas Canonicas, diurnas pariter & nocturnas, Missas, & alia diuina Officia, secundum ritum & morem & usum S. Romanæ Ecclesiæ, etiam nouissimè editum, dicere & recitare.

Ipsosque pauperes, ac omnes, & singulos, in dictis hospitalibus deseruientes dumtaxat, eorum confessionibus diligenter auditis, ab eorum omnibus & singulis peccatis, casibus, criminibus, excessibus, & delictis, à quibus locorum Ordinarij absoluere consueuerunt, absoluere, ac pro commissis pœnitentiam salutarem iungere, liberè, & licetè valeant, perpetuò concedimus, & indulgemus.

Quocirca venerabilibus fratribus nostris Casertano, Felitensi & Visonensi Episcopis per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel per alium, seu alios, auctoritate nostra, faciant præentes litteras, & in eis contenta

quæ-

quæcunque, plenum effectum sortiri, ac inuiolabiliter obseruari; illisque pauperes, sacerdotes prædictos, ac omnes, & singulos alios, quos quomodolibet concernunt, pacifice frui, ac gaudere, iuxta præsentium continentiam, & tenorem; nō permittentes quemquam contra illorum tenorem, modo aliquo molestari, impediri, aut inquietari: contradictores per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compescendo.

Non obstantibus Apostolicis, ac in provincialibus, & synodalibus Concilijs editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus, & ordinationibus, ac statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, ac litteris Apostolicis, etiam in forma Breuis, per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, & nos, ac sedem prædictam, etiam per viam generalis legis, & statuti perpetui, & initia stipulati contractus, ac motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, etiam cum quibusuis irritatiuis, annulatiuis, cessatiuis, reuoçatiuis, præseruatiuis, exceptiuis, restitutiuis, declaratiuis, ac derogatoriarum derogatorijs, alijsque fortioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis irritantibus, & alijs decretis, etiam quibusuis locorum Ordina-

E s rijs,

rijs, sub quibusvis verborum formis, extensionibus concessis, confirmatis, & innovatis, quibus (illorum omnium tenores presentibus pro sufficienter expressis habentes) illis alias in suo robore remansuris, hac vice dumtaxat, harum serie specialiter & expressè derogamus , contrarijs quibuscunque. Aut si aliquibus communiter vel diuisim ab eadem sit sede indulrum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint , per litteras Apostolicas , non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, & qualibet alia dicta sedis indulgentia, generali vel speciali, cuiuscunque tenoris existat, per quam presentibus non expressam, vel totaliter non insertam, effectus huiusmodi gratiæ impediti valeat quomodolibet, vel differri, & de qua cuiusque toto tenore habenda sit in nostris litteris mentio specialis.

Nos enim ex nunc irritum decernimus & inane , quidquid secūs super his à quoquam, quauis auctoritate , scienter vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo,&c.

Datum Romæ apud S. Marcum , anno
1540. Incarnationis Dominicæ 1540. Nonis Iunij, Pontificatus nostri anno sexto.

NO-

NOTATIO.

Vita Hieronymi AEmiliani exstat seorsim edita Italice: eiusque elogium Lector reperiet apud Philippum Ferrarium in Catalogo Sanctorum Italiae.

Somaschenses porro iuuentutem varijs in locis docent, ut Casali in Ducatu Montisferrati, & alibi. Habent item domicilia Auenione, Tolosæ, & Parisijs & alibi in Gallia.

CAPVT IX.

PIVS V. PAPA SOMASCHENSIS
bus dat ecclesiam S. Maioli Papiensis, & tribus votis monasticis ipsos adstringit.

PIUS Papa V. ad perpetuam rei memoriam. In iunctum nobis desuper Apostolicæ seruitutis officium dignè peragere credimus, si ad ea, per quæ Congregationses præsertim Orphanorum caussa institutæ, faciliùs stabiliri, & firmiùs conseruative leant, considerationis aciem extendamus.

Sanè exponi nobis nuper fecerunt dilecti filij, Sacerdotes Clerici & Laici Congregationis loci de SOMASCHA, Mediolanensis diœcesis, dudum canonice institutæ, quod alias felicis recordationis Paulus Papa tertius, prædecessor noster, Congregationi prædictæ, cuique

cuiq; HIERONYMVS ÆMILIANVS, olim patricius Venetus, vir eximia pietate insignis, Spiritu Sancto, ut piè creditur, afflatus, omnibus sæculi curis posthabitis, initium antea dederat, quamque multi illius exemplo adducti, amplexi fuerant, & in Ianuenſi, Mediolanensi, Ferrariensi, alijsq; Italiæ ciuitatibus & urbibus acciti, illam dilatauerant, caput sibi eligendi, constitutio-nes condendi facultatem concessit, eamq; ab Ordinariorum Superioritate, iurisdi-ctione, & potestate exemit, ac tam ille quā deinde piæ memoriae Pius Papa IV. etiam prædecessor noster dictam Congregatio-nem nonnullis alijs priuilegijs & gratijs prosecuti fuerint.

Necnon successiuè dilectus filius noster CAROLVS, tituli S. Praxedis presbyter Cardinalis BORROMÆVS nuncupatus, sufficienti ad id facultate, vt asserebat, suf-fultus, dictæ Congregationi ecclesiam S. MAIOLI PAPIENSIS, olim per monachos Cluniacensis ordinis obtineri solitam, certis annuis redditibus illi assignatis, donauit. Nosque postmodum donationem prædi-stam Apostolica auctoritate approbauimus, prout in singulis prædecessorum, & Caroli Cardinalis prædictorum patentibus, ac nostris literis desuper confessis plenius continetur.

Qua-

Quarum litterarum vigore , prædicti
sacerdotes Clerici & Laici ecclesiam præ-
dictam in domum patrimonialem, & tam-
quam aliarum ecclesiarum dictæ Congre-
gationis caput, pro futuris , Præposito qui in-
ibi resideat, ac vnā cùm alijs deputandis
professis , non solum illius , sed etiam alia-
rum ecclesiarum eiusdem Congregatio-
nis curam, regimen, & administrationem
habeat , necnon professis , qui dicto Præ-
posito reuerentiam , obedientiam præ-
stent, sibi delegerunt.

Cùm autem, sicut eadem expositio sub-
iungebat, licet ijdem Sacerdotes, Clerici
& Laici religiosè admodum viuāt, ac præ-
cipue inter alia pietatis opera, *Orphanorum*
in disciplina Christiana, bonisque artibus
& litteris, secundum cuiusque ingenij ca-
ptum, erudiendorum, ac nonnullis in locis
Seminiorum Clericorum curam Sum-
mo cum studio gerant , ac propterea du-
biuni non sit, quin hæc Congregatio per-
petuo duratura sit.

Nihilominus, quia plerique illorum, ob
professionem non emissam, existimantes
se non verè religiosos, ab illa recedunt, &
ad aliquam religionem conuolant , alijs
pauperes, non habentes titulum beneficij,
& patrimonium , repugnante Concilio
Tridentino , ad ordines promoueri ne-
queuntes,

queſutes, aut alijs rationibus adducti, aliud viuendi genus eligunt, multi ipsius Congregationis Sacerdotes, Clerici & Laici, ad firmius stabiliendam huiusmodi Congregationem, & ad obuiandum hisce & alijs inconuenientibus, tria vota, videlicet **Paupertatis**, castitatis, & obedientiae emittere summoperè desiderant, si ad id nostra, sedisque Apostolicæ suffragetur auctoritas. Quare ijdem Sacerdotes, Clerici, & Laici nobis humiliter supplicari fecerunt, quatenus illi vota prædicta, in manibus aliquius Prælati ecclesiastici, emittendi licentiam concedere, & alias perpetuæ illius Congregationis conseruationi, & Orphanorum prædictorum vtilitati consuere, oportuneque prouidere, de benignitate Apostolica, dignaremur.

Nos igitur, qui pijs honestisque petentium votis gradum solemus præstare assensum, dictorum sacerdotum, clericorum, & laicorum, piam vitam, optimumque vivendi modum, & instituti propositum plurimum in Domino collaudantes, ipsosque & eorum singulos, à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque ecclesiasticis sententijs, censuris & pœnis, à iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latere, si quibus quomodo libertinodati existunt, ad effectum præsentium dum-

dumtaxat consequendum absoluētes, &
absolutos fore censem̄tes, necnon prædi-
ctorum litterarum, & inde securū quorū
cunque tenore præsentibus pro expressis
habentes, huiusmodi supplicationibus in-
clinati, prædictis Sacerdotibus, Clericis &
Laicis, vota prædicta emittere volentibus,
illa in manib⁹ alicuius Prælati ecclesia-
stici, per Congregationem huiusmodi ad
id eligendi, donec sex ex ipsis fuerint pro-
fessi, & sibi Præpositum ipsius Congrega-
tionis Generalem, secundum illorum con-
stitutiones factas seu faciendas, eligendam
& confirmandum elegerint; & deinde di-
ctis sex professis, & electo Præposito, om-
nibus & singulis alijs Christifidelibus, et
ia in Orphanotrophijs educatis & erudi-
tis, dictam religionem ingredi volenti-
bus, in ipsius Præpositi, seu illius Vicarij
manibus emittendi & profitendi, ac sub
regula S. Augustini, in habitu tamen clerica-
li & honesto, ac locis in quibus vixerint
conformi, incedendi, viuendi, necnon
Prælato, & Præposito, Vicarioque prædi-
ctis vota huiusmodi in manibus illorum
recipiendi, liberam facultatem concedi-
mus. ac quod infra triennium proximè
futurum hi, qui per decennium in di-
cta Congregatione laudabiliter vixerint,
vota prædicta emittere volentes, non
expectant.

expectato anno probationis, triennio vero elapso huiusmodi, alij ipsa vota emittere volentes, non nisi elapso anno probationis, & completo anno decimo sexto suæ aetatis, in ecclesia prædicta, aut alibi, ubi commodius Præposito seu Vicario visum fuerit, vota prædicta, (ita ut non sit locus tacitæ professioni) emittere, & profiteri. Quodque præfati & pro tempore existentes Præpositus, Sacerdotes, Clerici & Laici sub dicta regula, secundum constitutiones per eos factas seu faciendas, viuere.

Omniaque & singula, quæcunque quocumque & qualiacunque, bona mobilia, seu immobilia dictæ Congregationis, seu illius locis vel ecclesijs, ab Vniuersitatibus, Communitatibus, & alijs etiam priuatis personis, cuiusvis status, gradus, ordinis, qualitatis, & præeminentiæ existant, testamento vel codicillis, aut alia ultima voluntate, seu donatione, etiam inter viuos, aut alijs quomodolibet, necnon oblationes, sibi relicta & relinquenda recipere, exigere, & in communi tantum possidere, libere & licite possint & valeant.

Quodque de cætero Congregatio prædicta CLERICORVM REGULARIVM S. MATOLI, siue de SOMASCHA appelletur, similiter perpetuo statuimus & ordinamus.

1507
Ac

Ac insuper quomodocunq; relictæ Cōgregationi prædictæ, & non aliter, expresso & declarato loco, ex nunc prout & tūc, & è contra Ecclesiæ S. Maioli, ita quod licet pro tempore existenti Præposito, per se vel alium seu alios, dictorum relictorum fructus & emolumenta, in sibi bene visos & necessarios usus, & utilitatem ecclesiæ S. Maioli, & Congregationis prædictæ, libere & licite conuertere, Diœcesani loci, vel cuiusvis alterius licentia desuper minimè requisita, auctoritate & tenore præmissis, etiam perpetuò applicamus & appropriamus.

Decernentes præsentes litteras, de subscriptionis vel obreptionis, aut nullitatis, aliquæ vitiæ seu intentionis nostræ defecitu notari, argui, & impugnari, ac reuocari, limitari, moderari, suspendi, aut illis derogari, & sub quibusvis similium gratiarum reuocatione, derogatione, limitatione, moderatione, suspensione, aut alijs contrarijs dispositionibüs, comprehendendi non posse; & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum & validissimum statum, restituta ac de novo concessa, & perpetuò valida & efficacia esse, ac forē, suosque plenarios & integros effectus sortiri.

Ac ita per quoscunque Iudices & Commissarios,

F

miffarios, quauis auctoritate fungentes, sublata eis ac eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari ac diffiniri debere, ac ex nunc irritum & inane, quicquid secus super his à quoque, quauis auctoritate, scienter vel ignorer, contigerit atten-
tari.

Quocirca Venerabilibus fratribus Amerinensi & Papiensi ac Cremonensi Episcopis, per præsentes mandamus, quatenus ipſi, vel duo, aut vnuſ eorum, per ſe vel per aliū, ſeu alios, Congregationi & futuro Præposito huiusmodi, ac illius ſingulis personis, in præmissis efficacis defensionis præſidio aſſistentes, faciant auctoritate noſtra, Congregationem, illiusque Præpofitum, & ſingulas personas, con- cessione, indulto, ſtatuto, ordinatione, applicatione, appropriatione, & decreto hu- iusmodi, pacificè frui & gaudere.

Non permittentes eos, deſuper per quoscumque contra præſentium tenorem quomodolibet moleſtari. Contradictores quoslibet & rebelles, ac præmissis non pa- rentes, per censuras & poenas ecclesiasti- cas, aliaq; iuriſ remedia, appellatione post- posita, compescendo, necnon legitimis ſuper hiſ habendis, feruatis processibus, il- los censuras & poenas ipſas incurriſſe de- clarando,

clarando, nec non eas etiam iteratis vicibus
aggrauando, inuocato etiam ad hoc, si
opus fuerit, auxilio brachij secularis.

Non obstantibus præmissis, ac recol.
mem. Bonifacij Papæ Octavi, prædecessoris
nostræ, de vna, & Concilij generalis de
duabus dictis, dummodo quis vigore
præsentium ultra tres dictas ad iudicium
non euocetur, & alijs quibusuis consti
tutionibus & ordinationibus Apostoli
cis, nec non ipsius Congregationis, ac
quorumuis monasteriorum & Ordinum,
etiam iuramento, & confirmatione Apo
stolica, vel quavis firmitate alia roboratis,
statutis & consuetudinibus, priuilegijs
quoque, indultis, & litteris Apostolicis, il
lis, eorumq; Superioribus & personis, sub
quibusunque tenoribus & formis, ac cum
quibusuis etiam derogatoriarum deroga
torijs, alijsque efficacioribus efficacissi
mis reiteratis, & insolitis clausulis, irri
tantibus & alijs decretis, in genere vel in
specie, & alijs quomodolibet iteratis vi
cibus, concessis, confirmatis, & innoua
tis.

Quibus omnibus & singulis, etiam si
alias pro illorum sufficienti derogatione,
de illis, illorumque totis tenoribus specia
lis, specifica, expressa & indiuidua, non au
tem per clausulas generales idem impor
tantes,

tantes , mentio seu quæuis alia expressio
habenda , vel aliqua alia exquisita forma
ad hoc seruanda foret , illorum tenores
præsentibus pro sufficienter expressis &
insertis habentes , illis aliàs in suo robore
permansuris , hac vice dumtaxat speciali-
ter & expreſſè derogamus , contrarijs qui-
buscunque , aut si aliquibus , communiter ,
vel diuīsim ab eadē sit sede indultū , quod
interdici , suspendi , vel excommunicari nō
possint per litteras Apostolicas , non faci-
entes plenam & expressam , ac de verbo ad
verbum de indulto huiusmodi mentionē.

Datum Romæ apud S. Petrum , sub an-
nulo Piscatoris die sexto Decembris , mille-
simo quingentesimo sexagesimo octauo ,
Pontificatus nostri anno tertio .

1568.

C A P V T X.

CONGREGATIO PRESBYTERO-
rum & Clericorum Oratorij , à S. Philippo
Nerio fundata , per Gregorium XIII. appro-
batum & au. 1575. approbatur & stabilitur.

GREGORIVS Episcopus , seruus seruo-
rum Dei , ad perpetuam rei memo-
riam . Copiosus in misericordia Dominus ,
& in cunctis gloriosus operibus , à quo
omnia dona defluunt , ad hoc nobis , licet
immetritis , suæ sponsæ vniuersalis Eccle-
sias

siæ regimen committere, & nostræ debilitati iugum Apostolicæ seruitutis impone voluit, vt inter alias, multiplies curas, operarios, quos ipse Dominus in messem suam, multitudinem utique magnam populorum, ad fructum diuinæ gratiæ dispositam, ne pereat, quotidie pro sua misericordia dignatur emittere, conducere non differamus, eosque ad suscipiendam ipsius Domini misericordiam, in medio templi sui, eiusque vias Christi fidelibus demonstrandum, eorumque corda duinorum sermonum declaratione illuminandum, nouas etiam interdum piorum virorum Congregationes propterea constituendo, nostræ sollicitudinis opera Apostolicisque fauoribus propensiùs extemus.

Dudum siquidé omnia beneficia ecclesiastica, cum cura & sine cura, apud Sedem Apostolicam tunc vacantia, & in ante vacatura, collationi & dispositioni nostræ reseruauimus, decernentes ex tunc irritu & inane, si securus super his à quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Cum itaque postmodum parochialis ecclesiæ B. Mariæ Vallicellæ nuncupatae, regionis Pontis seu Parionis de Vrbe, per liberam resignationem dilecti filij Antonini

F 3 de

86 *De congregationibus Clericorum.*

de Adiuto, nuper ipsius ecclesiæ Rectoris,
de illa, quā tūc obtinebat; in manibus no-
stris sponte factam & per nos admissam,
apud Sedem eandem vacauerit, & vacet ad
præsens, nullusque de illa præter nos hac
vice disponere potuerit siue possit, reser-
uatione & decreto obſistentib⁹ ſupradi-
ctis. Et ſicut dilectus filius PHILIPPVS
NI RIVS, presbyter Florentinus, ac Præ-
positus nonnullorum presbyterorum, &
Clericorum ſecularium, tam ſuo, quam
aliorum presbyterorum & Clericorum
præfatorum nominibus, nobis nuper ex-
poſuit, quod hi in ipſa ecclesia introduci
cupiant, ac ita, illis gratia aſſidente diui-
na, circa Miſſarum & aliorum diuinorum
officiorum in eadem ecclesia celebraſio-
nem, & verbi Dei populo inibi interef-
ſenti prædicationem, aliaque ſalubria
monita, ad ſalutem animarum Christifi-
delium procurandam, & quam pluri-
ma pietatis opera exercenda intendere
ſperent, ut ex eorundem presbyterorum
& clericorum laudabili vita & doctrina,
dilecti filij ipsius ecclesiæ parochiani non
paruam conſolationem Spiritualem fuſce-
pturi ſint, ſi in eadem ecclesia vna Con-
gregatio presbyterorum & Clericorum
de ORATORIO nuncupanda, perpetuo
erigeretur & institueretur, ipſaque ecclē-
ſia,

sia, cum onere curæ animarum illius Parochianorum præfatorum, eidem Congregationi concederetur, ex hoc profecto diuinus cultus ac ministrorum ecclesiasticorum numerus, in ea, ad Dei laudem & eorumdem Christifidelium animarum salutem, maximum susciperet incrementum.

Quare dictus PHILIPPVS afferens dictæ ecclesiæ, & illi forsitan annexorum frumentus, redditus & prouentus, super quibus pensio annua quadraginta scutorum monetæ certæ personæ ecclesiasticæ, illam annuatim percipienti, Apostolica auctoritate, ut dictus Philippus etiam afferit, reseruata existit, centum & triginta duçatorum auri de Camera, secundum communem extimationem, valorem annum non excedere, eisdem nominibus nobis humiliter supplicauit, quatenus præmissis annuere de benignitate Apostolica dignaramur.

Nos igitur qui dudum inter alia volui-
mus, quod semper in vniōnibus commis-
sio fieret ad partes, vocatis quorum in-
teresset, quique diuini cultus augmen-
tum & Christifidelium animarum salu-
tem sinceris desideramus affectibus,
pium & laudabile PHILIPPI Præpositi,

ac presbyterorum & Clericorum præfatorum desiderium summopere commendantes, ipsosque Philippum Præpositum, ac presbyteros & Clericos, à quibusuis excommunicationis, suspensionis & interdicti, alijsque ecclesiasticis sententijs, censuris & pœnis, à iure vel ab homine, quauis occasione vel causa latis, siquibus quomodo libet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes & absolutos fore cœsentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, in dicta ecclesia, vnam Congregationem presbyterorum & Clericorum secularium de ORATORIO nuncupandum, siue alicuius præiudicio, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, perpetuo erigimus & instituimus.

Illiisque sic erectæ & institutæ ecclesiam præfatam, siue præmisso, siue alio quoquis modo, aut ex alterius cuiuscunque persona seu per similem resignationem dicti Antonini, vel cuiusuis alterius de illa in Romana Curia, vel extra eam, etiam coram Notario publico & testibus sponte factam, aut constitutionem felicis recordationis Ioannis Papæ XXII. prædecessoris nostri, quæ incipit, Execrabilis, vel assecutionem alterius beneficij ecclesiastici, quatis aucto-

auctoritate collati, vacet, etiam si tanto tempore vacauerit, quod eius collatio iuxta Lateranensis statuta Concilij ad Sedem præfata legitimè deuoluta, ipsaque ecclesia dispositioni Apostolicæ specialiter, vel alias generaliter reseruata existat, & super ea inter aliquos lis, cuius statum præsentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo eius dispositio ad nos hac vice pertineat, cum onere curæ animarum illius Parochianorum præfatorum, alijsque omnibus & singulis oneribus & honoribus, ac annexis, necnon omnibus bonis, censibus, iurisdictionibus, fructibus, redditibus, & prouentibus, alijsque iuribus, & pertinentijs suis eidem Congregationi, auctoritate Apostolica, & tenore præfatis, etiam perpetuo concedimus & assignamus.

Ita quod liceat ipsi Congregationi, illiusque Rectori, Presbyteris, Clericis, & Procuratoribus seu agentibus vel deputatis, per se vel alium seu alios, eorum & dictæ Congregationis nomine, ecclesiæ & annexorum ac bonorum iuriumque & pertinentiarum præfatorum, corporalem & realem & actualem possessionem, propria auctoritate, liberè apprehendere, & etiam perpetuò retinere, curamque animarum eidem ecclesiæ imminentem per

F s seipso

90 De congregationibus Clericorum

seipso presbyteros , seu vel plures excis-
sive per alium vel alias presbyteros (illis
tamen prius à dilecto filio nostro, & Ro-
mani Pontificis pro tempore existentis
in dicta vrbe & eius districtu , Vicario in
spiritualibus generali , seu Sede præfata
approbatis ,) exercere vel exerceri, ei-
demque ecclesiæ in diuinis deseruire seu
deseruir facere, illiusque fructus, reddi-
tus, & prouentus, iura, obuentiones &
emolumenta quæcunque percipere , exi-
gere & leuare, ac in suos, & Congregatio-
nis , ac ecclesiæ præfatorum usum & utili-
tatem conuertere.

Necnon eidem Congregationi , il-
liusque Rectori ac Presbyteris & Cleri-
cis pro tempore existentibus , vt pro salu-
bri statu & directione ecclesiæ & Con-
gregationis huiusmodi illiusque persona-
rum quæcunque statuta & ordinationes
rationabilia , honesta, ac sacris Canoni-
bus & Concilio Tridentino , non con-
traria edere , & edita reformare , limi-
tare & mutare, ac aliade novo condere,
prout , & quoties eis , secundum rerum
& temporum qualitates, videbitur expe-
dire ; quæ quidem statuta & ordinatio-
nes, postquam edita , reformata , limi-
tata , & mutata, ac de novo condita fu-
erint

erint , à Sede præfata approbari , & per singulares personas , de gremio dictæ Congregationis existentes , in uiolabili- ter obseruari debeant , liberè & licitè pos- sint & valeant , auctoritate Apostolicâ , & tenore præfatis indulgemus , liberam- quę desuper facultatem concedimus & e- largimur .

Decernentes præsentes litteras de sub- reptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio , & ex eo quod interesse prætenden- tes vocati non fuerint , notari , impug- nari , aut in ius vel controuersiam voca- ri nullatenus posse , neque debere , mi- nusque sub quibusuis reuocationibus , sus- pensionibus , annullationibus , limita- tionibus , derogationibus , & alijs con- trarijs dispositionibus à Sede præfata , et iam in fauorem quorumuis quomodolibet emanatis & emanandis , nullatenus comprehendi posse , aut debere , necnon quo ad concessionem & assignationem , prout est & attentatum forsan est haec- nus , ac tam quo ad illas , quam omnia alia supradicta extunc irritum & inane , si secus super his à quoquam quauis aucto- ritate , scienter vel ignoranter contigerit at- tentari .

Quocirca Venerabilibus fratribus no- stris Patriarchæ Alexandrino , ac Ame- rino

tino & Aquinatensi Episcopis per Aposto-
lica scripta mandamus, quatenus ipsi vel
duo aut unus eorum, per se vel alium seu
alios, præsentes litteras & in eis contenta
quæcunque, ubi & quando opus fuerit, &
quoties pro parte PHILIPPI Propositi ac
Congregationis præfatorum, & singula-
rum illius personarum, nunc & pro tem-
pore existentium, sed alicuius eorum desu-
per fuerint requisiti, solemniter publican-
tes, eisque in præmissis efficacis defensio-
nis præsidio assistentes, faciant auctoritate
nostra præsentes litteras, & in eis conten-
ta, quæcunque firmiter obseruari, ac singu-
los, quos ipsæ litteræ concernunt, illis pa-
cifice frui & gaudere, non permittentes
eos desuper per quoicumque, contra præ-
sentium tenorem, quomodolibet indebi-
tè molestari, contradictores auctoritate
nostra appellatione postposita compen-
cendo.

Non obstantibus priori voluntate no-
stra præfata, ac Lateranensis Concilij no-
uissimè celebrati vniones perpetuas, nisi in
casibus à iure permissis fieri prohibentis,
ac piæ memoriarum Bonifacij Papæ VIII. et
iam prædecessoris nostri, & alijs Apostoli-
cis constitutionibus & ordinationibus, pri-
uilegijs quoque, indultis, & litteris Apo-
stolicis Venerabili fratri nostro Alexandro

Epi-

Episcopo Tusculanensi Cardinali Farnesio
 nuncupato, ad quem ratione ecclesiæ S.
 Laurentij in Damaso etiam de Urbe, aut
 alias dictæ ecclesiæ S. Mariæ Vallicellæ,
 dum vacat, collatio, prouisio, præsentatio
 & omnimoda alia dispositio pertinet, ac
 dilectis filijs Populo Romano, sub quibus
 unque tenoribus & formis, accūm qui-
 busuis etiam derogatoriarum derogato-
 rijs, alijsque efficacioribus & insolitis clau-
 sulis, ac irritantibus & alijs decretis, etiam
 motu proprio, & certa scientia, de que A-
 postolicæ potestatis plenitudine, ac fratrū
 nostrorum consilio, etiam iteratis vicibus,
 etiam per recolmem. Leonem Papam X.
 aliosque Romanos Pontifices, similiter
 predecessores nostros, ac forsitan etiam nos,
 & Sedem præfatarum concessis, approbatis
 & innouatis; illis præsertim, quibus inter
 alia caueri dicitur expressè, quod de qui-
 buscumque beneficijs ecclesiasticis dictæ
 Urbis, vacatione illorum pro tempore oc-
 currente, alijs quam ciuibus Romanis &
 originiorum ciuium Romanorum filijs,
 & forsitan alias certo modo qualificatis pro-
 uideri, vel alias disponi non possit, & aliter
 de illis etiam per Sedem præfatarum pro té-
 pore factæ collationes, concessiones, vni-
 ones, & aliæ dispositiones nullius sint robo-
 ris vel momenti; quodque eisdem privile-
 gij

gijs & indultis nullatenus , aut non nisi modo & forma in illis expressis derogari aut derogatum censeri possit , & si illis aliter derogari contingat , derogationes huiusmodi nemini suffragentur. Quibus omnibus & singulis , etiamsi pro illorum sufficienti derogatione alias de illis eorumque totis tenoribus , specialis , specifica , expressa & individua , ac de verbo ad verbum , non autem per clausulas generales idem importantes , mentio seu alia quævis expressio habenda , aut etiam aliqua exquisita forma ad hoc seruanda fore , illis alias in suo robore permanuris , hac vice dumtaxat specialiter & expressè derogamus , quodque de gremio dictæ Congregationis diuersæ personæ ex dicta vrbe oriundæ , vel alias iuxta dicta statuta qualificata non existant , contrarijs quibusunque. Aut aliqui super prouisionibus sibi faciendis de huiusmodi vel alijs beneficijs ecclesiasticis in ipsa vrbe speciales vel generales dictæ Sedis vel Legatorum eius litteras impetrarint , etiamsi per eas ad inhibitionem , reservationem & decretum vel alias quomodolibet sit processum. Quas quidem litteras & processus habitos per easdem , & inde sequuta quæcunque , ad dictam ecclesiam Beatæ Mariæ volumus non extendi , sed nullum per hoceis , quo

quo ad assecutionem beneficiorum aliorum præiudicium generari. Et quibuslibet alijs priuilegijs, indulgentijs, & litteris Apostolicijs generalibus vel specialibus, quorumcumque tenorum existant, per quæ præsentibus non expressa vel totaliter non inserta effectus earum impediri valeat, quomodolibet vel differri, & de quibus quorumque totis tenoribus habenda sit in nostris litteris mentio specialis, prouiso, quod ipsa ecclesia Sanctæ Mariæ debit is propterea non fraudetur obsequijs, & animarum cura in ea nullatenus negligatur, sed illius congruè supportentur onera consueta. Nulli ergo omnino, &c. Siquis autem, &c.

Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo septuagesimo quinto, Idibus Iulij, Pontificatus nostri anno quarto.

NOTATIO.

SPHILIPPVS NERIVS, Florentia ann. 1515. feliciter notando, anno 1595. Romæ in Domino sanctissimè obdormiuit. Vitam eius latine scripsit Antonius Gallonius, Oratorij Romanij Presbyter, Roma & Moguntia ann. 1602. editam.

CAPVT

C A P V T X I.

GREGORIVS XV. Ann. 1622 CONFIRMAT

decretum, quod vnaquaque domus Congrega-
tionis Oratorij se ipsam per se regat, nec plures
insimul vniri valeant; & statuit ut in quolibet
loco non nisi vna dominus erigi possit; nec loco-
rum Ordinarij ullam dicta Congregationis
domum, nisi iuxta statutorum eiusdem for-
mam, visitare possint:

GREGORIVS Papa XV. ad perpetuam
rei memoriam. Ex iniuncto nobis desu-
per Apostolicæ servitutis officio, his, quæ
pro Congregationum quarumlibet, ad
diuini nominis laudem & gloriā, ac po-
pulorum ædificationem animarumque
salutem prouidè sancteque institutarum;
ac personarum in eis pijs exercitijs; atque
Altissimi obsequijs vacantium felici regi-
mine, statuta & ordinata sunt, ut firma
perpetuò remaneant, Apostolicæ confir-
mationis robur libenter adjicimus, aliaq[ue]
disponimus, prout conspicimus in Domi-
no salubriter expedire. Cum itaque, sicut
acepimus, inter statuta dilectorum filiorū
Presbyterorum Congregationis Oratorij,
in Ecclesia B. Mariæ in Vallicella nuncupa-
tæ de Urbe, à S. Philippo Nerio institutæ,
per felicis recordationis Paulum Papam
V. prædecessorem nostrum approbata &
confir-

confirmata, infra scriptum reperiatur, tenoris subsequentis, videlicet: Statutum est, ne Congregatio alibi ullum locum recipiat, neque alterius Congregationis regendæ suscipiat onus: si quæ verò aliorum locorum collegia & Congregationes nostra instituta obtinuerint & seruare voluerint, non sint illa quidem nostræ annexæ, neque Clerici eorum sint è Congregatione Oratorij Romani, quemadmodum esse debet, instituti, ut unaquæque domus ac familia, nostræ formam imitata, separatim ab alijs, se per se regat, ac moderetur. Nos attendentes Statuti huiusmodi obseruantiam, dictæ Congregationis manutentioni admodum necessariam fore; idcirco motu proprio, & ex certa scientia, ac in natura deliberatione, nostris statutum insertum prædictum Apostolica auctoritate, tenore præsentium, perpetuò approbamus & confirmamus, illique inuiolabilis Apostolicæ firmitatis robur adiicimus, ac omnes & singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet interuenerint, supplemus. Inhibentes præterea; sub excommunicationis alijsque sententijs, centuris, & pœnis ecclesiasticis, arbitrio nostro infligendis, ne plures dictæ Congregationis domus, neque tamquam principales, neque tamquam membra à se inuicem dependentia, insimul vñiri, & in quauis

G ciui-

civitate, terra, seu loco plusquam vna domus dictæ Congregationis erigi seu institui possit. Quocirca vniuersis & singulis locorum Ordinarijs, ne ullam dictæ Congregationis domum, nisi iuxta statutorum prædictorum formam & tenorem, nec alter, nec alio modo visitare minusve quoquis casu pro tempore contingente, ac sub quoquis prætextu aut quæsito colore, aliquam ipsius Congregationis personam è dicta Congregatione extrahere, aut ab observatione sui instituti remouere audeant seu præsumant, auctoritate & tenore præsentis interdicimus, & prohibemus. Decernentes præsentes litteras perpetuò validas, firmas & efficaces existere, & fore: suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac irritum & inane, si secus super his à quoquam, quo quis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus quibusuis Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, priuilegijs quoque, Indultis, & litteris Apostolicis, eisdem locorum Ordinarijs, & quibusuis alijs personis, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusuis clausulis & decretis, in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus & singulis eo-
rum

rum omnium tenor præsentibus pro plenè & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robo-re permansuris, hac vice dumtaxat sp̄eci-aliter & expressè derogamus, cæterisque contrarijs quibuscumque. Datum Ro-mæ apud Sanctam Mariam sub annulo Piscatoris die 8.Iulij, M.DC.XXII.Pon-tificatus nostri anno secundo. S.Card.S. Susannæ.

C A P V T XII.

Oratoria per Italiam & Galliam exstructa,
instar Romani.

Neapolitanum, operâ Francisci Mariæ
Taurusij, anno 1586 eò ab Hannibale
Capua Archiepiscopo euocati, exstruc-tum.
Napoli.

Septempedanum in Piceno. *San Seue-rino.*

Anxanum Oratorium anno 1598. condi-tum.

Anxanum Seminarium adolescentum in-digenarum.

Lucense à Republica Lucensi exstructum,
Lucca.

Firmanum. *Fermo.*

Panormitanum in Sicilia. *Palermo.*

¶ 2 *Camer-*

100 De Congregationibus Clericorum

Camertinum.

Fanense.

Fano.

Patauinum.

Padoua.

Vicentinum.

Vicenza.

Ferrariense.

Ferrara.

Tononiense in diœcesi Geneuensi & Du-
catu Chablasij, sub ditione Ducis Sab-
audiæ.

Tonon.

Oratorium in ecclesia B. M. Gratiarum,
diœcesis Foroiuliensis in Prouincia.

Aspricolense Oratorium in Brabantia &
diœcesi Mechliniensi, ab Alberto & Isä-
bella Clara Eugenia, Belgarū Principi-
bus, fundatum ac dotatum. *Nostre Dame
de Mont ayu*, Flandris. Scherpenheuel.

Caruiense in Hannonia & diœcesi Caim-
racensi.

Nostre Dame de Chieure.

Braniense ibidem.

Braine le Comte.

C A P V T XIII.

*BVLLA CANONIZATIONIS B. PHILIP-
pi Nerij, quem Gregorius XV. papa, vna cum
Beatis Isidoro, Ignatio Loiola, Francisco Xau-
rio & Teresa, Sanctorum numero adscripsit,
ab Urbano VIII. expedita.*

VRBANVS Episcopus, seruus seruo-
rum DEI, ad perpetuam rei memo-
riam. Rationi conuenit, & conuenit æqui-
tati, ut ea, quæ de Romani Pontificis pro-
uiden-

uidentia processerunt, licet eius superueniente obitu litteræ Apostolicæ desuper cōfectæ non fuerint, suum debitum consequantur effectū. Dudum siquidem fel.rec. Greg. Papa XV. prædecessor noster piè præmeditatus , q̄ supremus ille & diligens Paterfamilias, qui ab origine mundi plantauit vineam suam, vniuersalem scil. Ecclesiām, in eam quotidie non desinat mittere operarios, quorum assiduitate culturæ illa vepribus expurgata fructū afferat vel cētesimum, vel sexagesimum, vel trigesimum, quodq; ante Incarnationem Verbi misit in eam Patriarchas & Prophetas, virosq; sanctissimos, qui portauerunt pondus diei & astus : post assumptam verò humanitatis nostræ substantiā venit vocare nouissimos, sanctos videlicet Apostolos, qui vineā hāc & fidei feruore & prædicationis verbo per vniuersum propagarunt Orbē, ijsq; adiunxit non solum fortissimorum martyrum exercitus, qui effuso sanguine illam irrigarunt vberimē, sed etiam Confessorum laudabilem numerum, quorum sanctitatis exemplū hāc vinea vbiq; terrarum odorem afflat suauissimū ; inter quos paucis ante annis sanctimoriā redolere satis constiterat Beatum Philippum Nerium, Congregatiōnis Oratorij fundatorem ; cuius & vitæ puritas, & omnium virtutum congeries &

miraculorum gloria plurimū elucebat,
ipsius B. Philippi catalogo Sanctorum ad-
scriptioni decreuit intendere.

Cumq; iam ab ipso die, quo dictus B. Phi-
lippus obdormiuerat in domino, fama san-
ctitatis & miraculorū eius, adeò creuisset, vt
statim dignus canonizatione acclamaretur,
& multi viri graues de illa pmouenda cogi-
tassent, & apud piæ memoriarē Clemētē VIII.
etiam prædecessorē nostrū defuper egissent &
eiusdē Clemētis p̄decessoris auctoritate vi-
uę vocis oraculo cōcessa, statim eodē ipsius
B. Philippi obitus anno, in Urbe & extra eā
fuiſſet receptæ informationes, & facti p̄ces-
tus sup illius virtutib⁹, ſac̄titate & miraculis,
& successiue corā ſimilis recordationis Pau-
lo V. pariter p̄decessore nostro, p̄ eadē ca-
nonizatione carissimis in Christo fili⁹ noſter
Lodouicus Fraciæ & Nauarræ Rex Christia-
nissim⁹, & carissima etiam in Christo filia no-
stra Maria, eiusdē Ludouici Regis mater, ac
dilecti filij nobiles viri Senatus Populusque
Roma nus, & Maximilian⁹ utriusq; Bauarię,
necno Carolus Gózaga Niuernensiū, & dū
in humanis agetēt Ferdinādus I. & post eius
obitū Cosm⁹ II. Magni Hetruriæ eis subie-
ctę Duces, & dilectæ in Christo filiæ nobiles
mulieres, Christina Cosmi mater, & Catha-
rina Caroli præfati vxor, ac etiam dilecti filij
presbyteri dictę Cōgregationis institiſſet, &
Paulus p̄decessor p̄dictus Venerabilib⁹ Fra-
tiib⁹ noſtis, tūc suis, S. Romanæ Ecclesiæ

Cardinalib⁹, sup Sacris Ritibus deputatis p
suas in forma Brevis sub annulo Piscatoris
de sup expeditas litteras cōmisisset, vt inqre-
rēt in genere pri⁹, ac deinde in specie sup fa-
ma sanctitatis, virtutib⁹ & miraculis dicti B.
Philippi formarēt iuris ordine seruato pcef.
sū, eoq; diligētissimē pacto, & facta p bonæ
memoriæ dominicū eiusdē S. Romanæ Ec-
clesię Cardinalē Pinellū nuncupatū relatio-
ne, ex pcessu videlicet in genere facto, plenè
cōstare de fama sanctitatis & miraculorū di-
cti B. Philippi, ac deueniri meritò posse ad
inquisitionē inspecie dictus Paul⁹ p̄decessor,
bonæ memoriæ Francisco Peniæ Rotæ
Decano, & Horatio Lācellotto ipsoq; Ho-
ratio p̄moto ad Cardinalat⁹ honorē, Alexā-
dro Ludouisio, tūc in minorib⁹ cōstituto, q
deinde ad Sūmi Apostolatus apicē assūpt⁹,
Gregori⁹ XV. p̄dictus fuit nūcupat⁹, ac Ve-
nerabili fratri nostro Dionysio de Marque-
mōt, Ecclesiæ Lugdunēsi postmodū p̄fecto,
omnib⁹ causarū Palatijs apostolici tūc audi-
toribus, vt cōiūctim, vel saltē duo eorū pce-
dentes, inquisitiones & p̄bationes huiusm^o
Die 19. mēs
sis Ianuar.
1626. Car-
di facerēt factasq; referrēt, demādasset dicti dinale cre-
q; Auditores Cōmissarij iniūcto sibi officio.
ato.

diligēter p̄functi toti⁹ negotij seriē in scrip-
tis eidē Paulo p̄decessori retulissēt; & dictus
Paulus p̄decessor relationē, vt pr̄fertur, fa-
ctā, vna cū iteratis instatijs ac precib⁹ dicto.
rū Principū, & Presbyterorum dictæ Cōgre-
gationis Oratorij, ad p̄dictos Cardinales,

vt præfertur, deputatos remisisset, ac omnibus per bonæ memoriæ Robertum dicitæ Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalem Bellarminum nuncupatum, ad id specialiter electum examinatis, & relatis in octo Congregationibus diuersis temporibus habitis, de validitate processuum in specie factorum, tam in dicta Vrbe, quam extra eam, & de fide, spe, charitate, virginitate, de prophetia, alijsque donis & virtutibus, de fama sanctitatis & miraculis quamplurimis tum in vita, tum post obitum dicti B. Philippi plenè constare, seruatis seruandis conclusum & decretum extitisset, idem Paulus prædecessor, vt in illius honorem tamquam de Confessore non Pontifice Missa celebrari & Officium recitari in ecclesia beatissi Virginis Mariæ, & Sancti Gregorij in Vallicella de Vrbe licite posset, indulxit: & successiuè indultum huiusmodi ad alias eiusdem instituti Congregationes in alijs ecclesijs extra Vrbem canonice erectas extendit.

Dictoq; Paulo prædecessore viam universæ carnis ingresso, prædictus Gregorius prædecessor, qui illi in Apostolatus ministrionis apud sterio successit, Beati Viri sanctitatē quippe per virtutum illius excellentiam in minoribus, vt præfertur, constitutus bene nouerat) veneratus, & Christi fidelium deuo-

*Instantia
canonica
apud
Greg. XV.*

deuotione, precibusque dicto um Principum instantius quam vnaquam repetitis permotus, negotium Canonizationis illius perficiendum constituit: & ad hunc effectum prædictis Cardinalibus dictæ Congregationis Sacrorum Rituum mandauit, ut prædictos processus omni qua decebat diligentia rursus inspicerent, & vniuersam caullam sibi referrent; qui quidem Cardinales dictum Robertum Cardinalem de-nuo elegerunt, eoque ab humanis exempto, dilectum filium nostrum, tunc eiusdem Gregorij prædecessoris, Petrum Paulum eiusdem S.Romanæ Ecclesiæ Cardinalem Crescentium nuncupatum, in eius locum subrogarunt, & negotio exactissimè discusso ac diligentissimè examinato, seruatissimiliter seruandis, vnanimiter congregati censuerunt, plenissimè constare tam de validitate processuum, quam de vitæ sanctitate, virtutibus & miraculis tum in vita, tum post mortem dicti Beati Philippi: ita ut si dicto Gregorio prædecessori videatur, posset dictus Beatus Philippus in Sanctorum numerum adscribi.

Cumque nihil iam superesset ulterius, *Primum* idem Gregorius prædecessor voluit in *Consistorium* Consistorio suo secreto de his omnibus relationem fieri & Venerabilis frater noster, tunc suus Franciscus Maria, Episcopus

G 5 Ostien-

106 De Congregationibus Clericorum

Ostiensis, tunc Portuensis, & Cardinalis à Monte nuncupatus, suo & aliorum dictæ Sacrorum Rituum Congregationis Cardinalium nomine summam processus exposuit, & ex rebus ab ipso Beato Philippo præclarè gestis selegit nonnullas, quas disertis planè verbis enarravit, ac se cæterosque dictæ Congregationis Sacrorum Rituum Cardinales censuisse afferuit, dictum Beatum Philippum, si ipso Gregorio prædecessori visum foret, Sanctorum catalogo aggregari posse: in quorum sententiam reliqui omnes Cardinales in dicto Consistorio tunc assistentes, de quorum numero nos quoque tunc eramus, suo quisque suffragio ex ordine deuenerunt.

Secundum consistoriū. Et successiù idem Gregorius prædecessor, ex antiquo Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum tunc suorum instituto, publico Consistorio, in quo præter dictos Cardinales, etiam Venerabiles fratres nostri Patriarchæ, Archiepiscopi & Episcopi, ac alij Romanæ Curiae Prælati, & dicti Gregorij prædecessoris familiares, dilecti filij, conuenerunt, conuocato; dilectus filius Magister Ioannes Baptista Spada iunior, Aulæ Consistorialis Aduocatus, de vita, virtutibus & miraculis dicti Beati Philippi diserte dixit, & nomine prædictorum Principum

cipum illius Canonizationem suppliciter
petijt. Quibus auditis dictus Gregorius
prædecessor respondit, se precibus liben-
ter assentiri : sed quoniam non audebat
Sancta Sedes librūm æternæ vitæ perscrutari , nisi Spiritu sancto aperiente , velle
se diutiū immorari , ac maturiū proce-
dere : & propterea omnes in Domino
rogauit, ut secum vna orationibus, ieunijs
ac eleemosynis diuinæ voluntatis arbitriū
explorarent.

*Vtriusque
Signatur
Referen-
darium.*

Demum verò Consistorio, quod semi- *Tertiū cō-
publicum vocant, indictio, in quo prædi- sistorium,*
cti omnes , ac etiam Sedis Apostolicæ
Notarij , & caffarum dicti palatij Audi-
tores, dilecti filij, interfuerunt, omnes Be-
atum Virum canonizandum esse publicis
suffragijs iudicarunt. Quorum vnanimi
consensu audito, ipse Gregorius prædeces-
sor aperiens os suum in benedictiones,
gratias egit diuinæ Clemétiæ , quod tantā
contulisset gratiā seruo suo: statuitq; illum
inter Sanctos referre , vna cum Beatis Isi-
doro Agricola, & Ignatio Loyola, ac Frá-
ncisco Xauerio, nec non Teresia. De cuius
quidē Beati viri Philippi origine, vita vir-
tutū donis & miraculis aliqua ex multis in
processu deductis, recensenda duxit.

Est igitur natus Philippus Florentiæ, *Philippus*
millesimo quingentesimo decimo quinto, nascitur,
salutis

salutis anno, sedente Leone Decimo Pon-
tifice Maximo , & in ecclesia S. Ioannis
Baptistæ baptismali fonte ablutus. Fran-
ciscum Nerium, & Lucretiam Soldiam ho-
nestissimæ vitæ atque probatæ integritatis
parentes habuit ; à quibus adhuc puerulus
optimis moribus imbutus, ab ipsa ineunte
ætate ob præclaram, quam præ se ferebat,
naturæ indolem , non modò aliorum ani-
mos in sui rapiebat amorem , vt Pippus
bonus appellaretur, sed diuina in omnibus
iuante gratia, videretur de se magnu[m]a-
liquid præmonere. Nam octo annos na-
tus, vnâ cum asello, quem concenderat, in
cellam vinariam præcep[er]s delapsus, atque
iumenti onere oppressus, ingenti admiratio-
ne qui mortuus credebatur, extractus
est viuus & incolumis. Vbi verò ad annum
peruenit ætatis decimum octauum, mis-
sus est à patre ad opidum S. Germani , vt
ibi apud patrum opibus abundantem
mercaturam exerceret : qui adolescentis
optimi læticatus aduentu, ipsum breui,
propter eius probitatem, in hæreditatem
vocare constituit.

At verò Philippus cœlestium desiderio
indies ardentior, à patrui gratia & bene-
volentia sibi timere cœpit; donec duobus,
annis transactis, mercaturæ nobilioris aui-
dus, contemptu viginti millium aureorum
heredi-

hereditate ab illo oblata, Romam inde se ^{Romā petītū} contulit: ubi oportunum & aptum ad solida virtutum officia naētus locum, pietatis operibus Philosophiæ ac Theologiæ studium adiunxit: & interim arctam vitæ viā ingressus humi plerumque cubare, tenui viētū atque assiduo ieiunio delectari, & aliquando per triduum ab omni cibo abstinerere, septem præcipuas Vrbis ecclesias obire, & in cœmiterio Calisto nuncupato in oratione per nocte sæpe consueuit. Ac vix annum ætatis suæ vicesimum nonum attigerat, cum inter alia diuinitus accepta dona, planè mirabilis cordis palpitatio fuit ac fractura costarum: quæ publico medi- ^{Cordis palpitatione.} corum testimonio præter naturæ ordinem obtigit, quasi mentis dilatatio sinu, etiam caro dilataretur, & exultaret in Deum viuum: & ad animarum propterea subsidiū se multò magis vocari sentiens, de solitariæ vitæ seueritate diuino nutu remitte cœpit, atque inter cuiusque conditionis homines ea mente versari, ut publicis adhortationibus, & priuatis colloquijs Christo Domino quām plurimos lucraretur, nullo incommodo, nullo penitus deuitato labore.

Eodemque ferè tempore, quo sanctissimæ Trinitatis Confraternitas ad Peregrinorum, & Conualecentium commodi- <sup>Sodalitiū
sanctissimæ
Trinitatis
iustitiatem</sup> instituit.

*Sodalitium
sanctissima
Trinitatis
instituit.*

tatem ipsius consilio atque opera fuit instituta , cùm unoquoque mense quadraginta horarum supplicatio decreta esset, ipse totas penè noctes ducebat insomnes, & confratres ad orationem hortabatur, & exemplo mirificè incitabat. Cùm verò ad tricesimum sextum annum peruenisset, Confessarij iussu sacerdos factus , & audiendis fidelium confessionibus præfatus, in ædibus S. Hieronymi de charitate nuncupati habitauit : in cuius ecclesia ad Sacramentorum frequentiam, & ad dannam scientiam salutis semper intentus, in proprio etiam cubiculo pia de diuinis locutione illos erudiebat, qui eius se se disciplinæ tradiderant.

*Fidei fer-
mor.*

Et in hoc ipso suorum progressu atten-
dit animum Indeas adeundi , ad vineam
Domini excolendam , & fructus ubero-
res etiam profuso sanguine reportandos.
Vt autem ea de re supernum consilium
exploraret , virum Cisteriensis ordinis
pietate insignum consuluit , à quo reue-
lante Deo admonitus est , eius Indias Ro-
mæ futuras. Quamobrem maiori succen-
sus ardore, non solum durissima peccato-
rum seruitute pressos ad Christi Domini
obsequium traducere studuit, verū etiā
sedentes in tenebris & umbra mortis in-
fideles ad clarissimum fidei lumen adduxit:

quo

quo illustrati nonnulli H̄br̄ei Christum recipere , & H̄æretici ad Catholicam veritatem redire non dubitarunt. Certè de nouatoribus reuincendis , vel ad Romanam Ecclesiam reducendis , maximè vi-
sus est fuisse sollicitus , cùm bonæ memoriæ Cæsarem presbyterum Cardina-
lem Baronum nuncupatum , adhuc in minoribus constitutum , ad opus Annalium per tot annos vrgere non destitit: vt ipsemet postea Cardinalis scriperit , non se Annalium ecclesiasticorum sed Philip-
pum auctorem extitisse.

Iamque in Ecclesia S. Hieronymi pijs
at familiaribus colloquijs diu ad virtutes
erudierat confluentes , cùm ad maiorem ^{Congrega-}
^{tionem} ^{Oratori} instituit
fructum ex verbi Dei semine percipiendū
dum ex filijs quos Christo genuerat , dele-
ctis nonnullis , recolendæ memoriæ Gre-
gorij Decimi tertij etiam prædecessoris
nostrī auctoritate , apud dictam ecclesiam
beatissimæ Virginis MARIAE & S. Grego-
rij Congregationē prædictā Oratori fun-
dauit: & congruentibus institutis à p̄dicta
Paulo prædecessore postea confirmatis , in
Presbyterorū lœculariū statu , absque voti
vllijs vel promissionis vinculo , ad quatuor
familiares sermones singulis in hebdo-
mada ferijs , excepta die Sabbati , diuinis de
rebus habendis , ad quotidianā sub vesperā
in Ora-

112 *De Congregationibus Clericorum*

in Oratorio publico Orationem , ad Sacramentorum frequentiam , & ad alias complures Christianæ pietatis exercitationes retinendas muniuit ac stabiliuit.

*Amor in
Deum.*

Vt autem speciatim tanti viri virtutes agnoscantur , & per viam salutis incendentibus subsidio esse valeant , non est omitendum , quod is fuit in primis charitate in Deum admirabili , ut internus ille ignis non nunquam , dum attenderet ad diuina , redundaret in corpus , & facies atque oculi scintillulis micarent , atque etiam ex impetu illa Apostoli verba saepius usurpat , Cupio ; sed mox animaduertens , suæ in Deum deuotionis occultandæ gratia , reliquum sententiæ reticebat , nimirum , Dissolui , & esse cum Christo .

*Euchari-
stia fre-
quentia.*

Perperuo atq; ardenti studio venerandum Eucharistiae colebat Sacramentum : vel enim laicus , vel facerdos celebrans , vel ægrotans in lectulo , illius quotidiana susceptione reficiebatur . Verum inter celebrandum feruidus lignum altaris gradum quodam exultationis tremore concutiebat .

Lacryma.

In ipsa Dominicæ passionis memoria , atque iniquorum hominum ingratitudine gemitus fundebat uberrimos : & miraculo tribuebatur , quod præ assidua lacrymandi consuetudine vim oculorum non amisisset .

Inter

Inter cætera, quibus ad huiusmodi *Orandi*
charitatis gradum peruenit Philippus, *Studiorum*
summum fuit orationis studium, cui inex-
plicabili desiderio semper addictus, om-
nia Congregationis exercitia in eam quo-
dammodo tendere curauit: ut inde meritò
Oratori Congregatio fuerit appellata.

Hæc ipsa Beati Viri charitas miris mo- *Charit*
dis redundat in singulos cuiusque condi- *in proxie-*
tionis homines: nam omnium vtilitati ac *mos:*
necessitatí expositus, nullum sibi tempus
certum esse voluit, in quo suæ parceret va-
letudini, & quod inhabitabat cubiculum
non pateret aliorum commoditati, sum-
ma lenitate excipiens ad se venientes, fa-
ctus omnibus omnia, ut omnes Christo
lucrifaceret.

Singulari præsertim industria per Chri-
stianæ lætitiae senitas deduxit adolescen- *Eleemosy-*
tes: qua vel septem Vrbis ecclesias, vel *nas:*
Xenodochia, vel alia pia exercitia frequé-
tantes, labore ac molestia ex parté leua-
rentur. Sumima item assiduitate visebat æ-
grotantes, præsertim è suis, nec eos desere-
bat, dum nosset mortis periculum instare.
Tentationes diaboli tepelebat mirabili-
ter: atque à plurimis laborantibus in ex-
tremis, cum ipse accederet proferretque
verba: Quis isthīc? dæmones ad vocē per-
territi, sese in fugam visi sunt coniungere.

H

Cufa

Curabat autem hominum saluti non solum interno, sed etiam externo subuenire subsidio, & numerosis plerumq; familijs necessaria suppeditare, dotem indigentibus virginibus clargiri, egenis Religiosorum domibus opem ferre, vincit in carcere eleemosynas abundantiter impertiri: ut meritò Pater animarum diceretur & corporum: quem charitatis affectum etiam miraculis Dominus comprobauit. Intempesta enim nocte panem deferens ad familiam, in egestate multa constitutam, in profundam foueam incidens, ab Angelo incolui ereptus est: qui etiam alias Angelos, sub specie pauperis eleemosynam sibi petenti, omnem pecuniam, quam aptud se habebat, prompto atque hilari obtulit animo.

Virginitas.

Charitati virginitatis donum adiunctū habuit: quo multi, qui cum ipso versabantur, vel vultus atque oculorum intuitu, vel suauifragantia, qua illius corpus redolens consueuerat, recreabantur: solitus ipse pudicitiam ex odore, impudicitiam ex fætre dignoscere, soloque manuum contactu imputis temptationibus esse remedio. Huic integerrimæ puritati sæpe humani generis hostis per impudicas mulieres tetendit insidias: ipse verò ad orationem semper confugiens viator gloriösus equalit.

Eam

Eam ob causam perpetuę deditus abstinentia, loco prandij, tenui vtebatur ienitaculo, cui cœna succedebat non absimilis. Abstinuit semper à cuiusuis generis laeticiinijs: raro pisces, carnes verò rarissimè degustauit: potu fuit admodum tenui, aqua magis usus quam vino. Ea demùm erat potus cibiisque parcitas, ut sustentari Medicorum attestatione naturæ viribus non valeret; crederetur tamen (præsertim à suis) Eucharistiæ virtute vitam ad senectutem traduxisse.

Abstinentia

Cum huiusmodi abstinencia coniunxit etiam rerum omnium mundanarum contemptum: non modò enim hereditatem ac patrimonium respuit, & quam multas sibi testamento relictas facultates summa animi constantia repudiauit, sed etiam dum in ædibus S. Hieronymi habitaret, nudis contentus cellulis, consueta stipendia recusauit. Ab honoribus atque ecclesiasticis dignitatibus alienus, adduci numquam potuit, ut pensiones atque beneficia reciperet. Canonicatus in Vrbe primos, Episcopatum & Cardinalitiam dignitatem, à piæ etiam memorie Gregorio Decimoquarto, & prædicto Clemente, prædecessoribus nostris, sibi oblatam omnino recusauit.

Mundi
contemptus

Humillimus fuit, atq; beati Francisci ex-

H 2 empli

Humilitas

empsisse maximum ex peccatoribus constanter affirmabat : ideoque contestari quotidie solitus Deum his ferè verbis : A me tibi caueas Domine ; te enim hodie traditurus sum , & omnia perpetratus mundi peccata, nisi tua me gratia benignè protexeris. Cumque ægrotaret aliquando, atque ipsum obsecrarent adstantes, ut suorum saltem beneficio, illam S. Martini dirigeret ad Deum orationem ; Domine si adhuc populo tuo sum necessarius, non recuso laborem; summa animi demissione respondit: Non sum ego S. Martinus, nec me talem vñquam existimauit: quod si me vobis necessarium reputarem , perditum crederem. Atque hinc est, quod se Rectoris & Præpositi, nec non Congregationis à se erectæ Fundatori titulo ægrè admundum tulerit appellari. Quinimo biennio ante obitum Congregationis administræ munus depositus.

Patientia.

Tantæ eius humilitati patientia non defuit. Tranquillo semper animo excitas tam aduersum se , quam Oratorij sui exercitia persecutio[n]es tolerans; in quibus etiam pro persecutoribus verus Christi imitator assiduè deprecabatur : isque fuit prectionum fructus, ut ex eis plurimos sola patientia ad Deum conuerterit ; qui vero ab incœptis non destitere , diuinam

yltio:

vltionem sint experti. Magnæ insuper patientiæ extitit in perferendis diuturnis corporis infirmitatibus, quibus singulis ferè annis diuexabatur: ita ut ad extremum vitæ perductus, oleo sancto quater inunctus fuerit. Quo autem tempore ægrotabat, nulla vñquam de doloribus habita querimonia, sed hilaris facie incredibilem animi lætitiam indicabat. Ab ipsa verò infirmitate, quantumuis graui, conualescere sæpe solebat repente prorsus ac mirabiliter.

In Christiana mortificatione adeò precellebat, vt meritò habitus fuerit eiusdem virtutis singularis magister: & in primis, mentis discursum, quem ipse Rationale nominare consueuerat, assiduè compri-
Mortifi-
catione.
mere & captiuare intellectum in obsequium Christi studuerit: ideoque ea ipse plerumque faciebat, & facienda proponebat alijs, quæ intuentibus animi potius levitatem atque stultitiam saperent.

Iam vero nonnulla etiam dona recensenda sunt, quibus Beati Viri virtutes immensa Dei bonitas illustravit. Frequenter enim ecstasim, raptusque diuinos patiens, è terra sursum torus vndique splendore circumfusus eleuabatur.

Cœlestibus item visionibus dignabatur assiduè; Dominicæ enim nativitatis nocte Christum in altari pueri specie intuitus

*Ecstasis &
raptus.*

Visiones.

H 3 est; &

est; & aliquando in sacratissima Hostia Pa-
radisi gloriam conspexit. Vidit etiam be-
tissimam Virginē veteris ecclesiæ S. Mariæ
in Vallicella tectum manibus sustinentem,
donec imminentis casus ademptum est pe-
ticulum. Eamdem iterum vidit, cùm anno
ante obitum ægrotaret: quem ipsa sibi ob-
uiam sublatum in aëra mirificè recreatum
repentè sanauit. Quàm plurium insuper
confitentium, atque amicorum animas e-
uolantes in cœlum intueri, atque Angelos
concententes interim audire solitus erat:
quin etiam interiorem eorum pulcritu-
dinem, qui essent in statu gratiæ, diuinitus
agnoscet. Sanctorum Caroli Borromæi,
& Ignatij Loyolæ facies miris splendori-
bus vidi coruscantes.

*Discrētio
spirituum.* Ea erat prudentia præditus, & discretio-
ne spirituum ita excellebat, vt propterea
cuiusque conditionis homines ad ipsum,
tamquam ad oraculum, consulendi gratiæ
confluerent. & ipsi metum Summi Pontifices,
prædecessores nostri, eius consilium ma-
gni semper facerent. Veras à falso visiones
discernebat: & licet sæpissimè antiquus
nostri generis hostis horribili se forma vi-
dendum offerens, deterrere ipsum co-
naretur: semper tamen fortis & inui-
ctus de eodem gloriose triumphans, pa-
cem veramque tranquillitatem, qua-
frueba-

fruebatur interius retinuit.

In Prophetiae dono, & absentium rerū, *Prophetia*,
ac si præsentes essent, prævisione, occultis-
que cordis humani diuinitus dignoscendis
talis erat, vt de ipso verè affirmari possit:
Non est inuentus similis illi.

Illud etiam Philippo collatum à Deo *Absens*
fuit, vt dum vno esset in loco, in alio longè pluribus
distante, vno eodemque prorsus tempo- *apparuit*,
re nonnullis apparuerit. Quapropter cùm
in ædibus S. Hieronymi commoraretur,
cuidam è suis apud dictam ecclesiam bea-
tissimæ Virginis Mariæ & S. Gregorij de-
genti, se præsentem ostendens, subsidio
quo indigebat adfuit: & Romæ alias exi-
stens quemdam ex numero sibi conſi-
tuum, in mare pñè submersum, medijs è
fluctibus capillis apprehensum liberauit.
Iterumque cùm in Vrbe maneret, tunc in
humanis agentem Catharinam Ricciām,
sub regula S. Augustini monialēm, Prati
in Hetruria commorantem, longo tem-
poris spatio est allocutus.

Inter hæc mirā ad patranda miracula à *Miracula*
præpotenti Domino consecutus gratiam, *in vita*.
quā plurimos liberauit à quacumq; deti-
nerentur infirmitate. Non nullos enim solo
sanctissimæ Crucis adhibito signo, alios sa-
lutari manū contactu sanauit: inter quos
Clemēs Octauus p̄decessor noster grauissi-

mis chiragræ doloribus oppressus, sanus illico factus est: & nobilis quidam Romanus à pestifera corporis contagione curatus. Alios præterea pristinæ sanitati restituit sola orationis virtute ; alios morbis, quibus tenebantur, tantum imperando: quod præcipue contigit Mariæ Felici à Castro, in monasterio Turris speculorum moniali, quæ continua febri correpta, Philippo iubente, statim conualuit. Alios remedijs omnino contrarijs curauit; quod dictus Cæsar Cardinalis est expertus, cui stomachi & capitis debilitate ita laboranti, ut retinere vix cibum atque orare nulla ratione posset, imperauit, ut coram se panem, integrum cum malo citreo comedere: ret, qui statim atque serui Dei mandatum executus est, stomachi atque capitis molestijs sensit se omnino liberatum. Alij vero rebus, quibus vtebatur Philippus, morbo admotis, sanitatem pristinam recepere: inter quos Eugenia Mansuetæ de Colle Scipionis, naribus vlcere quodam, decem & octo mensium spatio, horrendum in modum infectis, linteoli parte serui Dei, adhuc viuentis sanguine respersa, vlceri summa fide apposita, confessim curata est. Quin etiam constat mortuos fuisse eius voce vitæ restituatos: quod Paulo, Fabritij de Maximis filio, contigit, qui mortuus, nomen

nomen illius in clamante Philippo, illico
ad vitam rediit, & confessione peracta, ab
eodem interrogatus, an libens iterum e
vita decederet, annuens, in pace quieuit.

*Mortuum
ad vitam
renovat.*

His virtutibus ac donis, quibus à Deo *Fama san.*
tam liberaliter auctus est Philippus, tantæ *diuinae.*
exitit mortalibus admirationi, ut qui
seruum Dei noscent, eius sanctitatem ubi-
que prædicarent: & prædicti prædecesso-
res nostri summo honore ac veneratione
prosequerentur; Clemens prædecessor
prædictus eius manus etiam osculans, &
Gabriel Paleotus in libro, quem scripsit
De bono senectutis, Philippum adhuc vi-
uentem, tamquam verum eximiae sancti-
tatis atque virtutum omnium exemplar
proposuerit; & Augustinus dictæ Sanctæ
Romanæ Ecclesiæ Cardinalis Veronensis
nuncupatus, libellum quem composuit,
Beato Viro itidem viuente, Philippum seu
De lætitia Christiana inscripset. Summæ
etiam venerationi habitus est à Sanctis vi-
ris, & quamplurimis Dei famulis, ut à Ca-
rolo, qui quotiescumque eum adibat, po-
nere genua, & manus eius osculo petere
consuevit.

Verum ingrauescente iam ætate, cùm
incitato semper cursu suscepit salutaris
vitæ rationem feliciter prosecutus esset, die
mortis suæ atque hora multifariam prædi-

*Infirmitas
tes, & mors*

H s etis,

Etis, plenus dierum, octauo Calendas Iunij, anno millesimo quingentesimo nonagesimo quinto, qua die Dominic corporis celebritas contigit, cum mane vehementi deuotionis spiritu, quasi praeteritia concinens sacrosanctum Missæ sacrificium celebrasset, & nonnullis adstantium, quorum confessiones audierat, Eucharistiæ sacramentum ministrasset, consuetis exercitationibus de more expletis, post mediam noctem, ea qua prædixerat hora, omnipotenti Deo, cui fideliter seruierat, spiritum placidissime reddidit: & post obitum quamplurimis, tam Romæ quam alibi, gloriæ claritate illustris apparuit: & summo mane servi Dei corpore in ecclesia super feretrum exposito, mortis felicissimæ fama iam diuulgata, innumerabilis cuiusque conditionis hominum illuc multitudo conuenit: inter quos multi ex viris Principibus, Praefulibus atque Cardinalibus confluxere, & toto bidui spatio, quo corpus, antequam conderetur in ecclesia, pie reseruatum est, ingens populi frequentia, absque intermissione, manus pedesq; ex osculari, coronas atque rosaria venerando corpori admouere non destitit: & ij quibus præ multitudine ad corpus nō dabatur accessus, feretru, in quo iacebat, osculabatur.

Eo

Eo interim tempore multa sunt, eius *Miracula*
 suffragantibus meritis, edita miracula. In-
 ter ceteros enim adoleſcens, vna cum fo-
 rore, strumis diu laborantes diu laboran-
 tes, serui Dei manu loco admota, vbi
 morbus residebat, exemplò curati sunt:
 quemadmodū & mulier quēdam à diutina
 difficultate respirandi, & alij quāmplures à
 varijs infirmitatum generibus conualuere:

Posthac, vbi selectiore in loco corpus
 reconditum est, ad ipsum venerandum po-
 puli concursus fieri, votuæ deferri tabel-
 læ, donaria permulta appendi, ac suauissi-
 mus quidā odor à multis inde percipi cœ-
 pit. Septem autem post annos integrum
 repertum, summa omniū lētitia translatū
 est in sacellum, erectum atque ornatum à
 quondam Nerio de Nigris, nobili Floren-
 tino, & domicello Romano; cui Deus Sá-
 cti huius intercessione filium concessit,
 Philippum propterea à parentibus nomi-
 natum: quem post menses decem & octo,
 graui morbo correptum, mortique iam
 proximum, Beatus vir sibi commenda-
 tam, pristinæ statim sanitati restituit. Sed
 ne videamus singula recensere miracula,
 quibus serum suum mirificauit Altissi-
 mus, nosse sat erit, alios præcordijs eius-
 dem sanatos, vt Theodosiam monialem
 monasterij S. Luciæ in Silice de Vrbe, quæ
 plenis

124 *De Congregationibus Clericorum*

*Mortuum
ad vitam
renovat.*

plenis morbo decem & quinque annos afflictæ extéplò curata fuit; alios verò capillis, vt puerulum natum mortuum, qui vt baptismo ablui posset, est reuocatus ad vitam: alios quibusdam serui Dei coronis, vt Felicem Sebastianam, quæ à diuturnis crurium ulceribus statim conualuit: alios linteolis, vt Septimiam Neriam, quæ in interiori oculi parte, ignito ferro incautè à forore percussa, illæsa omnino remansit, & Iosephum Sermeium, qui cùm ob grauem infirmitatem eò deuenisset, vt omnium iudicio mox efflaturus animam crederetur, sanus repente factus, è lectulo, in quo iacebat, incredibili omnium admiratione surrexit: alios alijs eiusdem reliquijs, grauissimis temptationibus ereptos, vt Stephanum Calcinardum, qui ab impurissima quadam fæmina sollicitatus, Sancti Viri reliquijs, quas deuotionis ergò secum deferebat, sibi pectus occulta quadam vi percuti sensit, & vocem eius audiens incrantis se, vt à peccato caueret, atque inde festinus abiret, dicto obtemperans, continuò aufugit: nonnullos sola eius vitæ lectione, vt Vincentium Valesium, qui vehementi vexatus temptatione supradictū exemplum perlegens, ex animo Philippum compellans, his verbis affatus est: Cur modo non id ipsum mihi abs te pater? eodem

tem-

temporis instanti discessu omnis illa per-
molesta mentis agitatio: quamplures mi-
ritis apparitionibus , vt Drusillam Fanti-
nam, quæ præcipiti casu prostrata, ac hor-
ribili capitis, oculorum & totius corporis
collisione semiuiua iacens , tribus serui
Dei apparitionibus mirabiliter liberatur.
Non absimile accidit Leonardo Rouello,
cui sanitatem iam à medicis desperatam
petenti , Philippus in sui festi peruigilio,
noctu apparet , pronunciansque verba
illa, Fili vade in pace, confessim præbuit: &
adueniente die Leonardus accepti bene-
ficij memor, ad audiendam in eius facello
Missam, pro gratiarum actione, ecclesiam
adiuit. Multos sepulcrum eius visitantes,
veluti Claudiam Grignanalem, quæ post
longam sexennij infirmitatem, non valens
in ipsa summa dolorum acerbitate loco se
penitus mouere , ad Philippi sepulcrum
aliorum auxilio perducta , vouens de ser-
tuando singulis annis, in vigilia festiuitatis
eius , panis & aquæ ieunio, statim dolo-
ribus quibus tenebatur , liberata est , &
omnino sana per ecclesiam nullius admi-
niculo incessit. Denique ferè innumerabiles
editis votis , vt Fratrem Ioannem
Baptistam Massiam de Valentia, ordinis
sanctissimæ Trinitatis redemptionis cap-
tiuorum, qui Neapoli cum esset, annum-
que

que ageret supra septuagesimum, vouens
se Dei seruo, eadem prorsus hora, qua Ro-
mæ in eiusdem sacello Sacrum votiuum
peragebatur, tribus desperatis infirmita-
tibus, quibus toto biennij spatio labora-
uerat, & ita consumptus fuerat, ut de facie
vix amplius agnosceretur, repente curatus
est.

**Canoni-
zatio.**

Præscripto itaque Canonizationis die,
in festo S. Gregorij Magni nuncupati,
quarto videlicet Idus Martij, pontificatus
ipsius Gregorij prædecessoris anno secun-
do, iterum dictus Gregorius prædecessor
est hortatus ad iteratas preces, ieunia &
eleemosynas, ut in tanto opere exequendo
lumen eius, qui lucem habitat inaccessibi-
lem, implorarent ad ea peragenda, qui-
bus diuinæ gloriæ honor, & Catholicæ
Ecclesiæ fides augeretur. Omnibus verò
iuxta Sanctorum Patrum traditiones sa-
crorumque Canonum instituta, & Ro-
manæ Ecclesiæ consuetudinem ritè & re-
ctè peractis, dicta die, quarto Idus Martij,
idem Gregorius prædecessor, ad principis
Apostolorum basilicam, cum Cardinali-
bus, Patriarchis, Archiepiscopis, Prælatis
& ipsius Gregorij prædecessoris familia-
ribus, nee non dilectis filijs Clero sacerdotali
& regulari ac maxima populi frequentia
conuenit, & post iteratas primò, secundò

acter.

ac tertio, pro canonizationis decreto, pet-
tiones, per dilectum filium nostrum, tunc
suum Ludouicum tituli S. Mariæ Transpō-
tinæ presbyterum Cardinalem Ludouisiū
nuncupatum, nomine prædictorum, qui
pro ea institerant, post sacros Hymnos,
Litanias aliasq; preces, & post imploratam
Spiritus sancti gratiam, ad honorem san-
ctissimæ & indiuiduæ Trinitatis, & Fidei
Catholicæ exaltationem, & Christianæ
Religionis augmentum, auctoritate eius-
dem Dei omnipotentis Patis, & Filij, &
Spiritus sancti, & beatorum Petri & Pauli
Apostolorū, decreuit & definiuit, dictum
Philippū Nerium Florentinum dictæ Cō-
gregationis Oratori fundatorem, vna
cum Beatis Isidoro & Ignatio ac Francis-
co, necnon Teresia prædictis, Sanctum
& Sanctorum catalogo adscribendum &c
aggregandū esse, prout adscriptis & aggre-
gauit. Statuens ut ab vniuersis Christi fide-
libus in eius honorē ecclesiæ & altaria, in
quibus sacrificia Deo offerantur, ædificari,
& quolibet anno, dicta die illius obit⁹, sep-
timo videlicet Kalendas Iunij, festū ipsius
& officium, tamquam de Confessore non
Pontifice, ad formam in Rubricis Roma-
ni Breuiarij prescriptā, solemniter celebra-
ti possint. Insuper eadem auctoritate, om-
nibus utriusq; sexus Christi fidelibus, verè

p̄cni-

pœnitentibus & confessis, qui annis singulis ipsius festo ad sepulcrum, in quo corpus eius requiescit, visitandum accesserint, vnum annum & quadraginta dies: ijs vero, qui in eiusdem festi octaua id fecerint, etiam quadraginta dies de iniunctis eis, aut alias quomodolibet debebitis pœnitentijs misericorditer in Domino relaxauit: & decantato solemniter Hymno, Te Deum laudamus, & diuina ope implorata, Sancti Philippi & aliorum Sanctorum predicatorum metitis, per peculiarem adiutoriationem, quam dictus Gregorius predecessor pie & solemniter recitauit: sacro sanctum Missæ sacrificium, solemnni pompa & ritu, cum eorumdem Sanctorum commemoratione, ad altare principis Apostolorum celebrauit: & omnibus Christi fidelibus, tunc presentibus, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam & remissionem, ad Deilaudem, & gloriam Sanctorum eius, impertitus fuit.

*Conformatio
decer.*

Ne autem de Decreto, Definitione, Adscriptione, Aggregatione, Statuto, Relaxatione, alijsque præmissis, pro eo quod super illis ipsius Gregorij predecessoris litteræ, eius superueniente obitu, confectæ non fuerunt, valeat quomodolibet hastari; volumus & Apostolica auctoritate decere

decernimus, quod Decretum, Definitio, Adscriptio, Aggregatio, Statutum, Relaxatio, Impartitio, aliaque præmissa à dicta die, quarto Idus Martij, suum debitum sortiantur effectum, ac si super illis ipsius Gregorij prædecessoris litteræ, sub Datum eiusdem diei, confectæ fuissent, prout superius enarratur. Quodque præsentes litteræ ad probandum plenè Decretum, Definitionem, Adscriptionem, Aggregatiōnem, Statutum, Relaxationem, aliaque præmissa vbiique sufficient, nec ad id probationis alterius administriculam requiratur.

Cæterūm quia difficile foret præsentes nostras litteras ad singula loca, vbi opus esset, deferri; volumus ut earum exemplis, etiā impressis, manu publici Notarij subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem vbiique fides habeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ.

Nulli ergò omnino hominum liceat hanc paginam nostrarum voluntatum & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attētare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri & Pauli, Apostolorum eius, se nouerit incursum. Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnatio-

130 De Congregationibus Clericorum

nis Dominicæ millesimo sexcentesimo
vigesimo tertio, octavo Idus Augusti, pon-
tificatus nostri anno primo.

† Ego Urbanus Catholicæ Ecclesiæ Epi-
scopus.

Locus sigilli.

Ego Franciscus Maria Episcopus Portuen. Card.
à Monte.

Ego Odoardus Episcopus Tusculanus Cardinalis
Farnesius.

Ego Oct. Episcopus Praenestinus Cardinalis Ban-
dinus.

Ego Io. Baptista Episcopus Albanen. Cardinalis
Detus.

Ego Federicus tit. S. Mariae Angelorum Presbyter
Card. Borromeus.

Ego And. tit. S. Laurentij in Lucina Presbyter
Card. Perettus.

Ego B. tit. S. Maria in TransTiberim Presb. Card.
Bevilacqua.

Ego Dominicus SS. Apostolorum presbyter Card.
Ginnasius.

Ego Carolus tit. S. Cæsarij Presb. Card. Madruti⁹

Ego S. Card. Burgesius tit. S. Chrysogoni maior
Pœnitentiarius.

Ego Iohan. Garsia tit. SS. Quatuor Coronatorum
Presbyter Card. Millinus.

Ego M. tit. SS. Quirici & Iulitiæ Presbyter Card.
Lantes.

Ego Iohan. B. tit. S. Cæcilia Presb. Card. Lenius.

Ego

Incommuni viuentium. Cap. XIII. 131

Ego A. tit. S. Petri ad Vincula Presbyter Cardin.

Capponius.

Ego D. Tit. Martini in Montibus Card. Riuarola.

Ego Petrus Paulus tit. SS. Nerei & Achillei Presbyter Card. Crescentius, eiusdem S. Philippis discipulus.

Ego Fr. Aug. tit. S. Mariae de Ara cœli Presbyter Card. S.R.E.

Ego G. tit. S. Crucis in Hierusalem Cardinalis Borgia.

Ego Felix tit. Anastasie Presbyter Cardinalis Asculanus.

Ego Robertus tit. S. Alexij Presbyter Card. Vbalinus.

Ego Tib. S. Prisca presbyter Cardinalis Mutius.

Ego Gabr. tit. S. Bartholomæi in Insula Card. de Trejo.

Ego Iulius tit. S. Sabina presbyter Cardinalis Sabellus.

Ego Melchior tit. S. Mariæ de Pace presb. Card. Klefilius.

Ego P. tit. S. Thomæ in parione Cardin. Cam poreus.

S. presbyter Cardinalis S. Susanna, S. R. E. Bibliothecarius.

Ego Franciscus Cenninus Cardinalis S. Marcelli.

Ego Guido tit. S. Mariae de populo presbyter Cardinalis Bentivolus.

132 De congregationibus Clericorum

Ego Iulius tit. S. Mariae supra Mineruam Presbyter Card. Roma.

Fr Desiderius tit. S. Clementis Presbyter Cardin. de Cremona.

Ego Ludouicus tit. S. Laurentij in Damaso Presbyter Cardinalis Ludouicius, S.R.E. Vicecancelarius & Summator Sanct.

Ego Cosmus tit. S. Pancratij Presbyter Cardinalis de Torres.

Ego C.S. Nicolai in Carcere Diaconus Cardinalis Pius de Sabaudia.

Ego M.S. Eustachij Diaconus Cardinalis de Sabaudia.

Ego Carolus S. Mariæ in Dominica Diac. Card. Medices.

Ego Alexander S. Mariæ in Cosmedin Diaconus Card. Vrfinus.

Ego Franciscus S. Angeli in Foro Piscium Diaconus Card. Bon-compagnus.

Ego Hippolytus S. Mariæ Nouæ Diaconus Card. Aldobrandinus S. R. E. Camerarius.

O. Vestrius Barbianus.
G. Montanus.

C A P V T XIV.

C O N G R E G A T I O O B L A T O R V M
S. Ambroſij , à Sancto Carolo Borromao,
Cardin. & Archiepiscopo Mediolanensi instituta.

Con-

CONGREGATIO OBLATORVM S. AMBROSII , à Sancto Carolo Borromæo, Cardinali, & Archiepiscopo Mediolanensi, instituta, constat ex hominibus , qui S. AMBROSIO Mediolanensis ecclesiæ Antistiti ac patrono , vltro suaque sponte sese obtulerunt, ad varia munia ecclæstica , pro cuiusque captu ac viribus, obeunda , & ad pia quæque præclaraque opera præstanta. Huius Congregationis fundamentum præcipuum in exquisita ac planè perfecta erga ipsos Archiepiscopos Mediolanenses obedientia est positum, ad Dei gloriam , & animarum eiusdem ecclesiæ ac diœcesis salutem impensè procurandam ac promouendam.

Huiusmodi autem obedientia duabus rebus innititur , Voto & Constitutionibus; Voto quidem tamquam forma voluntatem perficiente ac firmante; Constitutionibus verò quasi regula dirigente, viamque præmonstrante eorum quæ amplectenda & quæ fugienda sunt. Voti clericorum formula est talis:

Ego N. Omnipotenti Deo , & sanctissimo Patri nostro Ambroſio, coram beatissima Virgine Dei matre Maria , & tota cœlesti curia , ac tibi quoque , locum sanctissimi Patris nostri Ambrosij hic obtainendi , Reuerendissime Domine pater Archiepiske , ceterisque deinceps

I 3 Archiepif-

134 De Congregationibus Clericorum

Archiepiscopis sanctæ Mediolanensis ecclesiæ, successoribus tuis, promitto, spondeo ac voueo perpetuam obedientiam in his omnibus quæ mihi præcipientur, ad Dei gloriam, & salutem animarum eiusdem ecclesiæ procurandam, adiuuandam, & promouendam, ad præscriptum institutæ Congregationis Oblatorum sanctissimi patris nostri Ambrosij: illudque præterea spondeo ac voueo, me in Congregatione & instituto hoc perpetuo victu-
rum.

Formula oblationis laicorum est talis.

Ego N. in conspectu Omnipotentis Dei, gloriissimeque semper Virginis Mariae, nec non beatipatris nostri Ambrosij, ac totius curie cœlestis, prostratus tibi, Reuerendiſime Archiepiskepe, pater & Domine mi, ceterisque deinceps Archiepiscopis sanctæ Ecclesiæ Mediolanensis, successoribus tuis, perpetuam obedientiam offero, tam in ijs, quæ ad curam, salutem, spiritualemque progressum anima mea pertinent, quam in illis etiam, quæ ex Congregationis huius institutis per me præstanda erunt, in operibus officijsque caritatis in Deum, & misericordia in proximos adhibendis.

Quod ad Constitutiones attinet, eas B. Carolus Borromæus digessit, & anno 1581. Mediolani typis edendas curauit: ex quibus præcipua hæc capita habe.

Oblati Clerici iuxta præscriptum Archiepiscopi, illiusque iudicium, quod
de vno-

de unoquoque eorum faciet, ita se conti-
parent, ut semper parati sint ad sacras le-
ctiones exercendas, ad concionandum,
ad confessiones audiendas, aliaque Ca-
tholicæ ecclesiæ Sacra menta ministranda,
ad animarum curam suscipiendam ac ge-
rendam, ad ecclesiasticas functiones qua-
libet cuilibet Ecclesiæ præstandas, ad pau-
peres erudiendos, ad clericorum educa-
tionem & institutionem, ad seminariorū
collegiorumq; piorum gubernationem ac
præcurationem, aliave officia in his ipsis locis
exequenda, ad visitationis missionis que
quamlibet munus rectè ac diligenter ob-
eundum; ad deniq; actionem piam pròptè
administrandam, & ad omne caritatis &
misericordie officiumque studioseque ob-
eundum.

Laici verò Oblati ea misericordiæ ca-
ritatisque erga alios munera sedulò præ-
sent, quæ Congregationis instituto, pro
illorum conditione, cōueniunt. Gramma-
tici pauperes pueros & adolescentes litte-
ras gratis doceant, Medici ægrotos curent,
Iureconsulti & Causidici lites dirimant ac
sedent, pacem concilient, egeritum, vidua-
rum, pupillorum, in carceres coniectorū,
ac defensoribus destitorum caussas agant
actueantur, ægros in Xenodochijs præ-
sertim iauisant, moribundos, ut piè in Do-

mino moriantur, sedulò cohortentur, alia
denique qualiacunquamque Christianæ
caritatis officia seriò accurateque exer-
ceant.

Porrò cum Visitatio & Missio præstan-
tissimæ & utilissimæ sint partes huius Cō-
gregationis functionum, oblati in ijs exe-
quendis quam diligentissimos sese præstér.

Nulli Oblatorum liceat beneficium ali-
quod, siue ecclesiasticum siue alterius ge-
neris sit, accipere, nisi Archiepiscopo iu-
bente, neque acceptum dimittere, nisi eo-
dem consentiente.

Canonicatum, beneficium aut officium
ecclesiasticū obtinentes, cui residētiōnē
coniunctum est, cùm in Oblatorum Con-
gregationem cooptantur, nullis teneantur
legibus aut institutis, quæ functiones, be-
neficio aut officio, quod habent, debitas
impediunt.

Vbicumq; in Canonicalibus ecclesijs tres
saltē Oblati beneficiū , cui residēti munus
sit annexum, habeant, hi ex Cōgregationis
instituto ad simul viuendum se conferant.

Idē faciendū erit, si in eodem opido tres
saltē Oblati erunt: nisi eorū cohabitatione
victusq; communione impedirentur fun-
ctiones ad Ecclesiās pertinentes, quibus
illi adscripti sunt.

Ceterum vniuersit̄e Cōgregationis Oblato-
rum

rum quasi basis est ecclesia sacri Sepulcri, in umbilico urbis Mediolanensis sita; eiusdemq; domus Præpositus est secundarium quasi caput. Primarium namque ac supremum caput est Archiepiscopus Mediolanensis.

Ad hanc Congregationem inter alia spectat in primis cura Collegij Heluetiorum ac Rhatorum, quod S. Carolus Borromæus fundauit; item gubernatio Collegij Borromæi, quod idem S. Carolus in Academia Ticinensi seu Papiensi construxit.

De Oblatis S. Ambrosij plura qui voleat, legat Acta & Concilia Ecclesiae Mediolanensis, iussu S. Caroli Borromæi publicata, itemq; Vitam eiusdem S. Caroli, auctribus Carolo à Basilica Petri, Episcopo Nouariensi, & Petro Iacobo Baccio.

C A P V T XV.

CONGREGATIO CLERICORVM
regularium, Ministrantium infirmis, per Ca-
millum Lælium eiusq; socios incohata, à Sixto
V. Papa an. 1586. confirmatum.

SIXTVS Papa V. ad perpetuam rei memoriā. Ex omnibus Christianæ caritatis officijs, quibus æterna Salus per gratiam Dei comparatur, illa Redemptori nostro Iesu Christo vel maximè placere credimus, per quæ pauperes Christi, infirmi, &

I 5 in

138 De Congregationibus Clericorum

in hospitalibus existentes , in necessitatibus suis spiritualibus & corporalibus adiuātur. Quod genus officij dilectus filius **CAMILLVS DE LÆLIIS** presbyter Theatinæ diœcesis, & alij eius socij , quam Deo gratum , & saluti animarum necessarium esse intelligentes , hisce diebus erga pauperes Christi,in hospitalibus Vrbis nostræ existentes,nō minori affectu, quām mater erga quem vnicè educauit filium demonstrarunt, & quotidie hos modò, cum omni qua decet mansuetudine & caritate ad patientiam , alios ad Sacramentorum ecclesiasticorum susceptionem commonendo, alios in articulo mortis constitutos cōsolando, & denique ad bene moriendum die noctuque hortando demonstrare non cessant. Idemque præstare intendunt, tempore etiam,quod absit, pestilentia.

Hi itaque *Camillus* & socij, insimul & in communi, sub paupertate, castitate, & obedientia, ita tamen, ut voto astricti non sint , viuere, & Altissimo , ac eius pauperibus famulari proponentes, vnam inter se Societatem seu Congregationem , sub vocabulo seu nomine **M I N I S T R A N T I V M I N F I R M I S**, cuius principale institutum est , speciali quodam caritatis ferore, infirmis prædictis inseruire, sub nostro & Sedis Apostolicæ beneplacito inierunt,

inierunt, sperates ex hoc multis incommodis & periculis, in quæ sæpen numero dicti infirmi ob defectum talium ministrorum inciderunt, obuiam huius, ac salutem animæ & corporis, multaque Christi fidelibus commoda parari.

Nos eorum supplicationibus inclinati, ac de huiusmodi pro proposito, & viuendi modo, quo ipsi intendunt ut, plenè etiam ex relatione dilectorum filiorum nostrorum S. R. E. Cardinalium super consultatione & causis Episcoporum ac regularium, ac visitatione Apostolica deputatorum informati, ex certa nostra scientia, Congregationem, sub vocabulo seu nomine Societatis ministrantium infirmis, per unum maiorem ministrum seu superiorum (qui presbyter esse, ac per eandem Congregationem de triennio in triennium per maiorem partem suffragiorum eligi debeat) regendam & gubernandam, Apostolica auctoritate tenore presentium, perpetuo approbamus, & confirmamus, supplentes omnes & singulos tam juris quam facti defectus, si qui interuerint in eisdem.

Et quia dicta Congregatio proprietate rerum temporalium carere instituit, nos pariter Camillo & prefatis, ac pro tempore existentibus ipsius Congregationis socijs & alijs ab eis deputatis & deputatis, quod
eleemo-

eleemosynas vbi cunque, præterquam in-
tra Ecclesiæ, monasteria & pia loca, colli-
gere, ac in dictæ Congregationis commu-
nies vñus conuertere, Vicarij vrbis, seu cu-
iusvis alterius licentia desuper minimè re-
quisita. Dictaque pietatis opera erga quocunque
infirmos, in quibuscunque hospitalibus,
seu alijs dictæ vrbis locis à dictorum
hospitaliū, seu locorum præfectis, vel
administratoribus vocati, seu de eoru licé-
tia vel consensu exercere, ipseque superior
vel maior minister, qui, vt præfertur, pres-
byter esse debet & alij eiusdem Congrega-
tionis presbyteri, dummodo alias sint idonei,
& ab vrbis vicario approbati, infirmorum
& ægrotantium in dictis hospitalibus
& locis existentium confessiones audire
(sine præiudicio eorundem hospitalium,
aut locorum, veleorum officialium, seu
administratorum) libere & licite valeunt,
tenore præsentium facultatem concedi-
mus & indulgeimus. Ita tamen, vt tam Su-
perior quam alij dictæ Congregationis so-
cij, ipsius Congregationis instituta, & or-
dinationes iam factas & pro tempore fa-
ciendas (dummodo illa, quamdiu ab Apo-
stolica sede approbata non fuerint per ip-
sius Congregationis protectorem reuisa
& approbata sint) in communi, ex dictis
piorum eleemosynis viuant.

Non

Non obstantibus quibusuis constitutio-
nibus & ordinationibus Apostolicis. Cæ-
terisque contrarijs quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub an-
nulo Piscatoris, die decima octaua Mar-
tij, millesimo quingentesimo octuagesimo
sesto, Pontificatus nostri anno 1.

NOTATIO.

Consuetudinem, inter ecclesiasticos & laicos
homines, ægris in Xenodochio publico iacen-
tibus officiosè tractandis diu intermissam S. Phi-
lippus Nerius Romæ suo exemplo in usum reuoca-
uit. Solebat enim quotidie Nosocomia publicaq;
valetudinaria adire, miserorum in ijs lectos cir-
cumire, moestos blandè consolari, perditos cæle-
stium bonorum spe recreare, cunctos ad patien-
tiam ritæq; honestatem hortari, cibarijs allatis
pauperes reficere, animam denique agentibus pre-
stò adesse. Neque is labor irritus fuit: ex eo enim
magnos collegit salutis animorum fructus. Nec
defuerunt discipuli qui patris sui spiritualis ex-
emplum sequerentur. Inter alios eminuit pius ad-
modum Sacerdos **CAMILLVS LÆLIUS**, qui
hortatu eiusdem Nerij, ordinem Clericorum re-
gularium Ministrantium infirmis Romæ insti-
tuit. Sic fere Petrus Iacobus Baccius in vita eius-
dem Nerij Italice an. 1622. in Urbe edita lib. I.
cap. 6. testatur.

1614.

Obiit autem, cum ingenti sanctitatis opinione,
idem Camillus Lælius Romæ die 14. Iulij, anno
Christi

142 De congregationibus Clericorum
Christi millesimo sexcentesimo decimo quarto, &
tatis sua sexagesimo quinto.

C A P V T XVI.

CONFRATERNITAS SEV SOCIE-
tas sanctissimæ Crucis in diœcesi Vicentina in-
stituitur, & ab Augustino Valerio, Card. &
Episcopo Veronensi, itemq; à Michaele Priolo,
Episcopo Vicentino, confirmatur an. 1586.

Michael Priolus, Dei & Apostolicæ
Sedis gratia Episcopus Vicentinus,
Dux, Comes & Marchio, vniuersis & sin-
gulis has præsentes nostras visuris, lectu-
ris, pariter & audituris, notum facimus &
attestamur, qualiter præsentatis coram no-
bis, & per personas à nobis deputatas vi-
sis, & diligentes examinatis Ordinibus
Venerabilis Societatis S. Crucis, Ordines
ipsos admisimus & confirmauimus, prout
admittimus & confirmamus per præsen-
tes. In quorum fidem &c. Datum Vicen-
tiæ in palatio Episcopali nostro, die 27. O-
ctobris, millesimo quingentesimo octo-
gesimo sexto.

1586.
Illustrissimus & Reuerendissimus in
Christo Pater & Dominus Augustinus
Valerius, miseratione diuina S. R. E. & S.
Marci presbyter Cardinalis, de Verona
nuncupatus, Episcopusque Veronæ &
Comes,

Comes, ac in ciuitate & diœcesi Vicentia Visitator, Reformator & delegatus Apostolicus generalis & specialis, annuendo pijs petitionibus confratrum S. Crucis, Ordines, statuta, Capitula & instituta, ab Illustrissimo & Reuerendissimo Episcopo Vicentino approbata, & mandato Amplitudinis suæ Illustrissimæ visa à personis ad hoc deputatis, inhærendo approbationi Episcopali prædicta, auctoritate sua comprobauit & corroborauit, Vero nœ 30. Octobris millesimo quingentesimo octogesimo sexto.

1586.

NOTATIO.

Socetas S. Crucis (que potissimum est laicorum hominum) varia habet Oratoria seu Collegia in agro Vicentino sita: inter quæ eminentiſta.

Recarnatense,	Nel Colle di Recarnato.
Grancionense,	Di Grancona.
Bastiense,	Della Bastia.
S. Felicis,	Di S. Felice.
S. Cassani,	Di S. Cassano.
S. Theclæ,	Di S. Thecla.

Eiusdem Societatis statuta seu Ordinationes existant Venetijs in 4. typis editæ an. 1587. apud Dominicum Nicolinum.

CA-

CAPUT XVII.

CONGREGATIO CLERICORVM

regularium Minorum, à Ioanne Augustino
Adorno instituta, per Sextum V. an. 1588. ap-
probatum.

SIXTUS Papa V. ad futurum rei memo-
riam. Sacrae Religionis propagationem
nostris potissimum temporibus ubique
vigere, eiusque fructus Domino gratissi-
mos, & vniuersae Christianæ Reipublicæ
utilissimos, animabusque fidelium ni-
mium salutares, quos ex personarum ibi
degentium deuotis & continua precibus,
cum vitae probitate, & sanctitate coniun-
ctis, prouenire cognoscimus, accrescere
semper ex animo desiderantes, quo ecclæ-
sia hæc visibilis, quæ contra harum tene-
brarum Principes & Rectores perpetuò
militat, huius mundi nequitijs & hostili-
bus insidijs facilius resistere, & mortifera
tela propulsare queat, fidelium vota in id
ipsum tendentia ad exauditionis gratiam
libenter admittimus, illisque fauorem A-
postolicum impartimur, prout ipsa viden-
tur exposcere, & nos conspicimus in Do-
mino salubriter expedire.

Sanè pro parte dilectorum filiorum
IOANNIS AVGVSTINI ADORNI presby-
teri Ianuensis, & sociorum, nobis exhibita
petit.

petitio continebat, quod ipsi pluribus ab hinc annis, tamquam diuino afflatu inspirati, ad omnipotentis Dei gloriam, & animarum salutem, vnam presbyterorum & clericorum regularium Congregationem instituere, ac ut cum maiori animi quiete Deo seruire, & illi magis adhaerere possint, tria substantialia religiosae vitae, paupertatis scilicet, castitatis, & obedientiae vota emittere, ac sub solito & communi habitu clericali in unum habitantes, & in communi ac de communi viuentes, nec non Deo humiliter & deuotè, quantum ipse dederit, seruientes, sub nostra & Apostolicæ Sedis immediata subiectione, & speciali protectione, regularem vitam ducere, ac continuis orationibus, spiritualiumque operum exercitio, & asperæ carnis maceratione, ad suorum, aliorumque Christi fidelium animarum salutem, & profectum, vacare decreuerunt.

Quare nobis humiliter supplicari fecerunt, quatenus eorum pio desiderio huiusmodi annuere, aliasque in præmissis opportune prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Nosigitur Ioannem Augustinum, & socios prædictos, a eorum quemlibet, a quibusuis excommunicationis, suspensio-
nis, & interdicti, alijsque ecclesiasticis sen-
tentijs,

tetijs, cēsuris & pēnis, à iure vel ab homine,
quauis occasione, vel caūſa latis, si quibus
quomodolibet innodati existunt, ad effe-
ctum præsentium dumtaxat consequen-
dum, harum seriè absoluētes, & absolu-
tos fore censentes, huiusmodi supplicatio-
nibus inclinati, vnam Congregationem
regularēm presbyterorum, & CLERICO-
RVM REGVLARIVM MINORVM nuncu-
pandorum, per vnum Præpositum generalem,
qui presbyter esse, & hac prima vice per
IO ANNEM AVGVSTINVM & socios præ-
dictos, veleorum maiorem partem, post-
quam professionem emiserint, & deinceps
futuris temporib⁹ per Capitulum gene-
rale dictæ Congregationis, per maiorem
partem suffragiorum, ad vitā eligi debeat,
regettā & gubernandā, ad nostrā &
Sedis Apostolicā beneplacitum, auctori-
tate Apostolica, tenore præsentium, per-
mittimus & indulgemus illamq; sub B. Pe-
tri, ac nostra, & dictæ Sedis immediata sub-
iectione & specali protectione recipimus.

Nec non eidem Congregationi, ut pro
ecclesiarū, domorū, & personarū salu-
bri statu, & directione, quæcunq; statuta &
ordinationes, rationabilia & honesta, ac sa-
cris Canonibus, & Concilij Tridentini de-
cretis non contraria, per Sedem Apostoli-
cam approbanda, condere & facere illaq;

pro

pro temporū qualitate, ac prout expedire videbitur, mutare, & in in totum tollere, aliaque de nouo edere.

Eisdem *Ioanni Augustino*, & socijs, ac cui-libet ipsorum, vt tria substantialia religio-sæ vitæ, vt præfertur, paupertatis, casti-tatis, & obedientiæ vota publicè, in cut-iuscunque Archiepiscopi, vel Vicarij in spi-ritualibus generalis manibus, coniunctim vel diuisim, tam in Vrbe, quā n aliàs vibili-bet, emittere, & solemniter profiteri.

Ac sub communi & humili habitu pau-perum clericorum, subq; dominatione & nuncupatione clericorum & presbyterorū regularium Minorum, in communi ac de cō-muni viuētes, in locis religiosis aut secula-ribus, prout ipsis ab illis, quorum loca ipsa erunt, concessum fuerit, seu expedire vide-bitur, in vnum habere.

Ac alios quoescunq; seculares clericos, & etiā Laicos, qui, Deo adspirate, huiusmodi vitæ frugem & communem viuendi modū fese conferre voluerint, recipere, & post an-num probationis ad talem trium votorum professionem in manibus ipsius Præpositi generalis, vel alterius, iuxta Cōgregationis instituta, & faciendas ordinationes, ac sa-crorum Canonum, & Concilij huiusmo-dispositionem, emittendam, & ad huius-modi communi viuendi modū admittere:

Ac Horas canonicas , diurnas pariter & nocturnas, nec non Missas & alia diuinæ officia , simul & diuisim , secundum usum & morem Romanæ Ecclesiæ, & iuxta Breuiarium Romanum nouiter compilatum , etiam in Ecclesia dicere & recitare.

Quodque ipsius Congregationis presbyteri, ab ipsius Congregationis Præposito generali, vel alio Superiore, ac ab Ordinario loci approbati , & de licentia ipsius Generalis seu Præpositi domus , in qua pro tempore habitauerint, quorumcunque Christifidelium confessiones audire, illosque à quibusuis peccatis, excessibus, & criminibus, non tamen Sedi Apostolicæ quomodolibet referuatis, absoluere.

Ac quibuscunque Christifidelibus, verè pœnitentibus & confessis , sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, sine tamen suorum Parochorum, & iurum parochialium præiudicio ministrare.

Nec non quascunque domos regulares dictæ Congregationis , pro illorum usu & habitatione, cum ecclesia, campanali, domibus hortis, hortalitijs, & alijs officinis necessarijs, construere & ædificare, seu construi & ædificari facere, vel iam constructas & ædificatas recipere, liberè & licite valent, dictasque domos ex nunc , prout & tunc,

tunc, & è contra postquam constructæ &
edificatæ, seu receptæ, ut præfertur, fuerint,
in domos regulares dictæ Congregationis,
auctoritate & tenore prædictis, concedi-
mus & indulgemus.

Quocirca vniuersis & singulis venerabi-
libus fratribus Patriarchis, Archiepiscopis,
Episcopis, ac dilectis filijs, eorum Vicarijs
in Spiritualibus, aut Officialibus generati-
bus, ac Curiæ cauſarum Cameræ Aposto-
licæ generali Auditori, necnon Abbatibus,
Prioribus, Præpositis, Decanis, Archidia-
conis, Canonicis, & Capitulis, ac alijs, ad
quos quomodolibet spectat, & specta-
bit in futurum, per Apostolica scripta má-
damus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eo-
rum, perse vel alium seu alios, præsentes
litteras, & in eis contenta quæcunque, vbi
& quomodo opus fuerit, ac quoties pro
parte Congregationis Minorum huiusmo-
di, illiusque Præpositi, Officialium, Mini-
strorum, & personarum, vel alicuius eorū
fuerint requisiți, solemniter publicantes,
eisque in præmissis efficacis defensionis
præsidio assistētes, faciant auctoritate no-
stra obseruari.

Ipsamque Congregationem Minorum,
illiusq; singulares personas præmissis om-
nibus pacifice frui & gaudere; Nō permit-
tentis Congregationē prædictam, illiusq;

K 3 per-

150. *De Congregationibus Clericarum*
personas, desuper per quoscumq; quomo-
dolibet indebitè molestari. Cōtradictores
quoslibet & rebelles, per sententias, censu-
ras, & pœnas ecclesiasticas, aliaq; oportu-
na iuris & facti remedia, appellatione post-
posita, compescendo, ac legitimis super his
habendis seruatis processibus, sententias,
censuras, & pœnas ipsas, etiam iteratis vi-
cibus, aggrauādo, inuocato, etiam ad hoc,
si opus fuerit, auxilio Brachij sœularis.

¶ Non obstantibus felicis recordationis
Bonifacij Papæ Octauij, prædecessoris no-
strj, de vna, & Concilij generali de duabus
diectis, dummodo vltra tres dietas aliquis
auctoritate præsentium, ad iudicium non
trahatur, alijsque Apostolicis, ac in prouin-
cialibus & synodalibus Concilijs editis ge-
neralibus vel specialibus, constitutionibus
& ordinationibus contrarijs quibuscum-
que; aut si aliquibus communiter vel diui-
sim, ab eadem sit Sede indultum, quòd in-
terdici, suspendi, vel excommunicari non
possint, per litteras Apostolicas, non faci-
entes plenam & expressam, ac de verbo ad
verbum, de indulto huiusmodi mentio-
nem.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub an-
nulo Piscatoris, die primo Iulij, millesimo
quinquagesimo octuagesimo octauo, Pon-
tificatus nostri anno quarto.

1588.

N 0-

N O T A T I O.

HÆc Congregatio fuit instituta auctoritate Sixti V. Pontificis Maximi, qui eò quod fuit ordinis Fratrum Minorum, voluit hanc nouam Congregationem Clericorum Minorum nomine appellari. Eius fundator fuit V.P. AVGVSTINVS ADORNVS Genuensis, adhibens duos socios P. Augustinum Caracciolum & P. Franciscum Caracciolum, Neapolitanos. Huius ordinis Religiosi, qui ad presbyteratus dignitatem admissi sunt, post annum & quatuor menses, Professionem emittunt, & ultra tria communia vota Paupertatis, Castitatis & Obedientiæ, vount etiam solenniter non ambire dignitates. Fratres vero faci, post tres annos receptione, tria communia vota in Professione emittunt. Vota ipsa quotannis in die Epiphaniæ communiter renouare tenentur. Paupertas in eo consistit, ut de communi viuant; nec illo modo permittuntur particulares redditus & prouentus in particulari. Rudibus, sed decentibus vestibus induuntur: non possunt apud se habere quidquam aureum aut argenteum, aut quid aliud pretiosum. Singulorum cubicula, eorumque supellex paupertate nitescere debent. Habent orationem mentalem, tum communem mane & vesperi, quam omnes simul peragunt

152 *De congregationibus Clericorum*

& terminant cum Litanis B. Virginis, tum circularem, qua singulis horis unus in choro adstat, orando *pro Rege, pro augmento Rei publicæ, pro benefactoribus.*

In Choro Canonicas horas diuturnas nocturnasque persoluunt. Celebrant Missas solennes; solùm tamen festis diebus. Publicè sacrum Eucharistiæ sacramentum singulis primis Dominiçis cuiuscumque mensis exponūt; sacerdotes quotidie celebrat, fratres Clerici & laici singulis Dominicis & festis diebus Eucharistiam sumunt; quot annis singuli solēt, ad certum dierum spatum, ab omnibus prorsus alijs rebus & ab omni aliorum commercio segregati, spiritualia quædam peragere exercitia. Ultra ieunia, quæ cunctis fidelibus Romana indicit ecclesia, obseruant ieuniū Aduentus Domini & feriæ sexæ, per totum anni circulum & ieunium feriæ secundæ & tertiae ante cineres, item in secundis & quartis ferijs totius anni, carnibus non vescuntur; singulis sextis ferijs communis flagellatio seu disciplina habetur in ecclesia. Habet præcipue circulares pœnitentias, qua singulis diebus unus in pane & aqua ieunat, alias cilicum gerit, tertius flagellis se cædit. Silencium semper & ubique seruant, præter duas horas in assignato loco, unam post prandium, alteram vesperi.

Proximum

Proximum adiuuant Sacramentorum ministerio, pœnitentia, & Eucharistia ac euangeliis concionibus habendis, tum in eorum ecclesijs, tum in alijs, si fuerint accessiti. Congregationes instituunt sæcularium, ad ipsorum spiritualium profectum, doctrinam Christianam pueros docent; Missiones exercent, animum agentibus assistunt, cum postulat occasio. Litterarum studia ex professo complectuntur, tum scholastica cum moralia, & casuum conscientiae; externas linguas, ut Græcam, Hebraicam, Syriacam, Chaldaicam, Arabicam excolunt, & Collegia fundare profitentur; in quibus studiorum usus promovetur. Non solùm docent suos, sed etiam sæculares, accurrentes ad Philosophiam, Theologiam, & doctrinam casuum conscientiae.

Habent prouocatijs educandis domos separatas, vbi spiritualib' studijs & exercitijs imbuuntur. Habent insuper quasdam domos, quas vocat *Recessus*, in quibus iij qui volunt, ad certum tempus commorantur, soli contemplationi vacantes. Pro gubernatione Congregationis in plures prouincias distributi sunt: habent Præpositum Generalem toti Congregationi præsidentem, & singulis sexennijs Generale Capitulum, in quo mutatur Præpositus Generalis:

K s ralis:

154 De congregationibus Clericorum
ralis : & singulis triennijs celebrantur Ca-
pitula Prouincialia; vbi mutantur Præpo-
siti prouincialis. In singulis domibus ha-
bentur Præpositi locales, & tum Generali-
tū Prouinciali adiunguntur quatuor Assi-
stentes, tum etiam Præposito locali qua-
tuor Consultores, & omnes ad rectam
moderationem Congregationis intendūt.
Vivunt de redditibus & non mendicant.

C A P V T XVIII.

Catalogus Domorum & Collegiorum Congregationis Clericorum regula- rium Minorum.

Neapoli. { Domus Exercitorum.
Domus Nouitiorum.
Collegium Neapolitanum.
Domus recessus in oppido vicino.
Panormitana domus, in Sicilia. Palermo.
Messanensis domus ibidem. { Messina.
Catanensis domus ibidem.

IN PROVINCIA ROMANA.

Romæ. { Domus Romana.
Collegium Romanum.
Mannensis domus.
Genuensis domus.
Bononiensis domus.

IN DUCATV VRBINATE.

Domus in Castello Durante, cum Biblio-
theca amplissima, quā Dux Vrbini de-
dit PP. Clericis regularibus Minoribus.
Pisauriensis domus. Pesaro.

IN HISPANIA.

Madritensis domus.

Compluti. Collegium Complutense.
Domus Complutensis.

Vallisoletana domus.

Castrillensis domus. Castrillo.

Salmanticensis domus.

Hispalensis domus.

Olisipone. Domus Olisiponensis.
Domus Recessus extra urbē.

C A P V T X I X .

CONGREGATIO CLERICORVM SÆCV-

larium Doctrinæ Christianæ, à Cæsare Busio,
& P. Romillonio an. 1592. in vrbe Auenionensi
inchoata, vnitur cū Congregatione S. Maioli
Papiſſis seu Somascha per Paulū V. an. 1616.

P AVLVS Papa V. ad perpetuam rei me-
moriā. Ex iniuncto nobis desuper A-
postolicæ seruitutis officio, ad ea per quæ
piorum hominum Congregationes, in
militanti Ecclesia, præsertim ad legē Chri-
stianam rudibus exponendam, prouidè
sancteque institutæ, maioribus in dies pro-
ficiant incrementis, sedulò intendimus.

Exponi siquidē nobis nuper fecerunt di-
lecti filij ANTONIVS VIGERIVS, Præposi-
tus, ac Clerici seculares Cōgregationis Do-
CTRINÆ CHRISTIANÆ, in ciuitate Aue-
nionensi canonicè institutæ, quòd ipsi fœ-
liciori eiusdem Congregationis statui &
augmento consulere volentes; eandem

Coa,

Congregationem, Congregationi clericorum regularium Congregationis SOMASCHÆ, alias S. MAIOLI PAPIENSIS per nos vñiri & incorporari desiderant; & propterea infra scripta Capitula cum dilectis etiam filijs Præposito & Clericis Regularibus dictæ Congregationis Somaschæ statuerunt, quæ à venerabilibus fratribus nostris, S. Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, negotijs Regularium præpositis, recognita & approbata fuerunt; tenoris sequentis, videlicet:

Conuentiones firmatae ac stabilitate inter Clericos regulares Congregationis de Somascha, & Patres Congregationis Doctrina Christianæ in Regno Galliæ, pro vnione facienda utriusque Congregationis. Quod quidem negotium à sanctissimo D. N. fuit commissum Sacrae Congregationi Illusterrimorum DD. Cardinalium, negotijs Episcoporum & Regularium præpositorum.

I. In primis igitur, Doctrina Christianæ Patres, eorumque successores, in perpetuum secum retinebunt institutum docendi doctrinam Christianam parvam, mediocrem & magnam, iuxta laudabilem eorum consuetudinem, quam inviolabiliter seruabūt, & in ijs domibus, quas nunc possident, & in ijs, quas in posterum possidebunt in toto regno Galliæ.

2. Reuerende Pater CÆSAR DE BVS, vir pietatis

pietatis eximia, Congregationisque Patrum doctrinæ Christianæ, in regno Galliæ, primus parés & institutor, habeatur in religione pro auctore, ut reuera fuit, huius sanctissimi instituti doctrinam Christianam in dicto regno Galliæ populos edocendi.

Patres doctrinæ Christianæ in Gallia, vocari deinceps, post factam vniōnem, debebunt patres doctrinæ Congregationis Somaschæ seu S. Maioli Papiensis, & priuilegia omnia erunt communia.

Sub obedientia viuent Præpositi generalis de Somascha, qui semel singulis triennijs per se vel per alium ab eo destinandum, eos visitabit. Cæterum eorum regimen & gubernatio in toto regno Galliæ, in domibus tam aequisitis quam acquirendis, sit penes Superiores Gallos: & Provincialis similiter Gallus eligendus, per Capitulum generale de Somascha eis instituatur. Qui quidem erit vnusex duobus vel tribus Patribus nominatis siue Præpositis à Capitulo Provinciali ipsius Provinciæ Galliæ, tempore debito congregato.

Cuius Provincialis auctoritas erit, de loco ad locum personas mutare; Nouitios, per se vel per locorum Superiores, ad professionem admittere; Concionatoribus concionandi facultatem concedere,
dummo-

dummodo ab Episcopis locorum licentia
seu benedictionem ad formam Concilij
Tridentini obtineant, & alia facere, quæ
Visitatoribus dictæ Congregationis So-
maschæ conceduntur. In reliquis autem
tanta sit eius auctoritas, quanta à Capitulo
Prouinciali conceditur eidem.

Debet tamen Præpositum genera-
lem, ubi commodè poterit, consulere, vel
saltem de singulis magni momenti rebus
certiorem facere.

Prouincialis statim atque erit electus,
censeatur esse, & sit ipso facto de gremio
Capituli generalis, in quo vocem actiuam
& passiuam habeat. Eius officium per trié-
nium durabit. Ad Capitulum generale
cum accederet, socium unum seu Discretum,
antea à Capitulo Prouinciali electum de-
ducet: qui quidem socius in Capitulo ge-
nerali interueniet, cum vtraque voce.

Quod si contingat Prouincialis obi-
tus; eo casu Superior, professione senior,
censeatur electus.

Ad Capitulum Prouinciale spectabit,
cum maiori parte votorum, noua loca,
prævio tamen Episcoporum consensu, &
seruata forma Clementis Octauii, recipi-
re; recepta deferere, Superiores locales
eligere vel deponere; reos, si qui erunt pu-
nire, aut innocentes absoluere; curam
monia-

monialium ordinariam pro Confessionibus audiendis, de consensu & licentia eorumdem Episcoporum, recipere, bona in vniuersum, in toto regno Galliae, ipsi Congregationi relictam, alicui loco particulari assignare; Nouitios quadragesimum annum excedentes vel qui alterius Religionis habitum habuerint, & debitam trans eundi facultatem à Sede Apostolica obtinuerint, ad probationem admittere, exemptiones diuturnas maximè senibus & Studentibus, ad tempus, non autem perpetuò, & ex causa, impertiri; locū p^r Capitulo Provinciali p^r ximè congregando determinare.

Insuper Capitulo Provinciali (quod mē se Septembribus præcedente Capitulum generale, conuocandum erit) præter Provincialē, interesse debet quilibet Superior localis, vna cum socio seu discreto, à Capitulo Conuentuali eiusdem loci, dummodo sex saltem ibi resideant, eligendo.

Quare pro parte primodictæ Congregationis, fuit nobis humiliter supplicatum, quatenus vniōnem & incorporationē huiusmodi facere, & eis in præmissis oportune puidere de benignitate Apostolica dignarremur. Nos pijs Clericorū p^r dictorū votis, quanti cū Domino possumus, annuere, illosq; specialibus fauorib^r & gratijs p^r sequi volētes, & eorū singulares psonas à q^r buluis
&c, censem.

censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de eorundem Cardinalium consilio dictam Congregationem Doctrinæ Christiane, in prædicta Ciuitate Auenionensi institutam, Congregationi Somaschæ prædicta (ita ut vnum corpus Congregationis essent), ac Clerici dictæ Congregationis Doctrinæ Christianæ, regulas & constitutiones secundo dictæ Congregationis Somaschæ, ab Apostolica Sede approbatas seruent, & profiteantur, necnon Capitula prædicta adimpleantur & etiam seruentur, saluis tamen limitationibus & modificationibus infrascriptis videlicet, quod Provincialis prædictus exemptiones diutinas huiusmodi, nonnisi ex causa alicuius impedimenti, concedere possit aut debent) Apostolica auctoritate, tenore præsentium, perpetuò vnitius & incorporamus.

Nec non cum dicto ANTONIO, ut infra quatuor menses à die cœptæ probationis numerandos, integro non expectato probationis anno, professionem per dictos Clericos Congregationis Somaschæ huiusmodi emitti solitani, expressè emittere liberè & licite valeat, auctoritate & tenore prædictis indulgemus, ac cum eodem desuper dispensamus. Cæteros vero primodiæ Congregationis Clericos,

ante

antequam professionem huiusmodi emitant, annum probationis integrè completere debere.

Ac Clericos secundodictæ Cōgregatio-
nis in Galliam, pro instructione dictorum
presbyterorum mittendos, in statu Eccle-
siastico regni Galliæ locorum Superiores,
etiam si non sint Galli, eligi posse statuim⁹.

Dēcernentes præsentes litteras validas,
firmas & efficaces existere & fore, suosque
plenarios & integros effectus sortiri &
obtinere, ac ab omnibus, ad quos spectat,
inuolabiliter obseruari debere, ac irituni
& inane, si securus super his à quoquā, qua-
ūis auctoritate, scienter vel ignoranter cō-
tigerit attentari.

Non obstantibus constitutionibus &
ordinationibus Apostolicis, ac utriusque
Cōgregationis huiusmodi, etiam iuramē-
to, confirmatione Apostolica, vel quauis
firmitate alia roboratis, statutis, & consue-
tudinibus, priuilegijs quoq; iudicatis, & lit-
teris Apostolicis in contrariū præmissorum
quomodolibet concessis, confirmatis, &
innouatis. Quibus omnibus & singulis eo-
rum omnium tenores præsentibus pro ex-
pressis habentes, hac vice duntaxat, specia-
liter & expressè derogamus. cæterisque
contrarijs quibuscumque.

Volumus etiā, ut præsentium transump-

L tis,

tis manu Notarij publici subscriptis, & si-
gillo alicuius personæ in dignitate Eccle-
siastica constitutæ munitis, eadem prorsus
fides vbique adhibetur, quæ præsentibus
adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Datum Romæ apud S. Mariam Ma-
riæ iorem, &c. die 11. Aprilis 1616. Pontifica-
tus nostri anno vndecimo.

C A P V T XX.

CONGREGATIO CLERICORVM SÆCV-
larium B. Mariae, in communi viuentium, ab
Alexandro Lucensi Episcopo ann. 1583. insti-
tuta, per Clementem VIII. ann. 1595. confir-
matum.

CLIMENS Papa VIII. ad perpetuā rei
memoriam. Ex quo diuina maiestas
ad Pastoralis officij fastigium nos, quam-
quam immeritos, euexit, illa, quantū in no-
bis semper fuit, superno auxilio freti facere
conati sumus, ut Confraternitates seu So-
cieties aut Congregationes, quæ ad diui-
ni cultus augmentum & animarum salutē
institutæ sunt, & in obseruatione institu-
torum suorum piè & religiosè persistunt,
magis quotidie in illo suo pio & sancto
proposito confirmarentur.

Cum itaq;, sicut accepimus venerabilis
frater ALEXANDER Episcopus Lucanus,
iamdudum Confraternitatem seu societa-
tem,

tem; aut Congregationem Clericorum seculariū & laicorum in cōmuni viuentium; sub invocatione & vexillo B. & gloriosæ semperq; Virginis MARIAE, in ecclesia S. Mariæ Curtis Orlandigorū Luca. erexerit, ac dictę Confraternitatis seu Congregationis cōfratribus, vt vnū ex eis qui alijs præcesset, ac rerum & bonorum ipsius Cōfraternitatis seu Congregationis curam & administrationem gereret, cūique ipsi confratres parere tenerentur, eligere, ac cōstitutiones per eum approbandas cōdere possent, facultatem concesserit; prout in patentibus litteris ipsius Alexandri Episcopi, de anno Domini millesimo quingentesimo octogesimo tertio desuper confessis plenius contineri dicitur, ac eius Confraternitatis seu Congregationis Confratres sacramentorum ecclesiasticorum administratione, diuini verbi prædicatione, & aliorum bonorum opetum exemplo proximum iuuante totis viribus contendant.

Nos; vt ipsi Confratres in suo laudabili proposito māgis confoicantur, & ad huiusmodi pia & sancta opera exercenda promptiores reddantur, ac fructus, quos in vinea Domini plurimos haec tenus & maturos ac dulces locatori Domino obtulerunt, eosdem longè dulciores & matuiores ac vberiores in po-

sterum offerant, motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, erectionem confraternitatis seu Societatis aut congregationis Clericorum secularium, in dicta ecclesia ab eodē Alexandro Episcopo, ut præfertur, factam, necnon omnia & singula in dictis patentibus litteris, erectionem huiusmodi concernentibus contenta, quorum tenores ac si de verbo ad verbum infererentur præsentibus, haberi volumus pro expressis, contenta, & inde secuta quæcunque, Apostolica auctoritate, tenore præsentium approbamus, & confirmamus, illisq; perpetuæ & iniuliabilis firmitatis robur adjicimus, ac omnes & singulos, tam iuris quā facti & solemnitatum in eis forsitan omissarum defectus, si qui interuenerint in eisdem supplemus.

Et nihilominus eandē Confraternitatē in Congregationem Clericorum seculariū, sub titulo seu inuocatione eiusdē B. Mariæ Virginis, cum eisdem regulis, institutis, & facultatibus in dicta ecclesia, auctoritate & tenore p̄missis perpetuo erigim⁹ & instituimus. Necnon nunc & p̄ tēpore existentib⁹ Rectori & socijs dictæ Congregationis cōcedimus ut quæcunq; statuta & ordinatio-nes, felix regimen & guberniū ipsius Congregationis cōcernētia, ac sacris Canonib⁹,
& de-

& decretis Concilij Tridentini, ac Romanorum Pontificum constitutionibus non aduersantia, condere possint, quæ tamen condita ab ordinario loci approbentur.

Quodq; Confessores dictæ Cōgregatiōnis, qui ab Ordinatio approbati fuerint, cōfessiones quorūcunq; ad eos accedētiū. quocunq; anni tēpore audire, & debitā illis pœnitentiam, pro modo culpæ, iniungere.

Superiores autē ipsius Congregationis, per se vel aliū, seu alios ex ipsis iā approbatis, suos subditos à censuris, in casibus sedi Apostolicæ reseruatis, non tamen cōtentis in litteris die cœnæ Domini legi solitis, absoluere, & etiam debitā illis pœnitentiam iniungere.

Nec non Superior dictæ Cōgregationis, receptos inobedientes, & illius cōstitutionum transgressores punire, & pœnitentia, pro modo culpę eius arbitrio, seruata tamē semper dictarū cōstitutionum forma, eosdem afficere, & si sibi videbitur cū assensu maioris partis dictæ Congregationis, culpabiles eijcere, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio Episcopi, seu brachij secularis, liberè & licitè valeant, eisdem auctoritate & tenore concedimus.

Quodque recipiendi in Congregatione huiusmodi, tam Clerici quam Laici, tentātur (vbi aliter Congregationi visum non

L 3 fue-

fuerit remittendum) promittere etiam cū iuramento, se refecturos expensas pro ipsis ab eadem Congregatione factas, si quādo contigerit, vt spontē vel iusta de causa expulsi ab eadem Congregatione discedant.

Demum quod Congregatio hæc sit & perpetuò remaneat sub protectione huius Sedis Apostolicæ, non tamen exempta ab ordinaria jurisdictione Episcoporum Lukanorum, qui pro tempore erunt, quo ad visitationem & reformationem, si opus fuerit, iuxta constitutiones eiusdem Congregationis tantum, nec alias aliter, nec alio modò; nullo tamen casu, prætextuve, aut quæsito colore aliquo, sex socijs præfatis ab eadem Congregatione, sine expresso consensu eiusdem, vñquam extrahere, nec ab obseruantia instituti distrahere valeant, perpetuò statuimus & ordinamus.

Sicq; per quoscunq; Iudices & Commisarios, quauis auctoritate fungentes, sublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, vbiq; iudicari ac diffiniri debe-re; nec non irritum decernimus & inane, si fecus super his à quoquam, quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Volu-

Volumus autem, quod praesentium transumptis, manu alicuius notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem pro rursus fides adhibetur, quae præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

Non obstantibus quibus suis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscumque.

Datum Tusculi, sub annulo Piscatoris, die 13. Octobris, 1595. Pontificatus nostri anno quarto.

CAPVT XXI.

REGIMENT SCHOLARVM PIARVM, AD pauperes gratis erudiendos institutarum, Congregationi Clericorum secularium B. Mariae à Paulo V. anno 1614. committitur.

PAVLVS Papa V. ad perpetuam rei memoriam. Inter pastoralis officij curas, quæ Romani Pontificis animum assidue sollicitum habere debent, illa non mediocris esse dignoscitur, ut Christi fideles pijs moribus & doctrina imbuantur.

Quapropter ut pium ac maxime laudabile opus, pauperes erudiendi & instruendi in alma Vrbe nostra pridem diuina gratia institutum, indies magis ad Dei gloriam promoveatur, pro nostri muneric de-

L 4 bito

bito libenter procuramus. & cùm operati
religioso zelo labores suos in agro Domi-
ni tam fructuosè impendere cupientes se
offerunt, Apostolicæ auctoritatis fauore
prosequimur, ac præsidio communimus,
& alias disponimus, prout conspicimus
salubriter in Domino expedire,

Sanè cùm sicut accepimus, opus piarum
scholarum à nobis in Urbe nostra, ad pau-
peres erudiendos & instituendos ercta-
rum, uberes fructus ferat, operæ pretium
esse duximus prouidere, vt pium ac salu-
bre institutum huiusmodi perpetuò du-
ret. Quod facile, Deo adiuuante, successu-
rum speramus, si dictarum scholarum cura
alicui personarum Ecclesiasticarum Con-
gregationi, in qua personæ idoneæ verisi-
militer defuturæ non sunt, committatur,

Cùm verò (sicut dilectorum filiorum
Præpositi generalis, & Clericorum sæ-
cularium Congregationis B. Mariæ, nec
non Præpositi dictarum Scholarum nomi-
ne, nobis nuper expositum fuit) Præposi-
tus generalis, & Clerici præfati, Christia-
na caritate ducti, sese onus huiusmodi
suscepturos obtulerint, & habito desuper
tractatu, de cōsensu Venerabilis fratris no-
stri Benedicti Episcopi Prænestini, Cardina-
lis Iustiniani nūcupati, earundem scholarū
Protectoris, cum eodē Præfecto ad infra-
scriptas

scriptas cōditiones deuenerint; videlicet,
quod scholarum p̄fatarū cura, regimen,
& administratio, Pr̄posito & Clericis d.
Congregationis pro tempore existentibus
perpetuō incumbat, ipse tamen Pr̄fectus
vita sua durante, in huiusmodi officio
Pr̄fecti dictarum scholarum, & alij qui
in domo earundem scholarum ad pr̄-
sens reperiuntur, etiam vita eorum duriāte,
possint & debeant secundūm suas proprias
constitutiones ibi permanere. Illis autem
vita functis, seu inibi permanere recusantib;
in eorum locum non alij, quām qui
iuxta regulas dictæ Congregationis à fel.
rec. Clemente Papa VIII. pr̄decessore
nistro confirmatas, seruare voluerint ad-
mitti debeant.

Insuper utram dictis scholis pijs in Vr-
be p̄fata erēctis, quām in alijs in eadem
vrbē pro tempore erigendis, pauperes
dumtaxat, cum fide Parochi de eorum
paupertate, necnon filij nobilium, quo-
rum familiæ ad inopiam redactæ fuerunt,
cum fide eorum Confessoriorum, vel alte-
rius personæ fide dignæ, admittantur, in
ijsque gratis, & absq; ullo pr̄mio, propter
caritatem & Dei amorem erudiri debeant.

Quare nos dictæ Congregationis Cle-
ricos, vtiles fore operis huiusmodi mini-
stros firmiter in Domino sperātes, ac Pr̄-

L 5 positi

positi & Clericorum præfatorum promptam ad præmissa voluntatem plurimum in Domino commendantes, & eorum singulares personas à quibusuis excommunicationis, suspensionis, interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & penitentia, à iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latet, si quibus quomodolibet innotescat existunt, ad effectum præsentium dumtaxat cōsequendum, harū serie absoluētes, & absolutos fore censentes, nec non dicta Congregationem illiusque Præpositum & Clericos specialibus favoribus, & gratijs prosequi volentes, Apostolica auctoritate, tenore præsentium, Præposito, Clericus, & Congregationem prædictę, quæ de cetero perpetuis futuris temporibus M A T R I S Dei nuncupari, ac illa eius Præpositis & Clericis, nunc & pro tempore existentes, sub regulis & constitutionibus eiusdem Congregationis à dicto Clemente prædecessore confirmatis, quibus nec non eiusdem Congregationis priuilegijs præjudicare non intendimus, exceptis ijs quæ præsentibus contrariae sunt, militare debeat curam, regimen, & administrationem dictarum in Urbe erectarum, & aliarū piarū scholarū pro tempore erigendarum, cum supra dictis conuentionibus dictis Præposito, Clericis, & Congregationi, auctoritate &

te & tenori præsentis perpetuò committi-
mus, & demandamus. Ita quod liceat Præ-
posito & Clericis præfatis præfatarū scho-
larum huiusmodi & aliarum simul atque
erectæ fuerint, illarumque bonorum &
reddituum quorumcunque, corporalem,
realem & actiualem professionem capere,
& apprehendere, ac de illis in scholarum
earundem beneficium disponere.

Decernentes præsentes litteras, & in eis
contenta quæcunque, semper & perpetuò
valida, firma & efficacia fore & esse, dictis-
que Præposito & Clericis, in omnibus &
per omnia plenissimè suffragari.

Sicq; per quosq; iudices ordinarios
& delegatos, etiam causarum Palatiij Apo-
stolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, iu-
dicari & definiri debere, ac irritū & inane,
si securus super his & quocunque quavis au-
toritate, scienter vel ignoranter cōtigerit
attentari.

Non obstantibus quibusuis constitutio-
nibus & ordinationibus Apostolicis, nec
non dictæ Congregationis, etiā iuramēto,
cōfirmatione Apostolica, vel quavis firmi-
tate alia roboratis, statutis, ac cōsuetudini-
bus; illis præsertim, quib⁹ cauetur expressè,
quod Clerici dictæ Congregationes nouas
domos, cum obligationibus docendi ado-
lescentiā iudimēta Grāmatices, aut litteras
hu-

172 De Congregationibus Clericorum

humaniores, & cum alijs quibusuis obligacionibus, quibus Clerici huiusmodi extra Ecclesiam inseruire teneantur, recipere non possint, priuilegijs quoque, indultis & litteris Apostolicis in contrarium præmis-
sorum, sub quibuscunque tenoribus & for-
mis, ac cum quibusuis clausulis & decretis,
concessis, confirmatis & innouatis. Qui-
bus omnibus & singulis, eorum omnium
tenores præsentibus, pro plenè & suffici-
enter expressis, & ad verbum insertis ha-
bentes, hac vice dumtaxat, specialiter &
expressè derogamus. cæterisque contrarijs
quibuscunque.

Datum Roinæ apud S. Mariam Mai-
rem, sub annulo piscatoris, die 14. Ianuarij
1614. Pontificatus nostri anno nono.

1614.

C A P V T XXII.

CONGREGATIO ORATORII IE-
su Christi, (quæ est piorum Sacerdotum in
communi viuentium) in regno Francie à Pe-
tro Berulio, nunc S.R.E.Cardinale, instituta,
per Paulum V. an. 1613. confirmatur.

P AVLVS Episcopus, seruus seruorum
Dei, ad perpetuam rei memoriam. Sa-
crosanctæ Romanæ Ecclesiæ, quam Dei
vnigenitus Iesus Christus D.N. auctor ipse
piorum operū fundavit, regimini, supernæ
disposi-

dispositione, præsidentes, pro nobis commissi gregis Dominici q[uo]d spero statu, & animarum salute solliciti esse compellimur, & ea sincerè tenemur amplecti, quæ ad incrementum Religionis pertinent, & ad virtutum spectant ornamentum; ac ut piæ Christi fidelium Congregationes instituantur, & exinde vberiores fructus bonorum operum, in illis locis præsertim, vbi id magis expedire dignoscitur, in dies, per pia & spiritualia exercitia accrescant, & ijs exercitijs debite Domino famulantes personæ, animarum suarum salutem, eodem Domino miserante, facilius consequi, cæteris que Christi fidelibus vitæ ac morum exemplo proficere valeant ad salutem.

Sane exhibita nobis nuper, pro parte Venerabilis fratris nostri HENRICI Episcopi Parisiensis, ac carissimæ in Christo filiæ MARIÆ Francorum Reginæ, petitio continebat, quod alias cum ipsa Maria Regina, pio deuotionis zelo ducta, vt aliquo deuotionis suæ monumento, in mensarum gratiarum munera, quibus eam bonorum omnium largitor optimus decorauit, testari possit, disciplinam Ecclesiasticam, vndique ferè in regno Franciæ, hæresum bellorumque præteriorum iniuria, tum in Religione, tum etiam in moribus non paucum depravatam ac corruptam, in pri-

mæuuo

mæuum & pristinum suum statū, deuotio-
nisq; & pietatis splendorem, salubri aliqua-
ratione, restitui plurimum desideret; & id,
re ipsa in cōsultatione cum viris graui-
bus & pijs, ac præsertim cum dicto Hen-
rico Episcopo pluries habita, matureque
discussa, utilius & fructuosius, quam ex in-
stitutione alicuius Congregationis pio-
rum Sacerdotum, quorum studium & of-
ficiū ac munus sacerdotale, iuxta sanctū
arq; piū illius institutum, debitè exequē-
dum & adimplendum sit, omnino directū,
instituendū exequi posse nō videatur, ipsa-
que Maria Regina vnam deuotā piorum ac
probatæ vitæ Sacerdotū, quorū principa-
le institutū, singulas actiones ordinis sacer-
dotali cōuenientes & essentiales amplecti;
existat, Congregationem in ipso regno &
præsertim in ciuitate Parisiensi, ubi illa non
parum desiderari videtur, erigi & institui;
curamque erectionis & institutionis hu-
iustmodi dilecto filio PETRO DE BERVILLE,
presbytero Parisiensi (cuius ministeriū felici
progressui & directioni ipsius Cōgregatio-
nis maximè profuturū esse in Domino cō-
fidit) per nos cōmitti & demandari sum-
moperè desideret; pro parte eorundem
Henrici Episcopi, & Mariae Reginæ, nobis
fuit humiliter supplicatum, quatenus Con-
gregationem piorum ac probatæ vitæ sa-
cerdotum perpetuò erigere & instituere;

illiusque curam dicto Petro committere & demandare, ut præfertur, ac alias de Apostolicæ potestatis prouidentia consulere dignaremur.

Nos igitur, quib⁹ cura & sollicitudo cordi insidet fidem & Religionem Catholicaṁ propagare, diuiniq; cultus augmentū, & vt Christi fideles singuli per viam salutis in hoc seculo gradientes, ad cœlestia regna peruenire mereantur, procurare, præser-tim vbi Catholicorum Principum vota id exposcere, ac in Domino salubriter conspicimus expedire, considerantes hu-iusmodi institutionem, specialiter sacer-dotes aut personas ad sacerdotalem sta-tum aspirantes, vel saltem eorū ministerio necessarias, ac Iesum Christum Dominum nostrum, sacerdotalis dignitatis immedia-tum instituorem, tangere & respicere, æ-quum maximè & rationi consentaneum iudicamus, vt qui huiusmodi institutū ag-grediuntur, ultra communem fidelium de-uotionē, speciali & particuliari deuotione IESV CHRISTI Domini nostri addican-tur, qui est sacerdos in æternum secundum ordinē Melchisedech, & fons sacerdotij in Ecclesia Christiana.

Hinc pio & salubri dictæ MARIA Re-ginæ desiderio fauorabiliter annuere, ac ipsum opus pium Sedis Apostolicæ consolatione confouere, nec non Christi

fideles ad pia meritoria & salutaria opera
exercenda, ecclesiás quoque, & sacra Dei
templa deuotionis causa visitanda, æternis
præmijs, ac spiritualib[us] muneribus & pec-
catorum remissione inuitare volentes, nec
non HENR: CVM Episcopum & PETRVM
prædictos, ac eorum quemlibet, à quibus
uis excommunicationis, suspensionis, &
interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs,
censuris & poenit[ib[us]], à lute vel ab homine,
quauis occasione vel causa lat[is], si quibus
quomodolibet innodati existunt, ad ef-
fectum presentium dumtaxat conseque-
dum, harum serie absoluētes, & ab-
solutos fore censemtes, huiusmodi suppli-
cationibus inclinati, dicto PETRO apud
nos de religionis zelo, vitæ ac morum ho-
nestate, alijsq[ue] probitatis & virtutum me-
ritis multipliciter commendato, nostram
& dictæ sedis benedictionem impartien-
tes, ad laudem & gloriam omnipotentis
Dei Patris & animarum salutem, unam
sub nomine ORATORI IESV CHRISTI,
Domini nostri, Congregationem, in ho-
noreni orationum, quas in diebus carnis
suæ fudit, ut iij, qui Congregationem ipsam
ingredientur, eundem Iesum Christum
pro nobis in oratione positum & perno-
ctantem reuereantur, atque etiam institu-
ti, ad quod vocati sunt inoneantur, & præ-
sertim

fertim semper hanc præcipuam omnibus
communem & omni tempore congruen-
tem officij eorum partem , quæ in oratio-
nibus pro populo ac in Dei laudibus ce-
lebrandis versantur, habeant, Apostolica
auctoritate , tenore præsentium , sine ali-
cuius præiudicio perpetuo erigimus & in-
stituimus.

Dictumque Petrum, in institutorem &
Præpositum generalem huius piorum Sa-
cerdotum ; nulli antea religioni voto so-
lemni addictorum ; nec non & aliorum
ad presbyteratus ordinem promoueri cu-
pientium, & reliquorum ad familiaria of-
ficia necessariorum Congregationis , Ora-
tory Iesu Christi Domini nostri nuncupandi
huiusmodi, qui simul & in societate religio-
se viuere , & in humilitatis spiritu, & piæ
vitæ studijs Altissimo famulatum exhibere
& impendere studeant, quorum princi-
pale ac præcipuum institutum sit , perfe-
ctioni status sacerdotalis totalitet incum-
bere, singulasque actiones ordini sacerdo-
tali propriè & essentialiter conuenientes,
sibi ab eorum Ordinarijs, ubi stabilita fue-
tit, præscribendas , & non alias amplecti,
sacerdotum insuper , & aliorum ad sacros
ordines aspirantium instructioni, non cir-
ca scientiā, sed circa usum scientiæ, ritus &
mores propriè Ecclesiasticos , se addicere
volentes.

M

Cum

Cum plena & omnimoda facultate;
potestate & iauctioritate eidem PETRO
per nos ad id assumpto, & à dicta MARIA
Regina summopere commendato.... ut
prædictam Congregationem huiusmodi,
tam in ciuitate Parisiensi quam in omnib⁹
alijs ciuitatibus, oppidis, terris, & locis ad
quæ à locorum Episcopis vocatus fuerit, &
non alias, instituendam, ac demum pro fe-
lici statu & directione personarum, ac bo-
norum spiritualium & temporalium eius-
dem Congregationis seu Congregationū
sic erigendarum, tam circa receptionem &
admissionem, numerum, ætatem, & quali-
tates in ipsa Congregatione recipiendorū
& admittendorū, eorumq; instructionē
& disciplinam, exercitia, ac modum & for-
mam diuinorum officiorum, precum &
orationum, aliorumq; suffragiorū recitā-
dorū, & alia ipsis Congregationibus vtilia
atq; necessaria, quæcunq; statura, ordinati-
ones & capitula, licita & honesta, sacrisque,
Canonibus & cōstitutionibus Apostolicis,
necnon Concilij Tridentini decretis mini-
mè cōtraria, à sancta Sede Apostolica post-
modum approbanda, confirmanda, ac per
ipsarum Congregationum Præpositum,
presbyteros, Officiales, ministros, & coad-
iutores, sub pœnis in eis apponēdis, adim-
plendis, & obseruandis, faciendi, edendi
& con-

& condendi, factaque, edita, & condita;
quoties pro illorum ac rerum & temporū
qualitate & vicissitudine, seu alias videbi-
tur, corrigenda, limitanda, immutanda,
alteranda, ac etiam alia ut præfertur exa-
minanda & approbanda, ac etiam, ut præ-
fertur, adimplenda & obseruanda, ex in-
tegro facienda & condenda, aliaq; omnia
& singula à similiūm Congregationū, nec
non quorūmcunq; Ordinū approbatorū
cōstitutorib; aut alijs Superioribus etiā
generalibus, de iure vel cōsuetudine, siue
ex priuilegio aut alijs quomodo cunque
fieri & exequi solita facienda & exequen-
da, dicta auctoritate depūtamus & assu-
mimus.

Omnisq; alias, ad instar supradictæ, per
nos sic erectæ, canonice erigendas Con-
gregationes, quas ab ea Parisiēsi, & à dicto
Præposito generali quocunq; locorū sta-
bilitæ fuerint, in omnibus dependere vo-
lumus & intelligimus, ex nunc, prout post-
quam auctoritate prædicta erectæ fuerint,
eisdem auctoritate & tenore perpetuò
approbamus & confirmamus.

Ita tñ q; Cōgregatio Parisiensis saltē ~~duo-~~
~~decim~~ Presbyteris cōstaret, tot reddit⁹ annuos
habere debeat, ex quib⁹ vnicuiq; presby-
tero huiusmodi portio annua 45. ducato-
rū auri de Camera obuenire possit. Ceteræ

vero Congregationes decem ad minus presbyteros, ac eosdem redditus annuos, vel quæ Sedis prædictæ Legatus, aut pro tempore existens Nuntius Apostolicus & Episcopus loci, ac dictæ Congregationis sic erectæ Præpositus generalis, pro loci qualitate, sufficere iudicauerit, habere debeant.

Et postremò eisdem Congregationibus ex nunc, prout etiam postquam institutæ & erectæ fuerint, ut præfertur, pro illarum dote ac dicti Petri, nec non Præpositi generalis & presbyterorum eorundem pro tempore existentium sustentatione, onerumque illis incumbentium suppertatione, omnia & singula, res, bona, fructus, redditus, & legata, ac eleemosynas, tam per dictam Mariam Reginam, quam alios quoscunque Christi fideles dictis Congregationibus quomodolibet relinquenda, donanda, & elargienda (ita quod liceat dicto Petro vel alio Præposito generali & presbyteris dictarum Congregationum pro tempore existentibus, illorum omnium corporalem, realem, & actualem possessionem, perse vel alium seu alios, dictarum Congregationum nomine, liberè apprehendere, & perpetuò retinere, fructus quoque, redditus & prouentus, iuxta, obuentiones, & emolumenta quæcunque,

que eorundem percipere, exigere, leuare,
recuperare, ac in dictarum Congregatio-
num usus & utilitatem conuertere (Dicece-
sani loci, vel cuiusuis alterius licentia desu-
per minimè requisita) etiam perpetuò ap-
plicamus.

Non obstantibus Apostolicis, ac in vni-
uersalibus, prouincialibus & synodalibus
Cōcilijs editis, generalibus vel specialibus
constitutionibus & ordinationibus, ac
statutis & consuetudinibus, priuilegijs
quoque, indultis, ac litteris Apostolicis
quibuscumque, superioribus & personis,
sub quibuscumque tenoribus & formis, ac
cum quibusuis etiam derogatoriū de-
rogatorijs, alijsque efficacioribus & inso-
litis clausulis, nec non irritantibus & alijs
decretis, in genere vel in specie, per quos-
cumque Romanos Pontifices prædecesso-
res nostros, & sedem prædictam, eiusque
Legatos, quouis causa & occasione, etiam
motu proprio, & ex certa scientia, ac de A-
postolicæ potestatis plenitudine, ac etiam
consistorialiter, & alijs quomodolibet
etiam iteratis vicibus concessis, approba-
tis & innouatis, quibus omnibus etiam si
de illis, eorumque totis tenoribus specia-
lis, specifica, expressa & indiuidua mentio
habenda, aut aliqua alia exquisita forma
ad hoc seruanda esset, tenores huiusmodi,

ac si de verbo ad verbum & forma in illis tradita obseruata, nihilque penitus omisso, inserti forent, illis alias in suo robore præmansuris, hac vice duntaxat specialiter & expressè derogamus ; cæterisque contrarijs quibuscunque.

Cæterum ad augendam fidelium devotionem, animarumque saluti consulendum, & ut Christi fideles ad huius instituti exercitium animetur atque inuitentur, de omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius confisi, omnibus & singulis presbyteris, qui perpetuis futuris temporibus dictam Congregationem ingredientur, & in ea recipientur, eorumque coadiutoribus & Oblatis alijsque ministris, die eorum & cuiuslibet ipsorum ingressus, receptionis, ac professionis, ac in mortis articulo, si pœnitentes & confessi, ac sacra communione refecti fuerint, plenariam indulgentiam & omnium peccatorum suorum remissionem, eisdem auctoritate & tenore misericorditer in Domino concedimus, & elargimur.

Postremo eisdem Præposito, presbyteris, coadiutoribus, Oblatis & alijs ministris praediëtis, qui Congregationibus publicis vel secretis, pro quo cunque opere pio exercendo interfuerint, aut piùm ali-
quod

quod opus circa functiones suas exer-
cuerint, toties, pro quolibet præmissorum
piorum operum, & ut magis ad sui insti-
tuti opera animentur, & suauius ad ea in-
uitentur, sexaginta dies de iniunctis eis,
vel alias quomodolibet debitibus pœnitent-
tijs etiam Apostolica auctoritate & teno-
re, huiusmodi misericorditer relaxamus,
necnon tam ipsis, quam omnibus alijs
Christi fidelibus, qui etiam vere pœnitent-
tes ac confessi, ac sacra cōmunione refecti,
eorundem presbyterorum Ecclesias, aut
Oratoria, in sanctissimi Corporis Christi,
& Assumptionis B. Mariæ Virginis festi-
vitatibus, ac in quo Ecclesia seu Oratoria
dictorum presbyterorum in vnaquaque
diœcesi seu loco proxima vice populo a-
perientur, die, deuote visitauerint, simili
Apostolica auctoritate, tenore præsentium,
etiam indulgentiam plenariam & omniū
peccatorum suorum remissionem, con-
cedimus & elargimur, præsentibus perpe-
tuis futuris temporibus duraturis. Nulli
ergo &c. Si quis autem, &c.

Datum Tusculi, anno à Natiuitate D.N.

Iesu Christi 1613. vi. Maij, anno 1613.

Pontificatus nostri

octavo.

(∵)

M 4

CAPVT

C A P V T XXIII.

DOMVS ET COLLEGIA PRES-
byterorum Oratorij. Domini Iesu, in regno
Francie & alibi.

ORATORIUM Parisiense, prope Luparam,
olim palatum Ducis Ioiensa. *A Paris
proche du Louure.*

Domus Institutionis & Seminarium S.
Maglorij, in Parisiensi suburbano S. Ia-
cobi, *S. Magloire aux fauxbourgs de S. Iac-
ques.*

Ecclesia nostræ Dominæ de Virtutibus, al-
tero lapide à Parisijs. *Nostre Dame des
Vertus, Paroisse.*

Ecclesia collegiata in opido Montinoren-
ciaco, quarto lapide à Parisijs. *Montmo-
rencij.*

Prioratus & ecclesia parochialis de Mari-
nes, decimo lapide à Parisijs, beneficio
Domini de Sillerij, Cancellarij Franciæ.

Dieppenle Oratorium, à Parisiense secun-
dum, cum Collegio seu Gymnasio litte-
rario, à Cardinale de Ioense, Archie-
piscopo Rotomagensi, institutū. *Dieppe
en Normandie.*

Rotomagense Oratorium. *Rouen.*

Montfortense in capella nostræ Dominæ,
quarto lapide à Rotomago. *La chapelle
de N. Dame de Montfort.*

Pcro-

In communi viuentium. Cap. XXII. 189

Peronense Oratorium & Collegium litterarium.
Peronne.

Prioratus de Maule, prope vicum & Baronium de Maule, beneficio D. Harlei,
Baronis de Sancij.

Prioratus de Rairoy, prope Meldas, Meaux, beneficio domini Potier, Secretarius Regij.

Trecense Oratorium. *Troye en Champaigne.*

Lingonense Seminariū & Oratorium,
Langres, à Sebastiano Zamet Episcopo Lingonensi fundatum.

Diuionense Oratorium in Ducatu Burgundiae.
Dijon.

Cabilonense, ibidem. Chaalon.

Maticonense Seminariū & Oratorium.
Maison.

Belnense Collegium & Oratorium. Beane.

Lugdunense Oratorium. Lion.

Lugdunense Seminariū, à Canonicis ecclesiæ Metropolitanæ institutum,
ad clerum eiusdem ecclesiæ formandum.

Montbrisonense Collegium apud Segui-
sianos. Montbrizon en Forest.

Oratorium Nostræ Dominæ de Gratia,
primo lapide à Monte-Brisonio.

M. §. Mas.

186 De Congregationibus Clericorum

Massiliense collegium & Oratorium. *Marseille.*

Aquense Oratorium.

Aix en Provence.

Biterrense.

Beziers.

IN PROVINCIA ET VICINO

tractu sunt insuper decem plus minus
Oratoria seu Collegia, à R. Patre Ro-
millon , & alijs Clericis Doctrinæ
Christianæ instituta, quæ Patribus O-
ratorijs sunt tradita ab ijs qui se Con-
gregationi Sancti Maioli Papien-
sis seu Somaschæ adiungere recusa-
runt.

Tolosatum Oratorium cum ecclesia Pa-
rochiali.

Toulouse.

Domus Institutionis.

ibidem.

Condomense Collegium & Oratorium.

Condom.

Rupellanum Oratorium cum ecclesia Pa-
rochiali primaria.

Rochelle.

Lucionense Seminarium. *Lusson, ab Ar-
mando.*

Ioanne de Richelieu , olim Lucionensi
Episcopo, post S.R. E. Cardinale insti-
tutum.

Nitiobrigense Oratorium. *Niort en Po-
itou.*

Andegauense Collegium & Oratorium.

Angers.

Nambe-

Namnetense Collegium & Oratorium in
Britannia minore. Nantes.

Salmariense Collegium litterarium & O-
ratorium. Saumur.

Oratorium Nostræ Dominæ de Ardillerijs
in suburbano Salmuriensi. Nostræ Dame
des Ardilliers.

Turonense Oratorium. Tours.

Cenomanense Collegium & Semina-
rium, Mans, ab illius urbis Episcopo
excitatum.

Claramontanum Oratorium. Clermont en
Auvergne.

Vindocinense Collegium & Oratorium,
Vendosme.

Riomense Collegium & Oratorium.
Riom.

Niuernense Oratorium. Neuers.

Aurelianensis domus Institutionis & Ora-
torium. Orleans.

Bituricense Oratorium. Bourges.

Ambianense, Amiens, & alia alibi in regno
Franciæ.

Nanceianum Oratorium cum ecclesia
Parochiali in Lotharingia. Nancy.

Poligniacense, in Comitatu Burgundiae,
Poligny.

Salinense, ibidem. Salins.

Romanum Oratorium in ecclesia S. Lu-
douici. Rome.

Loua-

188 *De Congregationibus Clericorum*

Louaniense Oratorium , ab illustrissimo
ac Reuerendissimo Domino Iacobo
Boonen Archiepiscopo Mechliniensi,
fundatum ac dotatum. *Louain, Löuen*
Melbodiense in Hannonia & diœcesi Ca-
meracensi.

Maubeuge.

F I N I S.

INDEX